העולם הזה

המדינה כולה בכתה יחד עימו

אֵדוֹין

סיפורו
של איוב
חדש

השבוע הנורא
של האיש
שילדיו נהרגו
ואשתו
נאבקה
עם המוות

מעתה, כל התגליות לטיפוח השיער בדרך טבעית
בתכשיר אחד. Williams' Ice Blue Hair Dress
תכשיר זה, המורכב מיסודות פעילים ובדוקים,
מרכך את השיער מעשיר ומטפח אותו באופן טבעי.
Ice Blue Hair Dress אינו מכיל יסודות מים וכוהל
המייבשים את השיער ומונעים את גמישותו.
הסתרק עם כמות קטנה של Ice Blue Hair Dress
בבקר, ובערב — העבר בשערך מסרק רטוב; שיחדש
את פעולת הלנולינים של Ice Blue.
Ice Blue Hair Dress מונע יובש וקשקשים
ומעניק לך את תחושת הארומה
הנפלא של Williams'
Ice Blue

האהבה

„האדם המודרני רואה באהבה חשיבות עליונה בתחום האישיותי, והצדק עימו. ובכל־זאת הוא מתקשה לדעת את מהותה של אותה אהבה, החשובה לו כל־כך. אף שהאדם המודרני מנסה לתלות את הכל על המילה הזאת, „אהבה", היא במהרה תשחת ותהפך בידיו למשהו הנחות בהר־בה מאהבה אמיתית משום שאין הוא מכיר ומבין אותה. אין לו יסוד אוניברסלי מספק לאהבה." (מתוך ספרו של ד"ר פ. שייפר, „הקיים־באמת", העומד לצאת לאור בקרוב).

יש בדברים אלו אמת גדולה ביותר. העולם המודרני איבד את היסוד היחידי שעליו אפשר לענות לשאלות כמו „עבור מה אני חי?", „מי אני? מאין באתי? לאן אני הולך — ומדוע?" יש כל־כך הרבה מהאבסורד בעולם אשר אין בו אלוהים, שהאדם נדחף כאילו על־ידי כוח אדיר לחפש נקודות־התייחסות אשר אולי על־פיה ימצא משמעות לחייו. משום־כך הענין הרב במין. האדם מחפש אחרי ה„אני" שלו, והוא חושב שימצא אותו בחיקה של אשה (כמובן שכל זה איננו אמור לגבי הרוב. רוב בני האדם סתם נסחפים בזרם והנוהרים אחרי כל חידוש — הופכים כל דבר לאופנה שחוקה וזולה מרוב שימוש. פהמדובר באנשים חושבים, כדוגמת סרטר, או, להבדיל, הגרי מילר ודומיהם).

מילר יכול לשמש דוגמה טובה כדי להראות את תוצאות החיפוש הזה. בספריו של מילר הופכת האשה, אשר היתה פעם חברה־שותפה לחיפוש, לכלי־משחק, מכשיר ביד הגבר. האהבה מתה! האהבה איננה יכולה עוד לספק, ולא רק במישור הפילוסופי — אפילו במישור המיני. רצחנו את האהבה. היא היתה בידינו כציפור רכה, ואנחנו חששנו שתברח, על־כן החזקנו אותה ביתר־כוח — וחנקנו אותה.

גם אותה אהבה שהרב שלמה קרליבך מדבר עליה — ממש כמו זו שתיאר אותה הגרי מילר — איננה מסוגלת לתת לחיים משמעות אמיתית. משמעות אמיתית, אני אומר, שכן אין כל ספק כי אהבה זו, אם בכלל יש לקרוא לה אהבה, יוצרת אשליה של סיפוק. אלא שעם הזמן חולפת האשליה ונמוגה ברוח המציאות המרה, ואזי שוב עומד האדם אל מול חוסר־האונים והתהיה הגדולה. על זאת מדברים כולם היום, אם זה יובין יונסקו במחזהו „הכסאות" המוצג עתה, אם זה סרטר בספריו ובמחזותיו, אם זו השירה המודרנית, הביטלס (ז"ל) ודומיהם, ואם זה פילו־סופים ידועים. כולם שואלים את אותן השאלות ממש, וכולם אסורים בידי הספק וחוסר הידיעה.

אך אל תכנעו ליאוש ולאכזבה. יש לחיים משמעות. יש תוכן וממש לאהבה. יש מדוע וכיצד ומשום־מה לכל הסובב אותנו — משום שיש אלוהים. אלוהים, הוא אשר שופך אל תוך החיים את המשמעות, הנותן לאהבה את ערכה, והמספק את צרכינו האמיתיים והעמוקים ביותר. אלוהים, אלוהי האהבה, האמת והקדושה. הוא קיים. איכפת לו מאתנו. זו אינה פיולוסופיה או אמת דתית כלשהי שיש לקבל אותה ולהאמין בל בלא עובדות אובייקטיביות תומכות, זוהי מציאות נהדרת. אם את זאת המקרא איננו אומר, הרי שהוא איננו אומר לנו דבר. ואנו, שההיס־טוריה שלנו כל־כך רצופה ומלאה בעובדות המצביעות בבירור על אמת הדברים, הללו צריכים להיות האחרונים להתכחש בכך. זה פנומנלי — אלוהים קיים, והוא אוהב אותי, אותך, ואותך.

הלוויה!

ת.ד. 2234 רמת־גן
מכתבים ייענו

ירובעל

קולא יקי,

כמה פירסומאים חשובים מאוד גילו ביום ו' שעבר כי נוסף להם קילו אחד או שניים. הדבר בא להם כתוצאה משפע של עוגות טובות מדי, אותן התפתו כמוני לאכול במסיבה קטנה.

המסיב ההתקיימה בביתה של שולה מוסינזון, והיא באה לחוג חילופי־גברא (או חילופי־גברתא, במיקרה זה). שולה מוסינזון נת־מנתה למנהלת מחלקת המודעות של השבועון, האחראית לבלעדית למדורי המודעות.

את התוצאה הראשונה כבר ראית, מן הסתם, בגליון האחרון, עם ריבוי המודעות.

★ יותר מודעות, יותר חומר

זוהי ההזדמנות לומר לך כמה מילים על המודעות.

יש קוראים, שהמודעות מרגיזות אותם. הם אומרים לעצמם: „אני משלם לירה וחצי, והנה אני מקבל עמודים שלמים של מודעות!"

זוהי תגובה מובנת, אבל מוטעית. כי יש בהעולם הזה מיכסה קבועה של מודעות למיספר קבוע של עמודים. ככל שמתרבות ה־

מזכת המים חני פרי והפירסומאים משה דיין, משה כרוך ויעקב זקהיים

פירסומאים
דוד אדמון ומשה שלמה

אופנאית רחל ברזין
ופירסומאי אדיה וטל

מודעות, כן גדל אוטומטית מיספר העמודים, וממילא גם החלק ה־מערכתי. כל מודעה נוספת מגדילה את העיתון, מאפשרת את שיפור שירותיו, ריבוי המידע, פיתוח המדורים.

כשנתמניתי לעורך העולם הזה, באפריל 1950, מנה העיתון 20 עמודים. לאחר מכן, בתקופת הצנע, ירד מיספר העמודים לא פעם ל־16. לאחר מכן עלה בהתמדה ל־24, 32, 36, ולאחרונה ל־40. כל זה בעזרת המודעות. אם יגדל מיספרן, יגדל מיספר העמודים עוד יותר.

עצם גידול מיספר העמודים איננו, כמובן, אידיאל. כשלעצמי, אני שונא את גיבוב הנייר שהפך כאילו מטרה־בפני־עצמה בכמה עיתו־נים. לעולם לא אסכים להוסיף עמודים, אם פירוש הדבר הורדת הרמה, מילוי העמודים בחומר שאיש אינו מעוניין בו. היעד ה־מערכתי של העולם הזה היה ונשאר: כל קורא יוכל לקרוא כל מילה המופיעה בעיתון. נדמה לי שרוב הקוראים עדיין עושים זאת, למ־רות ריבוי העמודים.

★ בעתון כן. בטלויזיה לא

יכול אתה לשאול: אם כן, מדוע התנגדת השבוע בכנסת לשידורי פירסומת בטלויזיה (ראה דו"ח לבוחר)?

התשובה היא: אין דמיון בין שני המכשירים.

אתה קורא מודעה בעניין מפני שהיא יפה, או מעניינת. אינך חייב לקרוא אותה. אבל בטלויזיה וברדיו אין לך ברירה.

העיתון הוא כלי בלתי־חלוי, המתקיים על תפוצה ו־מודעות. הטלויזיה היא מכשיר של הממשלה, המתקיים על דמי־האגרה שאתה חייב לשלם, וגם על מס־ההכנ־סה שלך. אין זה צודק שיכריחו אותנו לראות מודעות.

שלמי שלמון

אנשים

סרט פורנוגרפי במשרדו של שר־הפנים הדתי יוסף בורג

■ האם סיעת־הרוב בכנסת מקופחת? כך נסתבר, בישיבת ועדת־הכנסת, בה דנו בטענת הסיעות הקטנות, שהשינויים המוצעים בתקנון הכנסת נועדו לסתום את פיהן. באמצע הוויכוח שאל ח״כ **מרדכי ביבי**: ״מדוע כל החלב הוא אצל האופוזיציה?״ ואכן, ה־מגישות שהגישו קפה ותה לחברי הוועדה שמו את החלב דווקא ליד נציגי שלוש הסיעות הקטנות (**אורי אבנרי, שמואל תמיר ומשה סנה**).

ביחס ליכולתם להשתלט על הייצר הרע. הדבר בא כאשר הוזמנו חברי ועדת־הפנים של הכנסת לחזות בסרט חוגו של סרטן, על פי ספרו הפורנוגראפי של הנרי מילר, במיסגרת הדיון על נוהלי הצנזורה. ח״כ **יעקוב גרוס** מאגו״י, שייזם את הדיון, לא העז לבוא ל־הצגה. גם חברו לסיעה, **שלמה לוריינץ**, לא הופיע. כל חברי המפד״ל החרימו את ה־הצגה, שנערכה בבניין משרדו של שר־הפנים הדתי, **יוסף** דתיים של הוועדה, ביניהם ח״כ **ישראל ישעיהו ויוסף תמיר**, שנטשו את האולם ב־אמצע. הם טענו שהם השתעמ־מו. גם **מתיידה גז** ו**נסים אלישע**, שנשארו עד הסוף, לא מצאו טעם בסרט.

השותף של בן־גוריון

■ משך שעה תמימה ישב באחד מימי השבוע שעבר

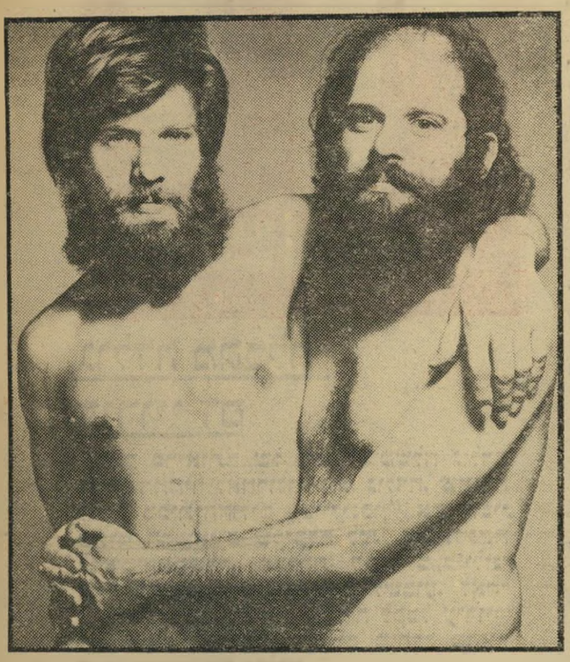
הנסיכה מרגרט

אחותה של מלכת אנגליה כונתה על־ידי העיתון הבריטי ״דיילי מירור״ כ״אשה הלובשת שמלות נוראות.״ העיתון הביא ארבע דוגמאות: ״שמלת מיני מתחרים, הנראית כאילו לבשה אותה בשעורי ריקוד בבית־הספר; חלופת מידי בתפירה איומה מאריג עבה ושתי שורות כפתורים, המציגה אותה יותר שמנה מכפי ש־היא באמת; מידי ומעיל פרווה שהיה מודרני לפני 10 שנים בתוספת מגבעת טוררו וארנק הנראה כאילו ירשה אותו מהסבתא שלה ומגפיים שחורים עם עקבים מכסף; ושימלת מקסי המש־מינה אותה והנראית כאילו נלקחה מסיפורי אלף לילה ולילה.״

אוסקר קוקושקה

(84), הצייר הפולני הטטנורר עתה באיטליה, צייר בשביל חברה איטלקית לשיווק חלב לתינוקות, תמונת פירסומת. כדוגמן שימש קרלטו פונטי בן השנתיים, בנה של סופיה לורן, אחרי שרצו לקחת את בנה של ג׳קלין קנדי־אונאסיס והתברר שאין לה בן בגיל המתאים. הצייר והמתווך קיבלו עבור עבודתם 150 אלף לירות — ואילו קרלטו ואמו קיבלו בתמורה — תמונה במתנה.

אלן גינזברג ופיטר אורלובסקי

שני המשוררים־היפים האמריקאיים, כפי שצולמו על־ידי צלם הפורטרטים הנודע, האנגלי ריצ׳ארד אבדון, שהוא הצלם הקבוע של משפחת המלוכה הבריטית. אבדון, הלוקח 7000 ל״י עבור סידרת פורטרטים, הציג את התמונה בתערוכה שפתח בניו־יורק.

הגיב שמואל תמיר: ״עוד מעט זה יהיה הדבר היחידי שייש־אר לסיעות הקטנות!״

■ יום לפני כן נערכה בחינה לחברי־הכנסת הדתיים, **בורג**. רק ח״כ פא״י, **אברהם וורדיגר**, לא פחד, ובא לחזות בסרט. הוא נשאר עד הסוף.

■ לא כן כמה חברים לא־הוא פשוט לא ראה את ידו המורמת של ח״כ רק״ח. ״אז למה נשארתי?״ התרעם חביבי, שביקש לתקן את הפרוטוקול.

■ פרט לא־ידוע מתקופת היותו מזכיר הסתדרות, גילה

גאולה נוני

ערכה ביום אחד מדידות של פיאה נוכ־רית, שימלה וסיר. עם הפיאה והשימלה היא הסתדרה בקלות, אבל סיר בגודל מתאים היא לא מצאה. היא נאלצה להזמין סיר מיוחד כדי שתוכל להיכנס לתוכו בקטע שבהצגת ״אמי הגנרלית״, בו היא מתחבאת בתוך סיר־בישול ענקי. לידה בתמונה: השחקן גבי עמרני, המופיע גם הוא בהצגה.

ח״כ רק״ח **אמיל חביבי** ב־מליאת הכנסת, כדי להצביע נגד הצעה להאריך תוקף חוק הנוגע לשטחים המוחזקים. רק בשביל הצבעה זו נשאר בירו־שלים, ולא נסע לביתו בנצרת. לבסוף הגיעה שעת ההצבעה, היו״ר מרדכי ביבי סקר את הידיים המורמות, הצהיר: ״ה־הצעה נתקבלה ללא התנגדות.״

דויד בן־גוריון: בזמן ש־שהתה מזכירות הסתדרות ב־ירושלים, היה משרד ההסתד־רות בעל החדר האחד שב־שכונת מוסררה, משמש גם כ־מקום־לינה לביבי׳ ולעוזרו **דויד זכאי**. בחדר היתה רק ספה אחת, שנשענה על פחי־נפט די־קים ועליה ישנו בן־גוריון ו־זכאי לסירוגין.

■ דייל אל־על **אבי אבי־רמוביץ** מתחכך בזמן האחרון בכתפיהם של גדולי האומה. ו־כל זה למה? בגלל גן הפסלים החדש שבביתו, כמובן. מי לא נמצא שם? החל מ**בנימין זאב הרצל** ו**חיים ויצמן** עד דויד בן־גוריון ו**גולדה מאיר** שוכנים כבוד בחצר ביתו שבאפקה, שם הם משמ־שים כתומכים בעצים שבחצר.

■ במוצאי־שבת האחרונה צילצל הטלפון בבית משפחת לוינבוק שבשבי־ציון: ״שלום, מדברים מהגל־הקל. האם את מא־זינה לנו כעת?״, שאל הקול את **מיכל לוינבוק** שענתה לטלפון. ״לא,״ השיבה מיכל. ״אם כך, הפסדת תקליט,״ אמר **משה טימור**, מנחה תוכנית רדיוטק בגל הקל, בה זוכה כל מאזין שאליו מתקשר טי־מור והמאזין באותו רגע ל־תוכנית. ״את ודאי סקרנית לש־מוע איזה שיר השמענו,״ המ־שיך טימור. ״אני מנחשת. היה זה בטח התקליט של אחותי!״ השבה מיכל שהיא אחותה של **דיזה קביא**. ״ניחשת, אבל תקליט לא תקבלי,״ סיים טימור.

■ מנהל וימפי בישראל, **יואל (״מד״) קרוס**, עושה עסקים לא־גורמליים. עד כדי כך שכאשר הגיש את דו״ח ה־מחזור של עסקיו למשקיעים בלונדון, ענו לו: ״לא יתכן, אתה בטח זורק קציצות לים. כל המחקרים שלנו מוכיחים שלא יתכן שמספר כה קטן של ישראלים יאכל מספר כה גדול של קציצות.״

■ במצב מביך עמדה בשבוע שעבר כוכבת הצגת הכסאות המועלת בהבימה, **לאה קניג**. בסוף הצגת הבכורה של המח־זה, עלה לבמה הבמאי **דויד לוין** ונישק אותה על שפתיה. למרות האיפור, הבחינו יו־שבי השורות הראשונות בסו־מק שעלה על פניה של קניג.

■ **גברי בנאי** על מח־זאי מפורסם: ״יש לו שילשול במוח — המון רעיונות, וכו־לם ח — —.״

דבר תשקיף

גולדה מקבלת עירויי דם

מצב בריאותה של ראש־הממשלה גולדה מאיר החמיר לאחרונה שוב. גולדה, שחזרה לקבל בבית־החולים „ביילינסון" את הטיפולים הרפואיים שקיבלה לפני שהתמנתה לראש־הממשלה, מבקרת עתה ב„ביילינסון" בתכיפות של פעמיים לשבוע. לאחרונה החליטו רופאיה שעליה לקבל עירויי דם. אחת לשלושה חודשים מוחלף מהזור הדם בגופה של גולדה.

אחד משרי הממשלה העיר על־כך השבוע: „גם זו דרך להזרים דם צעיר לממשלה!"

יארינג ידחה תביעת ישראל לשיחות על „מהות השלום"

שליח האו"ם למזרח התיכון, השגריר ד"ר גונאר יארינג, ידחה את תביעת־ישראל לדון בשלב ראשון של שיחות השלום שבתיווכו ב„מהות השלום", דרישה שישראל עמדה עליה בביקורו של ד"ר יארינג בארץ.

דחייה זו לא תבוא בלחץ הערבים, המבקשים לדון קודם בלוח הזמנים לנסיגה, אלא ביוזמתו האישית של הד"ר יארינג, הרואה בדרישה מכשול למשך השיחות. בצורה זו לא תוכל ישראל לטעון כי הערבים הם שמעכבים את המשך המשא ומתן, תיאלץ להיכנע להכרעתו של הד"ר יארינג בקשר לסדר העדיפויות של הנושאים בהם ידונו בשיחות שבתיווכו.

תחל מלחמה חדשה — אך לא בחמישי בפברואר

אין להתייחס בחשש כבד מדי לגבול הזמן של ה־חמישי בפברואר שנקבע להפסקת האש על־ידי נשיא מצריים. יש להניח כי במאמצים בין־לאומיים תימצא נוסחה שתאפשר לאנואר אל־סאדת להמשיך בהפסקת האש גם אחרי יום זה.

לעומת זאת, אין לקוות להמשך הפסקת האש למשך חודשים רבים. יש סכנה חמורה ביותר כי המלחמה תתחדש בעוד שלושה־ארבעה חודשים אם עד אז לא יושג לפחות הסדר־שלום עקרוני, ובכלל זה הסכם על הגבולות.

הדבר תלוי בראש וראשונה בגישתה של ברית־המועצות, שאינה יכולה להרשות לעצמה כישלון במאמץ המדיני להביא לנסיגת צה"ל. מדיניי מוסקבה הושששים שאם לא ישיגו את ביצוע החלטת מועצת הביטחון בעתיד הנראה לעין, עלולים עמי־ערב להתייאש מטיפולה של ברית־המועצות ולפנות לארצות־הברית.

משום־כך צפויה כשבועות הקרובים חקיחה גוברת והולכת של הקו הסובייטי־מיצרי, שלא תהיה קשורה דווקא בתאריך החמישי בפברואר.

הדבר יעמיד את ממשלת־ישראל בפני הצורך להגיע להכרעה על גבולות תוך חודשיים־שלושה, תוך ידיעה כי אם לא תגיע לכך, יביא הדבר למלחמה גדולה.

הסתדרות הסטודנטים בתל־אביב נגד בטאון הסטודנטים

הסתדרות הסטודנטים בתל־אביב פתחה במערכה נגד בטאון הסטודנטים של אוניברסיטת תל־אביב, פרה קדושה.

בשלב ראשון החליטה ועדת העיתון של הסתדרות הסטודנטים בתל־אביב לפטר את עורכת העיתון מיכל רוזנפלד ואת עורך־המישנה אברהם אורן שנבחרו על־ידי מיכרז. את רוזנפלד מינתה הוועדה ל־רכזת המערכת ואת אורן לכתב בכיר. במקומם מינתה הוועדה את פיליפ רוזנאו, אפיסטמט בחוג למתמטיקה שחדל להיות סטודנט בשנה שעברה. רוזנאו משמש בין היתר גם כיו"ר ועדת העיתון, שאינה מוסמכת כלל לפטר אנשים שנבחרו על־ידי מיכרז.

במכתב לוועדת הביקורת של הסתדרות הסטודנטים, הודיע אורן כי בגלל חוסר סמכות הוועדה, הוא רואה עצמו כממשיך בתפקיד.

מספר כתבים של פרה קדושה אף שלחו מכתב ל־ועד האגודה, בו הם מוחים על התערבות עסקני הס־תדרות הסטודנטים בעיתון הסטודנטים והודיעו כי יתייצבו לימין העורכים הנוכחיים.

ירידה בתפוצת העיתונים בישראל

שורת דאגה בחוגי העיתונות לרגל ירידה שחלה בתפוצת כמה עיתונים חשובים.

עדיין לא ברורה סיבת התופעה. יש המייחסים אותה לטלוויזיה, ויש הרואים את האשם בהפסקת האש, שהורידה את מתח ההתעניינות של הציבור במאורעות היום־יום.

מרדכי לימון דחה הצטרפותו לחרות

אלוף (מיל.) מרדכי (מוקה) לימון, דחה את הצטרפותו לתנועת החרות.

על לימון, שהביע מישאלה להצטרף לחרות, הופעל לחץ כדי שיימנע מצעדו זה, ולפי שעה הוא עיכב את הצטרפותו.

ח"כ שובל יר"ר ע"מ?

מאחר וח"כ מאיר אביזוהר מתמיד בסירובו לחזור בו מהתפטרותו מתפקיד יו"ר ע"מ, שבאה על רקע חילוקי־דיעות פוליטיים, קרוב לוודאי שח"כ זלמן שוכל ימונה לתפקיד זה.

המפד"ל נגד דולצין

הנהלת המפד"ל תפתח במערכה נגד גזבר המוכנות אריה דולצין.

הסיבה: דולצין עיכב את תשלום ההקצבה לקרן ארץ־ישראל של המפד"ל, עד שישולם החוב לבנק המזרחי על־חשבון המירוץ שלא שולם.

הנהלת המפד"ל נעלבה מגישתו של דולצין וראתה בה אי־אימון בה וביושרם של מנהיגיה.

כבר מכניסים סירטי פירסומת לטלוויזיה

למרות שהממשלה הבטיחה שלא להניהיג שידורי־פירסומת בטלוויזיה ללא אישור הכנסת, ולמרות שהרוב בכנסת אינו מובטח — כבר פועלים משרדי־הפירסום בארץ במלוא המרץ לייצר סירטי־פירסומת, לקייץ הקרוב.

הפירסומאים גם משתדלים כבר להבטיח לעצמם תור, מכיוון שברדיו חייב כיום מזמין חדש לחכות למעלה משנה להשגת זמן לשידור מודעתו. בטלוויזיה עלול להיחצר לחץ גדול עוד יותר.

ברור מראש כי כתוצאה מלחץ זה ישדר הטלוויזיה הרבה יותר מן הדקות המוטות ביום, הנלקחות עכשיו בחשבון.

הפירסומאים גם בטוחים, בניגוד להודעת יגאל אלון, שיינתן להם, אחרי זמן מה, לממן מישדרים שלמים, ולא רק לשדר מודעות בין המישדרים. הם גם מתכוננים לשדר כל סרט־פירסומת חמש־שש פעמים.

מייק בראנט חוזר להופעה בארץ

בימים הקרובים עומד להגיע שוב לארץ, הזמר הישראלי היושב בצרפת, מייק בראנט. הביקור לא היה מתוכנן, והוא נועד, כפי שהתבטא בראנט: „לפצות את אלו שלא יכלו לשמוע אותי בהופעותי".

האמת היא כי בביקורו הקודם נתבקש בראנט, על־ידי מארגן הופעתו כ„סינרמה" אלי ספקטור, להופיע בפני חיילים בכירי־גפגפה. היה זה יום לפני שצריך היה להריפיע בחיפה. ברגע האחרון הודיע מייק כי הוא חולה ולא יוכל להגיע לבירי־גפגפה. אך כעבור 24 שעות הופיע בחיפה.

ספקטור שאוכזב מאי־הופעתו של מייק, ביטל בתגובה על־כך מסיבה שעמד לערוך לכבוד הזמר. בתוצאה מכך החליטו אמרגניו של בראנט לתקן את המעוות ולערוך הופעה בפני חיילים.

יארינג: „חלה התקדמות קלה בעמדות הצדדים בסיכסוך במזרח התיכון"

השאר לנו את הנהיגה

סע ב אגד

מלון גנתון טבריה

מכריז על

חגיגות העשור

במסגרת חגיגות אלו שתתקיימנה בחודש ינואר 1971, יהנו אורחי המלון מבילויים נעימים, הפתעות והגרלות פרסים:

* נשף מיוחד אחת לשבוע * בערב שבת קוקטייל (לפני הארוחה) * תה מנחה לצלילי תזמורת ריקודים * יום מיוחד **ללא תשלום** לאורחים הותיקים! * שייט על הכנרת לכל אורח * ביקור אחד בחמי טבריה ללא תשלום *

כן יוגרלו אחת לשבוע:

* מכונית שכורה ליום שלם * רכיבה על סוסים בחוות ורד הגליל * טיול מאורגן לחרמון * טיסות חינם בארקיע מטבריה לתל-אביב וירושלים.

הזדרזו להזמין מקומות בטלפון 067-21861

תמרורים

נישאו • לאחר שתי שנות אירוסין, כוכבת הסרט מ.א.ש. (שפתיים לוהטות) **סאלי קירמן** (32) והבמאי **ריק אדל־שטיין** (40). אלה הם נישואיה הראשונים של סאלי והשניים של ריק.

נישאו • בלונדון, השחקנית ה־הוליבודית **לי רמיק** והבמאי הבריטי **ויליאם גוונס** (40). אחרי החתונה הודיע

רמיק וגוונס

רמיק כי בדעתה להשתקע בלונדון מפני ש„אמריקה אינה מקום בו אפשר לגדל ילדים — יותר מדי עשן, אלימות וסמים ישנם שם.״

תביעה • בבית־משפט גרמני במינכן, 31 אלף דולר מהשבועון הגרמני שטרן ומגרושתו של מנתח הלבבות הדרום־אפריקאי כריסטיאן ברנרד, שחקנית ה־קולנוע **ג׳ינה לולובריג׳דה**. סיבת ה־תביעה: סירוב מאמרים אוטוביוגרפיים של אשת ברנרד שהופיעו בשבועון וסיפרו בין השאר כיצד מצאה אשת המנתח בתיקו של בעלה שני מכתבי אהבה של ג׳ינה אליו. כן נכתב באותה כתבה כי אשתו של ברנרד רצתה להתאבד בעיקבות גילוי המכתבים. ג׳ינה טוענת שלא כתבה כלל את ה־מכתבים וכי הפירסום פגע בשמה הטוב.

נולדה • לכתב המדיני של דבר **חגי אשד**, ולר־עייתו **עליזה**, בת.

נחוג • בחוג משפחתו בדגניה, יום־הולדתו ה־75 של מי שהיה שר־החקלאות ושכיהן

לוז

אשד

במשך קרוב ל־10 שנים כיו״ר הכנסת השלישית של ישראל (שני הקודמים היו יוסף שפרינצק ויחזקאל גניר ז״ל), **קדיש לוז** (לוז׳ינסקי).

נחוג • יום־הולדתו ה־76 של יו״ר ההנהלה של מיפעל הפיס ואחד ממנהיגיה המוכרים של התאחדות עולי רומניה, ד״ר **מיכאל לנדאו**.

נחוג • בחיפה, יום־הולדתו ה־79 של אחד ממייסדי תנועת הצופים בארץ ונשיא כבוד של הצופים בישראל, **אריה כרוך**.

נפטר • בירושלים, בגיל 70, ראש המחלקה לרפואה פיזיקאלית וישיקום של המרכז הרפואי האוניברסיטאי הדסה בירושלים, פרופסור **אמיל אדלר**. יליד פראג שם סיים את לימודיו וקיבל את תוארו, עלה לארץ ב־1939 והיה רופא בקופת־חולים בתל־אביב, ב־1940 עבר למחלקה לרפואה פיזיקאלית של הדסה בירושלים ובראשה עמד עד יומו האחרון.

אדלר

מכתבים

■ ברכה

מרוסיה

שנה טובה! מיטב האיחולים לעתיד ו־הצלחה במאבקכם למען השלום!

החברה הסובייטית לשלום,
ברית־המועצות

Happy New Year!
Best wishes for further success in your struggle for Peace!

Soviet Peace Committee

הברכה הרוסית בשפה האנגלית

● הברכה נכתבה באנגלית, רוסית, ספרדית, גרמנית וצרפתית.

■ החזרה

לשיחות יארינג

בשעה טובה החליטה הממשלה לחזור לשיחות יארינג. לדעתי לא תהיינה לשיחות אלה שום תוצאות, וזאת משום שאין מת־כונגים לדבר בהן כלל על הבעייה היחי־דה שפתרונה יביא לשלום אמת והיא ה־בעייה הפלסטינית.

את הבעייה הפלסטינית יש לפתור ב־שני שלבים: בשלב ראשון יש לתת לכל מי שמחשיב עצמו כבן העם הפלסטיני, טריטוריה שתהפוך במשך הזמן למדינתו.

צור

על גבולות הטריטוריה יתנהל משא־ומתן בינינו, בין המדינות הערביות המוכנות ל־נהל אותו איתנו ובין נציגי העם הפלסטיני.

בשלב שני יש להגהיג בארץ נשואים אזרחיים, דבר שיהפוך במשך הדורות או־תנו ואת כל המיעוטים שיותרו במדינת־ישראל לעם אחד. כאשר ניתן לעם הפלס־טיני מדינה משלו ונכנים את כל המיעו־טים שיותרו בארץ לתוך עמינו, רק אז יוצר שלום אמת, ויחסים נורמאליים עם המדינות השכנות, ועם המיעוטים השוכנים במדינתינו.

מכה צור, קריית־חיים

■ גם פושע

הוא יצור אנוש!

לאחר קריאת המאמר על מותו של הילד דני חזן (העולם הזה 1740), אי אפשר שלא להודעזע ולשאול מספר שאלות: האם כל גנב הוא פושע? האם לפעמים לא אשמים בכך מחנכיו, אדישות הסביבה בה הוא חי ודחייתו מהחברה? האם כל אדם שהסתבך בפלילים חייב לצאת ממיסגרת החברה בה הוא חי? ואם יש פושעים שעברו כבר כל גבול והפשע אצלם הפך לשעשוע, אין זאת אומרת שכל פושע או חשוד הוא כזה.

שוטרים, היו יותר בני־אדם, סוף־סוף גם פושע הוא יצור אנוש ולא חיית־פרא!

בני ציטרין, תל־אביב

■ מערכת המשפט

לקוייה

„ונודע באשר הוא אדם, ולא יוכל לדין עם שהתקיף ממנו". (קה. ו׳ — 10)

בקשר עם מאמרכם דרוש סניגור ציבורי (העולם הזה 1738), **אני מרגיש דחף נפשי**
(המשך בעמוד 8)

מרגוע קל עם דובק רויאל

פרסום: ד״ר יעקבסון

הנדון:

18 שרי חוץ

מי אחראי לעניני־החוץ של ישראל? לפי שמועה המהלכת בירושלים, השיב אבא אבן לא מכבר על שאלה זו כלהלן:

„יש לנו שמונה־עשר שרי־חוץ!"

אם אמר את הדברים, אם לאו: הוא צודק.

יש לנו שמונה־עשר חברי־ממשלה, ויש לנו שמונה־עשר שרי־חוץ.

„שרי־חוץ" תרתי משמע:

שרים העוסקים בעניני חוץ;

שרים העוסקים בכל דבר, חוץ מאשר בדברים המסורים להם כי־חוק.

* * *

שבוע שעבר גילה שבועון זה פרשה מחרידה.

ילד בן 14 נרצח במעצר.

נרצח על־ידי האדישות הפושעת של השוטרים והסוהרים, שסירבו לאפשר לו טיפול נאות במהלתו האנושה.

הפרשה מחרידה לא רק בפני עצמה, אלא גם מפני שהיא מיקרה נוסף בסידרה של מיקרים דומים שאירעו בשנים האחרונות — מיקרים בהם מתו עצירים ואסירים, מפני שהסוהרים והשוטרים מנעו מהם טיפול להצלת חייהם.

מסתבר כי בישראל כיום גזר־דין מאסר לאדם חולה — דינו לא פעם כגזר־דין מוות.

מי אחראי?

אפשר לחשוף את שרשרת־האחריות, מן הסוהרים והשוטרים שהחזיקו בילד, דרך הקצין שהבטיח מה שהבטיח אל השופט, ומן השופט שהאמין לקצין, אל נציב בתי־הסוהר.

אך במישטר הפרלמנטרי שלנו, האחריות לרצח זה נופלת כולה על אדם אחד:

שר־המישטרה, שהוא גם שר בתי־הסוהר.

* * *

לפני כמה שבועות אירעה התאונה בנמל־התעופה לוד.

שלושה אנשים נהרגו.

המיקרה היה מחריד. אבל הוא היה מחריד שבעתיים מפני שחקירתו אישרה בעליל שזה רק מיקרה אחד משורה ארוכה של תאונות וכמעט־תאונות, בהן יכלו למצוא את מותם מאות אנשי־צוות ונוסעים.

מי אחראי לכך?

שוב, אפשר לחשוף את שרשרת האחריות ממנהלי נמל־התעופה, דרך אגף התעופה האזרחית, ועד לצמרת משרד־התחבורה.

אבל במישטר הפרלמנטרי שלנו, האחריות כולה נופלת על שר־התחבורה, ועל קודמיו.

* * *

בה נתבונן בשני האירועים האלה — שר המישטרה ושר־התחבורה.

שר־המישטרה, מר שלמה הילל, חיפה על מיקרי־המוות, לא פיטר איש מן האחראים, לא הביע בפומבי צער על הטרגדיה שפקדה את המשפחות, באשמת המשרד הכפוף לו.

מי הוא? מה הוא עושה?

מובן שאינו מומחה למישטרה או לכלי־אה. הוא עסקן מפלגתי, שהגיע לדרגתו זו — ואין זה סוד — מפני שמשרד־המישטרה מגיע לחטיבת מפא"י במפלגת־העבודה, ו־מפני שמשרד זה „שייך" לפי המסורת ל־עסקן מעודות המיזרח. מר הילל היה איש־עדות־המיזרח היחידי בחטיבת־מפא"י שבא משום־מה בחשבון, אחרי סילוקו של אליהו־ששון, שעורר את זעמה של גולדה.

במישטר הדמוקרטי שלנו, אין צורך ש־איש־מיקצוע יתמנה על משרד מיקצועי. ה־הנחה היא שאדם לא־מיקצועי, בעל שכל ישר, ייכנס לעובי הקורה של התפקיד, ילמד אותו על בוריו, יתמסר לו כל־כולו, ואחרי כמה זמן יתמצא בו.

האם מר הילל עושה זאת?

האם הוא פנוי לכך?

בוודאי שלא. כי הממשלה הטילה על מר הילל תפקיד שני, שיש בו כדי להעסיק אדם נורמלי עד מעל לראשו.

מר הילל אחראי גם לכל המג־עים המדיניים של הממשלה בי־שטחים המוחזקים.

(התפקיד נמסר לו על פי ההנחה שמי שבקי בשפה הערבית, מבין בעניינים ער־ביים. לפי אותו הגיון ניתן לומר שמי ש־בקי בקריאת תווים, מסוגל לחבר סימפוניה.)

בתוקף תפקידו זה, מופיע מר הילל ב־רדיו ובטלוויזיה, בראיונות עיתונאיים וב־אסיפות־עם. הצהרותיו המפוצצות על עניני מלחמה ושלום, איסטראטגיה ומדיניות, סי־פוח וסיפוח, מספקות מזון יומיומי לאמצעי התקשורת בארץ ובחו"ל.

איש עסוק, עמוס תפקידים ואחריות.

האם פלא הוא, שאין לו זמן לטפל בבתי־הסוהר, לדאוג לשמי־רת חייהם של אזרחים חסרי־או־נים, המופקרים לחסדי ביורוקרי־טיה אדישה?

* * *

וגם מר הילל הוא אדם פנוי ממש, בהשוואה לעמיתו לממשלה ולמפלגה, מר שמעון פרס.

מר פרס הוא שר־התחבורה. במדינה ש־בה מפגרים הכבישים בדור אחד אחרי ה־צרכים, שבה מתהלכת האנרכיה על גלגלים, שבה יש גדוד־רושמי־דפורטים אך אין מש־טרת־תנועה — זהו תפקיד היכול להעסיק גאון 24 שעות ביממה.

אבל מר פרס הוא סופר־גאון, אולטרה־ביצועיסט מילולי. לכן הוטל עליו גם תפקיד שר־הדואר.

הדואר הישראלי נתון במצב שלאחר יאוש. שר־הדואר הקודם אמר בכנסת שהוא כמעט חסר־תקנה. יש לתקן כימעט את הכל — את מערכת־הטלפונים המתאימה לאלבאניה, את דואר־המיכתבים המתאים לסעודיה, את המיברקה המתאימה לנפאל, נוסף על ה־צורך הדחוף לשנות את שם המישרד ו־להחליף את סמלו.

אפשר היה לחשוב שכל זה יעסיק אפי־לו איש כמו מר פרס. אבל זה כאין וכ־אפס לעומת תפקידו הנוסף.

מר פרס הוא גם האחראי, מ־טעם ממשלת ישראל, לפתרון בעיית הפליטים בשטחים המוח־זקים.

נושא נכבד. לדעת רבים וטובים, בעייה גורלית לעתיד ישראל.

חוץ מזה עוסק מר פרס בעניני־חוץ, בביטחון, ביחסים מרחביים ובכל עניין ה־נמצא ברומו של עולם.

ההלכות המדיניות, אותן הוא ממציא ו־שוכח בתדירות של שתיים לשבוע, הרא־יונות, הנאומים, ההצהרות, ה־אסיפות, העצרות, הסימפוזיונים על מל־חמה ושלום, עתיד וגורל — כל אלה מ־מלאים את העיתונים מדי יום. נדמה שאין לו מתחרה, זולת סגנו, מר גד יעקובי, ש־הוא אמן של פרסומת־עצמית בזכות עצמו.

האם פלא הוא שאין למר פרס זמן לעסוק ברצינות בבעיות פרוזאיות כגון חיסול ירושת ההזנחה הפלילית בנמלי־האויר, בכבישים, בטלפונים?

האם פלא הוא שצריכים להחליף את השמות — משרד־הדואר ל־משרד־התקבורת, ומשרד־התחבו־רה למשרד־התחרוכה?

* * *

לא יהיה זה הוגן מצידנו להתעלם מאותם שרים, שהפכו באמת „מקצו־עיים," העוסקים בבעיות משרדיהם בלי שוּיץ ורושם, העושים עבודה שחורה ואפורה.

אנשים כמו השר חיים גבתי בחקלאות (ולא ברור לי איך הוא יכול לעסוק גם בפיתוח), או השר זאב שרף, ואולי גם השר יוסף אלמוגי.

אין להתעלם מתופעת־טבע כמו השר פינחס ספיר, השולט באופן אישי בכל מערכות־המשק, שידו בכל (אך ל א יד כל בן).

השר ישראל גלילי, אחד משרי־החוץ החרוצים ביותר, לפחות אינו אחראי על שום משרד.

אבל שר־החוץ יגאל אלון עוסק גם ב־חינוך, גם בתרבות, גם ברדיו ובטלוויזיה, וגם מוטל עליו העומס הכבד של סגנות־ראש־הממשלה.

ושר־החוץ יעקוב שמשון שפירא מנצח גם על משרד־המשפטים (לפחות הוא עצמו משפטן מקצועי).

שר־החוץ משה דיין עוסק, ב־שעות הפנאי, בין נאום לנאום, במערכת הביטחון, המוציאה כעת שלישי מכל ההכנסה הלאומית — עומס שיכול היה להרוג שלו־שה שרי־ביטחון חסונים.

ואל נשכח את שר־החוץ משה קול (ת־יירות, לעת מצוא), שר־החוץ יוסף בורג (המאחד פנים וחוץ), שר־החוץ ויקטור שם־טוב (שנכנס למיטה החולה של הב־ריאות, בה הצטברה הזנחה נוראה של שנים).

האם שכחתי מישהו?

אה, כן, את מר אבא אבן.

* * *

השוואה למדינה תרבות כמו ברי־טניה, ישראל היא מדינה המנוהלת רע. (בהשוואה לגואטמלה, ייתכן שהיא מנו־הלת היטב.)

חלקים גדולים מן המנגנון הממלכתי הם מתחת לכל ביקורת, ויש חלקים ה־מתפרקים ממש לנגד עינינו.

יש לנו נמלי־תעופה מן המאה ה־19, טלוויזיה מן המאה ה־18, טלפונים מן המאה ה־17.

אחת הסיבות לכך היא שאיש אינו אח־ראי אצלנו לשום דבר. שום שר אינו אח־ראי באמת למשרדו, ולא יעלה על דעת איש לדרוש פיטוריו של שר שגילה חוסר־כשרון פונמנאלי.

זה לא היה נורא, אילו היו השרים בעלי־תוארים בלבד, בעוד שהניהול האמיתי היה נתון בידי מנכ"לים מקצועיים, בלתי־פוליטיים, קבועים, כמו בבריטניה.

אבל אצלנו המנכ"ל הוא איש־מפלגה, והוא הולך אחרי אדונו, נושא דגל המפלגה. רוב השרים מתערבים בכל דבר, למרות ש־אינם מתמחים בשום דבר.

* * *

מציאות כזאת יש לדרוש משר שיעסוק, במחילה מכבודו, בעניינים המסורים לידו.

ושלא יעסוק, במחילה מכבודו הנ"ל, בעניינים שאינם נוגעים לו.

ממשלת הליכוד: 24 שרי־חוץ, שהפכו ל־18

יין לנו צורך בשמונה־עשר שרי־חוץ גרועים.

די לנו באחד.

הבה נבקש משאר ה־17 שיעסקו ב־19 משרדיהם, בכל — ח ו ץ מאשר בעניינ־חוץ.

אפילו כשהתחום המסור לאחריותו הוא אפור, ויבול־הכותרות שלו דל.

אני מציע לך מיבחן פשוט מאד ליעי־לותו של שר:

ככל שאתה שומע עליו יותר, הוא שוה פחות.

ככל שאתה שומע עליו פחות, הוא שוה יותר.

השר הטוב הוא השר השותק.

* * *

מאת אורי אבנרי

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

להעיר, כי כל מערכת המשפטים והשופטים אצלנו היא לקוייה ביסודה. מהתנצחות של סניגורים ושל המתדיינים לא יצמחו לא אמת ולא צדק.

זרחין

אצלנו ממנים שופטים מתוך עורכי־דין מלומדים עם „זכויות", והרי מפורסם, שכל עורך־דין מתנסה בפרקטיקה שלו להצדיק את הקלינט שלו בין שהוא עושק ובין שהוא עשוק, ואין הצדק והאמת נר לרגליו. לפיכך מתחנך עורך־דין לאבד את חוש הצדק והנטייה לאמת, ופעולתו ושיקול דעתו אינם שונים מרובוט.

טובים יותר שופטים מושבעים, שאינם משפטנים, אלא אנשים מעורים ביישוב העולם. בלי ספק שהשיטה לפי משפט הדעותיו, או אפילו חלק מהן, תתווכחו איתו, תשכנעו אותו שהוא לא צודק, אל תבחרו בו ובסיעתו לכנסת, כל זה לגיטימי בהחלט. אבל לשלוח לו איומי־רצח ואלימות בטלפון ובמכתבים ולכנותו בוגד במדינה זה כבר עובר כל גבול.

לפי דעתי אורי אבנרי הוא פטריוט, ואין נאמן כמוהו למדינת־ישראל. אפשר כמובן לחלוק על דעתי, איני מתנגד לכך. במדינה דמוקרטית יש מקום לדיעות שונות.

מעניין אותי אם אורי אבנרי מתלונן על איומים אלה למשטרת־ישראל ומה היא עושה בנידון?

מקס ריגר, בת־ים

■ יישר כוח

קראתי בעיתונכם את הכתבה מרד בגלל תיספורת (העולם הזה 1738). אינני יודעת, לכל הרוחות, איזו תקופה היא זאת?! בתקופתנו אנו, האם גם אלה נקראים מרים ומחנכים? בושה וחרפה, לא עלינו.

ולכם השביעיסטים והשמיניסטים — אל תבגעו. אל תותרו על זכויותיכם הצודקות.

יישר כוחכם.

חנה סמואל, קריית־טבעון

מבתב השבוע

לא נשכח!

אני שייך למאות אלפי היהודים בעולם ובישראל, המרימים כל יום ידם הימנית ואומרים „אם אשכחך" לברית־המועצות, על הרבה דברים נהדרים והומניטרים שהיא עשתה לעם ישראל.

לא נשכח את שנת 1939 כשפרצה מלחמת־העולם־השנייה, בזמן שגרמניה הנאצית התפרצה בדם ואש לפולין, הרוסים היו היחידים בעולם שפתחו גבולם למאות אלפי יהודים פליטים שברחו מהנאצים. לא בדקו, לא שאלו, נתנו מחסה בארצם לאומללים האלו.

אף־על־פי שארצות גדולות הנקראות „חופשיות" ו„דמוקרטיות" סגרו את עיניהם וסגרו על ברית את ארצותיהם בלי לתת לשארית הפליטה להיכנס לארצם.

לא נשכח שנות 6—1945 כשהרוסים פתחו גבולם ונתנו לכל מאות אלפי הפליטים היהודיים לעזוב את ברית־המועצות ואף דאגו לציידם בצידה לדרך. בזכות אלו שניצלו קמה ישראל.

לא נשכח שהרוסים היו הראשונים שהכירו במדינת־ישראל דה־יורה ודה־פקטו.

לא אשכח שמחתי כשהייתי בעמדה במלחמת השיחרור, כמעט בלי נשק ותחמושת, כשקיבלתי רובה חדש, צ'כי, שנשלח לישראל בידיעת הרוסים. בדמעות שימחה נשקתי את הרובה.

לא אשכח שמחתי כששלחו שגרירים לארצנו וגם בזה היו מהראשונים.

לכן אני פונה בזאת לשלטונות ברית־המועצות: אנא, אל תמחקו במחי־כף הוקדתינו ותודתינו על כל הדברים היפים וההומניטריים שעשיתם לעם יישראל. אנא, תפסיקו עם המשפטים נגד קומץ היהודים הרוצים לעלות ולחיות עם משפחותיהם בישראל.

אנא, שנו דעתכם, ובטוחני שלא תצטערו, ואנו הישראלים, עם כל יהודי העולם, לא נשכח לכם את זה לעולמים.

עם ישראל יודע כעם שזוכר לנצח טובות שנעשו לו, אבל גם לא שוכח לנצח רעות שנעשו לו.

זלמן פורן, ירושלים

תורה היא הנכונה — הכנת שופטים בשיטת קדטים, כלומר: מלמדים ומחנכים בני־אדם להיות מיועדים לשופטים, בלי שיתרגלו לטעון גם צודק, גם אשם, גם לעשוק, גם לעושק... „לטהר את השרץ בקן טעמים."

אלכסנדר זרחין, תל־אביב

■ והפעם באמת מקרב לב

ברצוני להגיב על מכתב האיומים שנשלח לחבר הכנסת אורי אבנרי שהתפרסם בהעולם הזה (1738) תחת הכותרת מקרב לב חתום הפתח מתל־אביב.

קל לי להבין שלחבר הכנסת אורי אבנרי יש אוייבים ויריבים פוליטיים לא מעטים מבין אנשי המימסד בארץ, בגלל דיעותיו היוצאות־דופן במקצת (לא בעיני) ובגלל ביקורתו הקטלנית בנושאים שונים.

ריגר

גם אני לא מסכים לכל דבר שהוא אומר, אבל אני יודע שהוא צודק בהרבה מאד מדבריו, וביקורתו היא בהחלט לגיטימית ומוצדקת ויש צורך לתקן הרבה אי־סדרים ועוולות בכל שטחי חיינו.

לא מכריחים את אף אחד לקבל את כל דעותיו של אבנרי, אבל אין שום הצדקה לאיומים ולקריאות־הבוז שהוא נתקל בהן בכל מקום שהוא מופיע.

אהרון כהן, חיפה

■ יישר כוח

קראתי בעיתונכם את הכתבה מרד בגלל תיספורת (העולם הזה 1738). אינני יודעת, לכל הרוחות, איזו תקופה היא זאת?! בתקופתנו אנו, האם גם אלה נקראים מרים ומחנכים? בושה וחרפה, לא עלינו.

ולכם השביעיסטים והשמיניסטים — אל תבגעו. אל תותרו על זכויותיכם הצודקות.

יישר כוחכם.

חנה סמואל, קריית־טבעון

■ לעודד את הנוער

מאחר ואנחנו יודעים שהעולם הזה מעודד את הנוער בכל השטחים, ברצוני לבקש את אותם אנשים המעודדים את הנוער, לעזור לנו בהקמת מועדון נוער בכפרינו, שיהיה מוקדש בעיקרו למסגשי נוער ערבי־יהודי.

כחילי

במכתבי זה אני פונה גם לראשי החינוך ולראשי הנוער, להגשים זאת בכל כפר ומושב, כדי להביא אותם לידי שיתוף־פעולה אחת ומטרה אחת: להכיר אחד את השני מקרוב.

האדר כחילי, אום־אל־ג'נם

■ מה זה מיניאטורות?

מצאו חן בעיני, בכתבה חרש המתכת שהפך לאמן האירוטיקה (העולם הזה 1740),

אמריקה בישראל!

מעתה יכול כל אדם בישראל לחייק את מספר הטלפון של „ידעפון" — בכל עת, במשך 24 שעות ביממה — ולקבל מיד את כל האינפורמציה הדרושה לו בשפה המובנת לו (5 שפות). שירות חינם זה המבוסס על שיטת תקשורת מדעית אמריקאית, הוכיח את עצמו בארצות רבות כשיטה היעילה והנוחה ביותר.

ידעפון 252425

„ידעפון" הינו שירות טלפוני מודרני, יעיל ומהיר, שימסור לך בעזרת מרכז מיכון, מה, מי, מתי והיכן, אודות בתי עסק, בתי מלאכה, אירועים, בילויים ושירותים שונים. במקום להתרוצץ ולאבד זמן יקר — בחיפוש אחר בתי העסק או השרות הדרושים לך, במקום הרצוי לך — חייג ל„ידעפון" 252425 ותקבל מיד אינפורמציה מלאה ומעודכנת, כי „ידעפון" יודע הכל על הכל.

שינוי כתובת —

מנוי המבקש לשנות את כתובתו מתבקש להודיע על כך שבועיים מראש, על־מנת למנוע עיכוב במשלוח העתון למען החדש

המיניאטורות האירוטיות של הפסל נפתלי. מה שלא הבנתי — כמה מיניאטורות הן המיניאטורות?

אלברט מטלון, ירושלים

● לשם השוואה: פסל מיניאטורי בתוך כף היד — ראה תמונה.

אפילו האלילים יסכימו...

התפלאתי לקרוא בהעולם הזה (1738) את מכתב־התגובה שלי שהתפרסם בנעשוש. הצטערתי שלא התפרסם כל המכתב ואז, אולי, לא הייתי צריך להוסיף תוספת זו.

ברצוני להעיר דבר אחד: קוראי העיתון יכולים היו להסיק מצורת הדברים, כפי שהתפרסמו, שאני (וכנראה גם אחרים מ־קרב בני הנוער בארץ שלהם דיעה כשלי) ואחרים מתנגדים לאורי אבנרי ושלום כ־ן בצורה עיוורת ובזים לאלה התומכים ב־הם.

פסל מיניאטורי בתוך כף יד

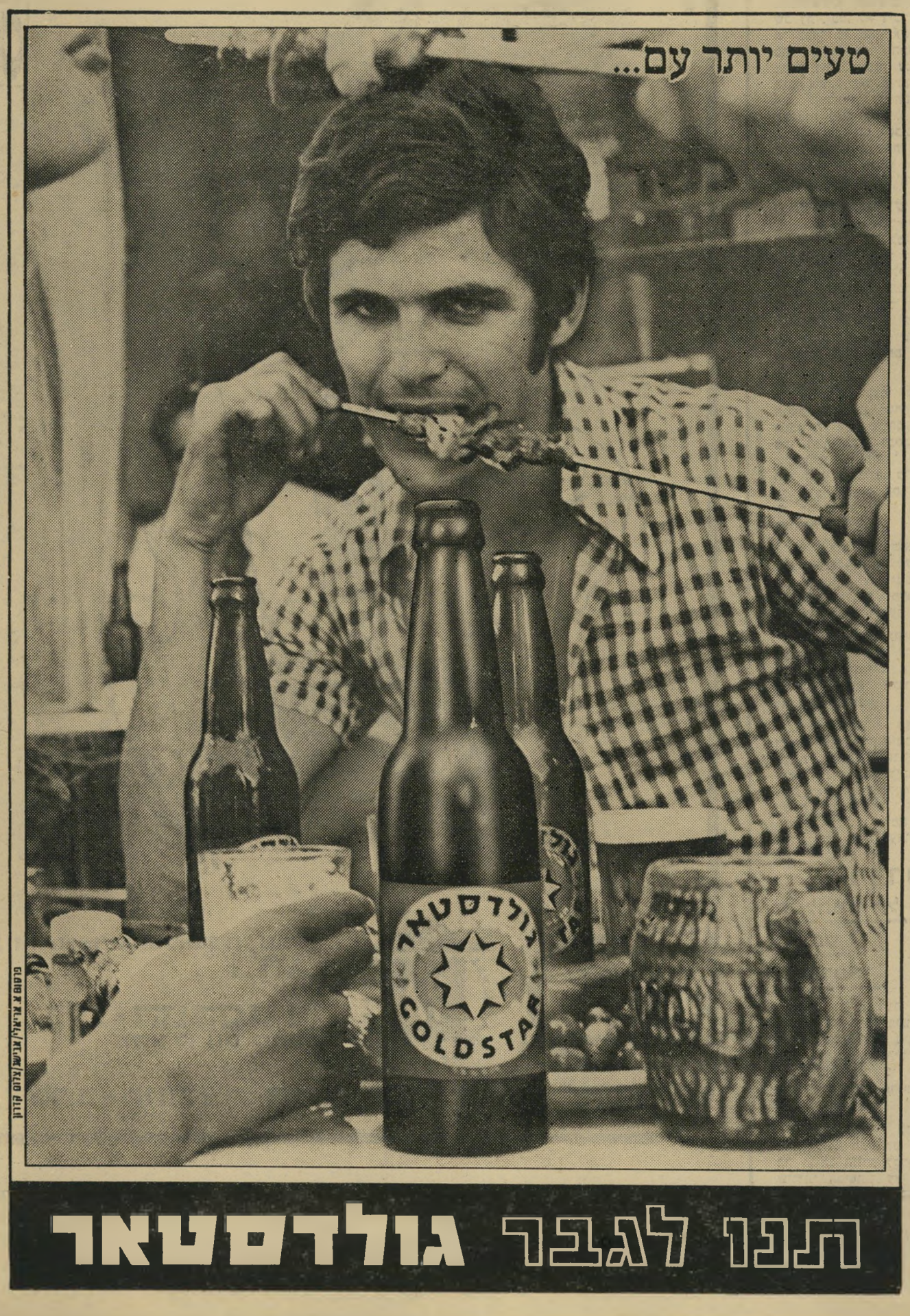
ובכן, לא כך הוא. פעמים רבות הזדהיתי עם דעותיו של אורי אנברי, אך אני מתנגד לאלה הרואים בו ובשלום כהן אלילים שכל מעשה ממעשיהם הוא המוסר בהת־גלמותו.

לדעתי, אפילו אם תומכים באדם מסו־יים, יש לשפטו על־פי כל מעשה ממעשיו וכל מעשה לגופו ואין לראות בו אליל, ש־אחריו הולכים באש ובמים בצורה עיוורת.

אני בטוח שאפילו האלילים יסכימו עם דעתי זו.

מיכאל טייכר, תלמיד תיכון, תל־אביב

קוראים חשובים מכתבים מתבקשים לנסח אותם בקצרה. עדיפות תינתן למצרפים תמו־נות למכתביהם.

במדינה

העם

חלוציות

1971

שיעור מאלף בתורת החלוציות החדישה, מודל 1971, ניתן ביום השישי האחרון לעם ישראל אשר היה רתוק אל מכשירי הטלויזיה. בתוכנית — השבוע יומן אירועים, הוקרנה כתבה מצולמת על ההיאחזות החדשה במושב האזרחי בפיתחת רפיח.

על המסך הקטן הופיעו פניהם של המתישבים החדשים. כמעט כולם נשאלו את אותן השאלות, מדוע באתם לכאן? מה הביא אתכם להתיישב דווקא במקום הזה?

גם התשובות היו כמעט זהות. אף אחד מהמתישבים החדשים בישוב החדש, מושב דה־לוכס, לא דיבר על אידיאלים. „בא־תי לכאן כי כאן אשלם פחות מס הכנסה," אמר אחד המתישבים. „כאן אני מקבל דירה מוכנה עם כל הנוחיות," השיב אחר. שאר התשובות ניתנו באותה רוח. המראיין, שנדהם אולי מהזהות ב־תשובות ניסה לשאול על אידיאלים שאולי הביאו את המתישבים להתישב במקום שמם זה. לא, אף אחד מהנשאלים לא מצא שום אידיאל חלוצי מיוחד שדחף אותו להתישב דווקא במקום זה.

בשביל מה יש כסף? כל אחת המשפחות שהתיישבה במושב החדש קיבלה עם עלותה למקום בית בן שלושה חדרים, מטבח, חדר שירותים, חדר אמבטיה, מקרר חשמלי בעל שתי דלתות, תנור גז לאפיה, מכונת כביסה חשמלית מהדגם האחרון וכל מי שדרש קיבל אף תנור חימום על גז. אלה שהיו להם קודם מקררים חשמליים ושאר מוצרי תצרוכת מותרות, מכרו אותם וקנו תחתם מקלטי טלויזיה.

את המושב עצמו בנו פועלים ערביים, תושבי הסביבה. ברור לכל, שעם תום העבודות יאסר עליהם לדרוך במקום. אמר אחד המתיישבים לכתב העולם הזה: „רגל של ערבי לא תדרוך פה יותר, לא כאורחים ולא כפועלים. מי שיעיז להחזיק פועל ערבי במשק, יסולק ויפסיד את משקו. זהו משק יהודי וכזה הוא ישאר גם בעתיד!"

ברור לחלוטין שאם יושג הסדר על נסיגה יכלל גם המושב שבפיתחת רפיח בין השטחים המפונים, שכן הוא נמצא על אדמת מצרים שמעבר לגבול הבינלאומי ולא על שטח רצועת עזה.

גם למתיישבים החדשים ברור שאם יושג הסדר לא יוכלו להאריך לשבת במקום. אבל אם בינתיים אפשר לזכות בפטור ממיסים ובתנאי מגורים דה־לוכס, מדוע לא לנצל זאת?

באותה תוכנית עצמה של הטלויזיה הוגש קטע בו הוסבר מדוע אין כסף לקנות כליות מלאכותיות לנזקקים לכך. רופא הדגיש את העובדה שרופאים חורצים דינם של חולים למוות בשל מחסור בכליות מלאכותיות. אזרחי ישראל יכלו לשפוט בקלות, למה יש כסף במדינת ישראל של 1971 ועבור מה אין.

אוניברסיטאות

המלחמה על

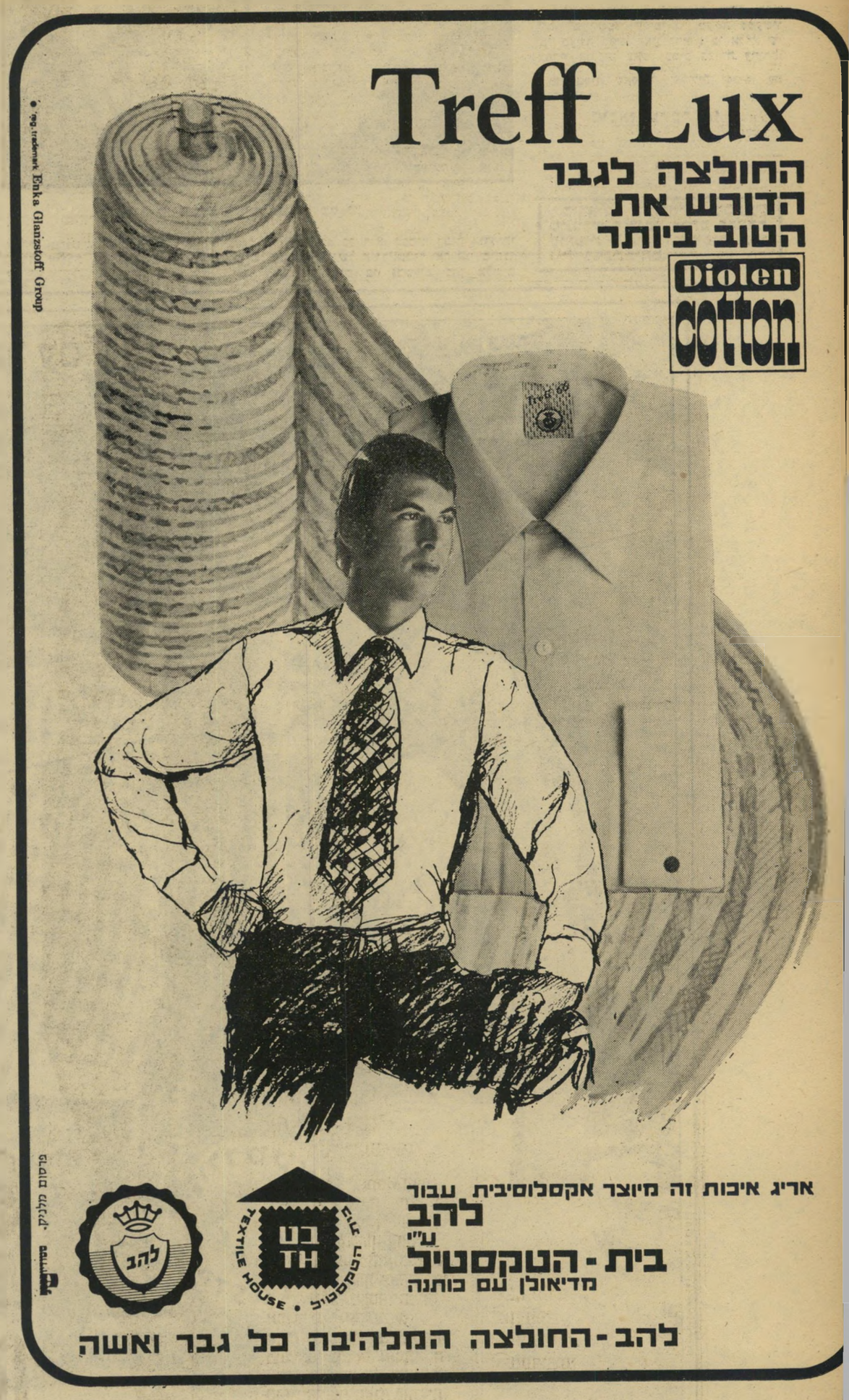
החופש

האקדמאי

הסערה שהתעוררה בשבועות האחרונים בציבור האקדמאי בישראל, לא היתה יוזמה או מלאכותית. סוף סוף הועלה נושא אשר נגע באחד היסודות של החיים האקדמאים, שהיה בו לגרוף לויכוחים ולהתנגשות סוערת פרופסורים וסטודנטים כאחד.

הפרשה החלה בגילויי העולם הזה (1732) על המתרחש באוניברסיטת חיפה, בה הונהג הנוהג לקבל אישור מוקדם של שירותי הביטחון על מועמד להוראה, אם מועמד זה משתייך ללאום הערבי.

הגילויים, שעוררו שרשרת תגובות, בעיקר בעתוני הסטודנטים, היו אולי נש־

כחים, לוליא מצא הפרו־רקטור של או־
ניברסיטת חיפה, הפרופסור בנימין אק־
צין, לנכון להגיב בפומבי ולהצדיק את
מעשהו, כאילו אין פה כל פגיעה בעק־
רונות החופש האקדמאי.

תגובתו השחצנית והשוביניסטית של
אקצין, שאישרה את גילויי העולם הזה
ורק ניסתה לתת להם הצדקה מוסרית
ואקדמאית, הבהירו לכל כי משהו רקוב
מאד מתחולל באוניברסיטת חיפה.

אומץ־לב ציבורי. הראשון שהתי־
צב בגלוי נגד עמדותיו ודיעותיו של
אקצין, היה רקטור אוניברסיטת תל־אביב,
הפרופסור אנדרי דה־פריס, שהעביר בסי־
נאט האוניברסיטה החלטה המגנה את הש־
קפותיו ודיעותיו של אקצין, רואה בהן
פגיעה בחופש האקדמאי.

אם רקטור של אוניברסיטה מכובדת כמו

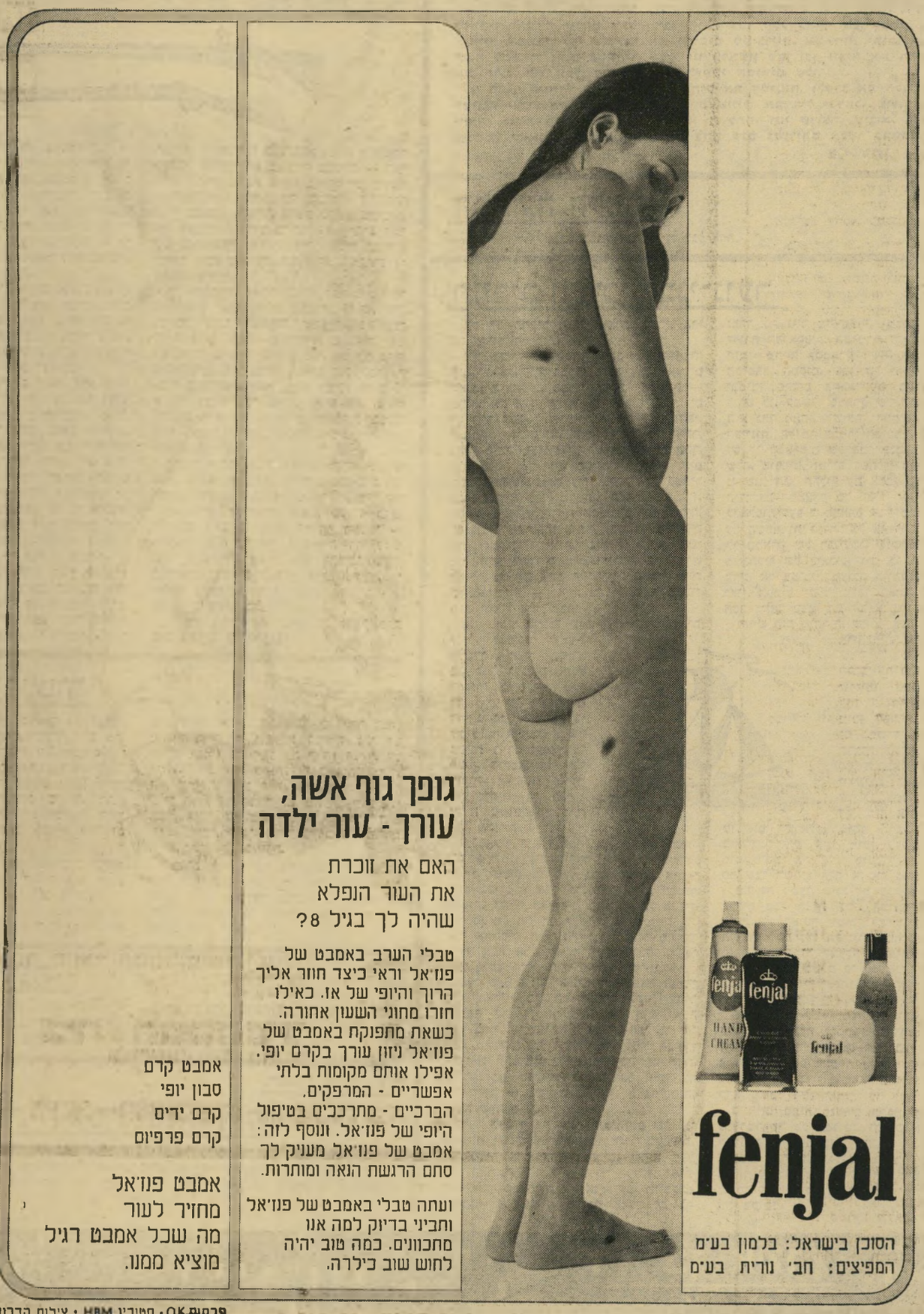
פרו־רקטור אקצין
פגיעה בחופש האקדמאי

זו של תל־אביב מצא לנכון להגיב בתקי־
פות כזו על הגילויים המסוכנים שהתגלו
באוניברסיטת חיפה — מעשה של אומץ־
לב ציבורי לכל הדיעות, נתן הדבר אישור
גם לסטודנטים. בעוד שהסטודנטים של
אוניברסיטת ת"א הסתייגו מהחלטות ה־
סינאט שלהם, תמכו בו דווקא הסטודנטים
של אוניברסיטת ירושלים, שתבעו החלטה
דומה גם מהסינאט של האוניברסיטה שלהם.
הם שיגרו מכתב הזדהות לפרופסור דה־
פריס, גינו כל צורה של הפליה, אפילו
היא כרוכה בשיקולי ביטחון מדומים.

רמה שפלה ומזוהמת. השבוע הצ־
טרף גם היומון הארץ למערכה נגד אקצין.
במאמר תקיף וחריף גינה עמוס אילון,
חבר מערכת הארץ, את המתרחש באוני־
ברסיטת חיפה ואת אקצין עצמו.

„הנהגת מבחן מהימנות פוליטי כתנאי
להעסקתו של אדם סותרת את חרותנו
הבסיסית להחזיק בדיעה ואף להטיף לי־
שומה הבלתי־אלים במסגרת החוק," כתב
אילון. „חרות זו מעוגנת בהנחות היסוד
העקרוניות של כל מדינת חוק דמוקרטית.
היא חלה במידה שוה על כל האזרחים.
הפרתה... היא ענין חמור ומסוכן. היא
חמורה ומסוכנת שבעתיים במסגרת או־
ניברסיטאית, המיועדת מעצם טבעה ללי־
בון חופשי ורגוע של דיעות מנוגדות."

בהתייחסו לדיעותיו של הפרופסור אקצין,
כפי שהובעו בפומבי וששימשו יסוד למדי־
ניות ההפליה שהנהיג באוניברסיטת חיפה,
קבע אילון: „איני זוכר מקרה שויכוח
ציבורי בישראל הורד על ידי אישיות
אקדמית לרמה שפלה ומזוהמת כזאת, על
אחת כמה וכמה פרו־רקטור של אוניבר־
סיטה."

פרסום O.K. • סטודיו HBM • צילום קדרון

הנהלת חשבונות

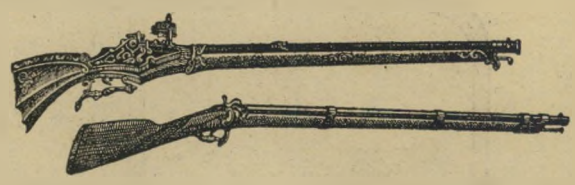
ישראל — מעצמה תעשייתית

בישיבתה האחרונה של ממשלת הצללים, המתכנסת בביתי לעתים בשעת חצות, מסר שר־האוצר שלנו (שבינתיים אינני רשאי לגלות את שמו) סקירה על מצבה הכלכלי של מדינת ישראל, ועל הסיכויים שלנו להשיג באחד הימים את המטרה הנכספת של עצמאות כלכלית.

עתידה המזהיר של המדינה טמון, כפי שהתברר מתחזיותיו של שר־האוצר, בתעשיית הנשק של ישראל.

מאז תחילת ההתיישבות היהודית בארץ, פצצת־אטום קטנה. אחד העתונים האנגליים סיפר בשנה שעברה שהקונצרן הענקי לייצור נשק „היספנו סויסה" הציע לספק לישראל מדי שנה 50 מערכות־תותחים חדשות, בתנאי שנתחייב לא לייצר תותחים כאלה לייצוא.

כמובן שהצלחתה המסחררת של תעשיית־הנשק שלנו אינה מיקרית. זה חמישים שנה שאנו נמצאים במצב של מלחמת התגוננות. המציאות הזאת הפנתה את המוחות המבריקים ביותר שלנו לצבא ולתע"ש. לאחרונה, עם התרבות המהומות הגזעיות בארצות־

הברית, התפשטות מרד הסטודנטים והמשבר הכלכלי הפוקד שם תעשיות צבאיות — התחילו להגיע ארצה מומחים יהודיים בשטח האלקטרוניקה והתעשייה הכבדה. כל הקשור בבטחון המדינה נחשב לקדוש בעינינו, כך שבעתיד הקרוב ביותר לא עומדת התעשייה הצבאית שלנו לפני הסכנה הגדולה ביותר המאיימת על התעשיות האחרות ו־היא: שביתות.

כל העובדות האלה (נוסף למיספרים, שאותם איני יכול לפרסם כאן) הביאו את שר־האוצר שלנו למסקנה שהעצמאות הכלכלית שלנו צפונה בתעשייה הצבאית. אם לא נהיה יפי־נפש גדולים מדי, אם לא נהיה אסטניסים, אם נצליח לחדש את הסיסמה „בלי סנטימנטים" — נייצא בעתיד נשק לארצות רבות מאד בעולם. איש אינו צופה הרגעה, ויש כל הסיכויים שלפחות במשך מאת השנים הבאות תתנהלנה מלחמות ומהומות בעולם.

העתיד שלנו יכול להיות מזהיר בתנאי אחד. בתנאי שלעולם לא יהיה שלום בינינו ובין ארצות־ערב. ברגע שסכנת המלחמה תחלוף, ברגע שייחתמו הסכמי־שלום, ברגע שייעלם סיוט ההשמדה המרחף מעלינו — תהפוך תעשיית־הנשק לתעשייה רגילה כשאר התעשיות בארץ, ואז יתחילו פועלי התעשיה הצבאית לתבוע העלאות־שכר, ויאיימו בשביתות־האסה, ובזה ייגמר החלום שלנו לעצמאות כלכלית.

מתקבל על הדעת, נכון? זה זועה כמה שזה מתקבל על הדעת!

אנו משתעשעים באשלייה שעצמאותנו הכלכלית תושג על־ידי פיתוח החקלאות ו־ענפי תעשייה לייצוא כמו טקסטיל, יהלומים, פוספאטים, מוצרי פרי־הדר, הלבשה וכדומה. הכתנות היו יפות מאד, אך פתאום מתברר שהתעשייה היחידה שבה הגענו לישגים בינלאומיים, התעשייה העשוייה לכנסיס אותנו למשפחת המעצמות הכלכליות, היא דווקא תעשיית הנשק.

הדבר דומה לצעיר שסיים את הטכניון, ניסה להיות מהנדס, ארכיטקט, קבלן, מנהל ייצור, לא הסתדר באף אחד מהשטחים האלה, עד שיום אחד הוא לוקח גיטארה ביד, מתחיל לשיר ומתברר שזה הדבר היחידי שהוא אוהב לעשות, ויודע לעשות.

תוכניות לחוד ומציאות לחוד. הוא מעולם לא העלה בדעתו שיהיה זמר, אך ברגע שהתחיל לשיר האירה לו ההצלחה פנים, ותוך שנה הפך לזמר ידוע, אהוב ומצליח.

אותו הדבר פחות־או־יותר עם תעשיית־הנשק שלנו. א. ד. גורדון וברנר לא העלו בדעתם שיום אחד תיהפך ישראל לגורם חשוב ורציני בתעשיית־הנשק העולמית. זה אולי לא כל־כך נעים, ולא כל־כך מתאים לעם הספר והמוסר, אשר חשב להקים כאן חברה חדשה ורודפת־שלום, שתהיה סמל ודוגמה לעמים אחרים — אבל זו עובדה.

אנחנו מייצאים כבר היום נשק לארצות רבות בעולם, ואנחנו נמצאים בשלבים מתקדמים מאד של ייצור טנקים משוכללים, מטוסי־סילון, טילים, תותחים, וכפי שהעולם כולו יודע, יש בידינו האופציה לייצר

מדור הוויברטור

מאז התחלתי לעסוק במדור זה בנושא הויברטור והצירקולטור (דיסקוס), לא מפסיקים להגיע אלי מכתבים של קוראים נלהבים, השואלים על תכשיר־העזר המיני.

מסתבר שהוויברטור משמש נושא שיחה מרתק במשפחות ההגונות ביותר. רבים שולחים לי הצעות שיכלול ופיתוח הפרשתק המכני הזה, שעל אחדות מהן יש בדעתי להוציא פאטנט.

השבוע, בין חצי תריסר מכתבים העוסקים בנושא זה, מצאתי סיפור קטן שנגע ללבי, ואני ממהר לפרסמו כאן כלשונו:

„ערב אחד חזרתי הביתה במפתיע, ומצאתי את אשתי במצב־רוח נורא. מה קרה? אני שואל אותה. אי־אפשר להמשיך ככה! היא אומרת לי, ודמעות בעיניה. אני לא יכולה יותר! מה יש? מה קרה? אני שואל אותה. הויברטור שקנית לי ליום־הנישואין, היא אומרת, שוב פעם התקלקל!

זה הכל? אני אומר לה. מה הבעייה? אני אקח אותו לחשמלאי מחר בבוקר. הוא יבדוק אותו, יתקן, ומחר בערב תקבלי את הויברטור שלך בחזרה.

למחרת לקחתי את הויברטור לחשמלאי, אבל התיקונים והבדיקות שלו נמשכו יומיים. ביום השלישי מצלצל לי החשמלאי למשרד ואומר: אני מצטער מאד. הויברטור שלכם שווה לתחת."

הגדרה קולעת

שמעתם את ההגדרה של אדם היודע ל־הסתדר? היא לא כל כך טרייה, אבל נדמה לי שליחה לא נס עדיין. ובכן:

אדם היודע להסתדר הוא אדם הנכנס אחריך לתוך דלת מסתובבת, ויוצא ממנה לפניך. נוט באד, הא?

המודעה הקטנה

מאלף־אריות־לשעבר מלמד אנגלית על רגל אחת.

תחביב חינוכי לבני־נוער

אם יש תחביב המוציא אותי מכלי, הרי זה איסוף חתימות.

אני בכלל לא מסוגל להבין אנשים העוסקים באיסוף דברים חסרי־ערך. אנשים האוספים ציורים, ספרים, בולים, עתיקות — מילא. את אלה אפשר עוד להבין. לדברים יש ערך אסתטי, תרבותי, חינוכי וגם כספי.

אתה קונה ציור, תולה אותו על הקיר, נהנה ממנו, מציג אותו לפני האורחים שלך, הוא מכסה את הסיד המתקלף, ואחרי שנים מספר, כשהוא נמאס עליך, אתה יכול למכור אותו במחיר כפול מהמחיר ששילמת עבורו. ספרים משרים אווירה תרבותית על הדירה, גם אם אינך קורא אותם, והם גם מצדיקים את רכישת הכוננית. בלילה נשום, כשבטלוויזיה משדרים את „המבדיל בין קודש לחול", או את אחת הקומדיות האמריקאיות האינפנטיליות — אתה מוריד ספר מהכוננית ומציל את הערב.

אני מתאר לעצמי שגם לעתיקות ולבולים יכול להמצא שימוש כלשהו. אבל בשביל מה לכל הרוחות אוסף בן־אדם נורמלי, לכאורה, קופסאות־גפרורים ריקות מכל העולם? בשביל מה אוספים אנשים מפיות נייר, עטיפות־מסטיק, קופסאות־סיגריות ריקות, מאפרות, מחזיקי־מפתחות או סכיני־גילוח משומשות? בשביל מה זה טוב?

אני מבין אדם האוסף שטרות־כסף בכמויות גדולות, ניירות־ערך שיש להם ערך, דברים קטנים כמו יהלומים, פנינים, אזמרגדים וכדומה. אבל מה יוצא למטומטמים הקטנים האלה האוספים חתימות של אנשים מפורסמים? מה הם יעשו עם החתימה של בבה אידלסון, מוטי פליישיר, יוסלה מירמוביץ', אבא אבן, שולמן־ישלם, זרח ורהפטיג, מנחם גולן, דודו דותן ויוסי גמזו?

כמה פעמים הם יכולים לקרוא את החתימות האלה? מה הם יכולים לקבל עבור חתימה של דן אלמגור? מכסימום ששה יוסי גמזו, או שני דויד אבידן. אבל מי יתן להם משהו עבור חתימה של דויד אבידן? מה יוצא להם מהתחביב האידיוטי הזה? האם תהיה להם סבלנות לחכות 50 שנה עד שהחתימה של שומרונה ירון, מלכת־החזה, תהיה שווה משהו?

ולמה לאסוף רק את חתימותיהם של אנשי־שם? יש לי הצעה הרבה יותר מעניינת. אני מכיר אדם אחד בנהריה, שהוא בעל אחד האוספים הנדירים ביותר בעולם. האיש הזה אוסף סמארקים של אנשי־שם. מיובשים כמובן. כל סמארק מודבק אצלו על דף נפרד של נייר מילימטרי, ומכוסה בצלוחית זעירה מפלאסטיק, השומרת עליו מפני פגעי הזמן. מתחת לסמארק רשום תאריך השגת המימצא, המקום, שמו של תורם הסמארק, וכמובן פרטים ביאוגרפיים חשובים.

יש לו, למשל, סמארק של הרצל, שאותו הוא גרד מתחת לשולחן הכתיבה של חוזה הציונות, העומד בבניין הסוכנות בירושלים. יש לו סמארקים של חברי־כנסת, שרי־הממשלה, סופרים, זמרים ושחקני תיאטרון. לפני שנה הוא החליף עם אספן סמארקים בהודו את הסמארק של ספיר (יש לו כפולים להחלפות) עבור סמארק יבש מאד, אך במצב השתמרות נהדר, של אינדירה גאנדי. יש לו סמארק של רבניצקי, שנשתמר על אחד ממכתביו של ביאליק, ויש לו סמארק (לחעדין, אך מאיכות מעולה ביותר) של יהורם גאון. הפריט הנדיר ביותר באוסף היא מימחטה מלאה סמארקים של אלברט איינשטיין.

האיש הזה מנהריה, שהוא, אגב, רופא אף־אוזן־גרון, מתדפק מזה שנים על דלתות מוסדות חינוך ותרבות, ומתחנן שיקימו איזה מוזיאון קטן לאוסף שלו. הוא מוכן למסור אותו חינם למשרד החינוך והתרבות, לאוניברסיטה, לספריה הלאומית, לעיריית ירושלים (האמנם אי־אפשר להקצות לאוסף הנדיר הזה איזה חדר במוזיאום ישראל?) מוסד הרב קוק, בית ביאליק, ואיש אינו מוכן לקבל את האוסף גדולות, ניירות־ערך שיש להם ערך, דברים קטנים כמו יהלומים, פנינים, אזמרגדים וכדומה. אבל מה יוצא למטומטמים הקטנים האלה האוספים חתימות של אנשים מפורסמים? מה הם יעשו עם החתימה של בבה אידלסון, מוטי פליישיר, יוסלה מירמוביץ', אבא אבן, שולמן־ישלם, זרח ורהפטיג, מנחם גולן, דודו דותן ויוסי גמזו?

כמה פעמים הם יכולים לקרוא את החתימות האלה? מה הם יכולים לקבל עבור חתימה של דן אלמגור? מכסימום ששה יוסי גמזו, או שני דויד אבידן. אבל מי יתן להם משהו עבור חתימה של דויד אבידן? מה יוצא להם מהתחביב האידיוטי הזה? האם תהיה להם סבלנות לחכות 50 שנה עד שהחתימה של שומרונה ירון, מלכת־החזה, תהיה שווה משהו?

ולמה לאסוף רק את חתימותיהם של אנשי־שם? יש לי הצעה הרבה יותר מעניינת. אני מכיר אדם אחד בנהריה, שהוא בעל אחד האוספים הנדירים ביותר בעולם. האיש הזה אוסף סמארקים של אנשי־שם. מיובשים כמובן. כל סמארק מודבק אצלו על דף

אם כבר לעשות ג'סטות, אז מדוע לא עד הסוף? ולמה להטיל את המלאכה רק על המיצרים? אין להם מספיק עבודה במיצריים עצמה?

לכן אני מציע תוכנית אחרת: הבה נקים מטה משותף עם המיצרים, שיהיה מורכב מקצינים בכירים של צה"ל, מחיל־ההנדסה, וכנ"ל קצינים מיצרים. על המטה המשותף יהיה להכין תוכנית מיבצעית משותפת לפינוייה וניקוייה של תעלת־סואץ.

את העבודה יבצעו חיילי צה"ל וחיילים המיצריים. אני מבטיח לכם שאחרי שבוע של עבודה משותפת, הם יבלו את האפטר־דיוטי שלהם ב„גרופי" וב„כסית". חלק יריבו, חלק ישתמטו מהעבודה, חלק יבלה את זמנו במיסדר־חולים, אך בטוחני שהרוב המכריע יקשור יחסי ידידות, ייצור את הגשר לשלום — לפחות עם העם המיצרי — מעל תעלת־סואץ, שתי גדות לה, שזו שלהם וגם האחרת.

העולם יקבל שוק לא־נורמאלי. הרוסים לא יורשו להתערב. גם האמריקאים לא. רק במישלוח כספים ומכונות. את העבודה השחורה ישאירו לנו ולמיצרים, ואז נצא מחושך לאור.

וכך לא ניסוג אלא לאחר ביצוע העבודה, כשהשלום יהיה ממשי. חבר'ה שלנו בקאהיר וחבר'ה שלהם בתל־אביב. עזר וייצמן יוכל לאחר מכן לשקם את חילי־האוויר המיצרי, כדי שיסלקו את הרוסים ממיצריים. אם הוא יתנהג יפה, אפשר יהיה להשאיר אותו בקאהיר, כשגרירנו הראשון שם, וכך נוציא את החדש ונבריח את הדוב. לוץ יוכל, כמובן, לחזור לעסקי הסוסים שלו.

זו הדרך היחידה להרוויח זמן, למחוק את השינאה, ולקרב את הלבבות. בסיום המיבצע יעברו את התעלה שתי אוניות, שיניפו את דגל ישראל ומיצריים. שתיהן ייפגשו באגם המר, ושם נעשה חפלא וסולחה, ומי שרוצה, שיבוא. „ארבעת ח־גדולים" יבואו על ארבע, ואז נראה להם שגם בלעדיהם אפשר להסתדר.

בני כהן, פאריס

חשבון עובר ושב

הצעה צרפתית לפתיחת התעלה

גנרל דיין עדיין לא הבין שבעיותיה של ישראל נמצאות מיזרחית לירדן, בקרב חפלסטינים, ופחות ממערב לתעלה, בקרב שלושים ושלושה מיליון המיצרים, המתרבים בסדר גודל של 800,000 נפש לשנה. לכן מוזרה הכרזתו שהוא מוכן לפתוח להם את תעלת־סואץ, על־ידי נסיגת כוחות צה"ל עד מרחק מסויים.

איוב בסלה

רוברט ארוין עמד מעל הקבר וכיסה במו ידיו בעפר

מרק

אביגיל

את גופות שני ילדיו שנהרגו ברימון שהושלך למכוניתו בעזה

האשה: פריטי ארויו

פ עמיים, בשבוע שעבר, הזדעזעה האר.

לראשונה, מעוצמת השפלות כאשר פידאי בשערי עזה רצח את אביגיל הקטנים, ילדיהם של רוברט ופריטי ארויו.

בשנייה — מעוצמת הגבורה, כאשר האב השכול, שקבר זה עתה את שתי הגופות הקטנות, אמר: „אינני שונא את האנשים שעשו זאת."

■ ■ ■

א ת תגובת העם כולו, נוכח משפט זה, הביעה בפשטות ראש הממשלה גולדה מאיר, במיברק ששלחה למיטת חוליה של האם השכולה: „אני משתתפת באבלכם הכבד על מה שקרה. גבורתכם, בכך שאינכם שונאים את האויב, היא גבורה גדולה מאוד."

„דוד, דוד, כבר אין לנו את אביגיל," אמרה פריטי

כם שונאים את האויב, היא גבורה גדולה מאוד."

גבורה — זוהי המילה שבה משתמשים גם רופאי בית־החולים המרכזי בבאר־שבע, שם שוכבת, פצועה קשה, האם השכולה.

לבית־חולים זה זרם, מאז מלחמת ששת הימים, חלק גדול מפצועי חזית הדרום, רופאי בית־החולים הורגלו, בשלוש השנים האחרונות, לים של דם וסבל. „אבל בגבורה כזאת עוד לא פגשנו," אומרים הם על פריטי ארויו. מרגע שהתעוררה מהניתוח, נמצאת פריטי בהכרה — ומגלה כוח רצון, במאבקה על חייה, המעורר הערצה ללא קץ.

■ ■ ■

ג בורה — זהו המיטען המחזיק ברגע זה את רוברט ארויו. גבורה ותקווה, כי לאחר ילדיו, תישאר לו לפחות אשתו.

הוא איבד לשעה קלה תקווה זו, ביום השישי האחרון. היה זה כאשר רופא צעיר בבית־החולים גילה בפניו את דעתו על סיכוייה של פריטי, שנפגעה קשה בגבה ובחלק גופה התחתון מרסיסי הרימון שהרג את ילדיה: „היא סובלת מזיהום," דיווח הרופא לרוברט, „ונאלצת לקבל כמויות עצומות של פניצילין. אני בספק אם ליבה יחזיק מעמד בכך למעלה משבוע."

היה זה אז שהבעל דער לפתע, כאילו כבתה בו שלהבת החיים. הוא חזר לאיתנו רק לאחר שמנהל המחלקה הכירורגית חיווה בפניו דעה שונה.

■ ■ ■

מ יברקה של ראש־הממשלה איננו היחיד ליד מיטתה של פריטי. זרם המיכתבים והמיברקים מוסיף להגיע. מיהודים — ומערבים. „אני מזועזע מהפשע האיום הזה," כתב תושב ערערה. „מה שגרם לי לכתוב לכם — זה התגובה של האבא של הילדים, שהוא בכל זאת לא שונא ערבים." האיש הזמין את ההורים השכולים להתארח בביתו.

אחרים לא הסתפקו במיכתבים. שיך מוחמד עלי אל־ג'עברי, ראש עיריית חברון, נפגש לפי בקשתו עם הוריו של האב השכול, ביקש בפניהם את סליחת הערבים כולם. „מעשה זה הוא בושה לכל ערבי אמיתי," אמר.

שני חיילי מילואים דתיים לא היססו לנסוע בשבת, שהיה יום חופשתם היחיד, לבית־החולים, ביקשו רק ללחוץ את ידו של האב השכול.

בתוך ים האהבה הזה שוכבת האם השכולה, אשה יפהפייה ששערה עשוי בשתי צמות, לידה בעלה — ובאותה רוח מופלאה באותה גבורה נדירה, מתכננת איתו את העתיד:

— אך שותק. גם אשתו, במושב לידו, דוממת. „הגב נשבר לי, בוב," היא אומרת.

■ ■ ■

ד מום, יצא בוב מהמכונית, עמד רגע תוהה כשמוחו משותק. אחר שב והתעורר. הוא חזר אל מאחורי ההגה, גילה שהמכונית פועלת. הוא פנה לעבר תחנת המשטרה של עזה, כשהוא מדליק אורות וצופר לאורך כל הדרך. פריטי ומרק שתקו, ורק אביגיל המשיכה ללחוש ללא הרף: ‚דדי, דדי.'

הוא נכנס בדהרה לחצר תחנת־המשטרה, כשהוא ממשיך לצפור ללא הרף.

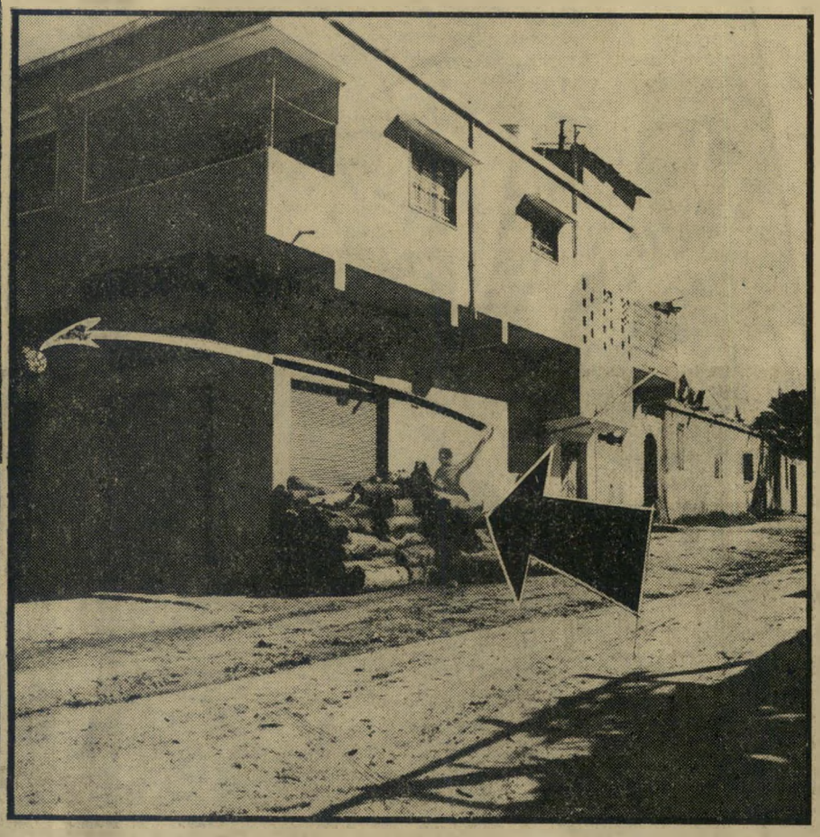
וכאן — חיכתה לו פגישה נוראה נוספת: הוא נתקל ביצורים דמויי־אנוש, שסירבו

תי לו: ‚בית־חולים, בית־חולים! פצועים! הילדים שלי! פריטי!'

הוא לא זז! הבן־אדם הזה לא זז! הוא עמד במרחק קטן מהמכונית — ולא זז! למה? למה הוא לא מראה לי איפה בית־החולים? הלא שם, במכונית, מרק ואביגיל ופריטי?! וזה נראה לי שכל הזמן נגמר, ששעות כבר עברו, שעוד מעט יהיה חושך!

ואני חושב, שאולי הוא לא מבין. שאולי הוא לא יודע מה אני רוצה ממנו, מפני שזה הרי לא יכול להיות, שבן־אדם יבין מה קרה ויידע מה רוצים ממנו ויעמוד ככה ולא יזוז.

אני פותח את הדלת האחורית, ואני לוקח את אב בשתי הידיים, ואני לוחץ אותה

שני ילדים אחרים, במקום השניים שאבדו. גם שמות כבר בחרו להם.

■ ■ ■

כ אשר הוא אינו לצידה של אשתו, מתגורר כרגע רוברט ארויו בביתו של תושב באר־שבע, אישיות מוכרת בעיר. האיש פגש בו כאשר הגיעו רוברט ופריטי לבית־החולים, ואסף אותו לביתו, שם החליף רוברט לראשונה את בגדיו המכוסים דם, שם תפס תנומה — לראשונה מאז התפוצץ הרימון במכוניתו.

ושם גם הוא משתעשע היום עם שלושת ילדיו של מארחו — בני שלוש, שש ושמונה. והפעם היחידה בה נדמה היה כי חומת־המגן המקיפה אותו נסדקת — אירעה כאשר אחד הילדים הגיש לו פסל קרמיקה מעשה ידיו. הפסל הראה שני ילדים יושבים על ספסל ומחזיקים פרח.

■ ■ ■

מ ארחו של האב השכול, וכן יידיו הרבים, שחשו להיות לצידו ולצד אשתו בשעתם הנוראה, אינם משלים את עצמם: ברי להם שחומת־מגן זו היא אמצעי התגוננות פסיכולוגי של האב, נוכח ההלם בו נפגע.

אין צורך להיות פסיכולוג כדי להבין את עומק ההלם הזה: רגע אחד — אוירה אי־

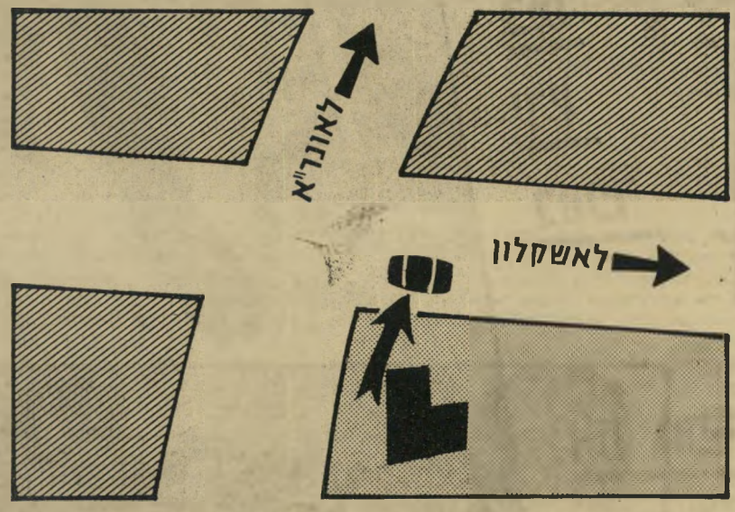
„בית־חולים," התחנן האב, והצביע על ילדיו השותתים דם. אך האיש לא זז לעזור לו.

דילית של טיול משפחתי במכונית, בשבת אחר־הצהרים, במישנהו — התפוצצות. רוברט מפנה את ראשו לאחור — ורואה את כל משפחתו מתבוססת בדמה.

ולמרות ההלם, זוכר רוברט בבהירות את

מכאן נזרק הרימון

זהו המקום ממנו זרק הפידאי את הרימון, בכיוון הראשי ליד מחסני אונר"א. הפידאי (מצייר בתצלום משלים את הרימון) הסתתר מאחורי בולי העץ. כאשר ביצע את הרצח, היה המקום שוקק אדם והחנויות פתוחות — שלא כבתמונה, שצולמה בשעות העוצר לאחר מעשה.

כך זה קרה

מכונית הקורטינה של משפחת ארויו היתה בנקודה שבה היא מצויירת במפה, מייד לאחר הצומת, כאשר פגע בה הרימון. המיבנה דמוי ה„ר" ההפוכה הוא הבית שבציולו הסתתר משליך הרימון. כשנשמעה ההתפוצצות, עצר אבי המשפחה אינסטינקטיבית את המכונית. כאשר גילה כי שני ילדיו ואשתו פצועים ושותתי־דם, ניסה להתניעה מחדש, הצליח — ופנה לכיוון תחנת המשטרה.

אל הגוף שלי, ואני יודע שהיא מתה, ואני מושיט אותה אל הבן־אדם הזה, ואני אומר לו: ‚ילדים, ילדים, בית־חולים, בית־חולים.' ועדיין הוא לא זז. מסתכל — ולא זז.

בא אדם אחר. הסתכל עלי ועל אביגיל. צעקתי: ‚בית־חולים, בית־חולים!' הוא תקע בי מבט ואמר באנגלית מלה אחת: ‚שתוק!' ואני אומר לו: ‚אבל הילדים, אבל פריטי!'

■ ■ ■

ך הוא הסתדק. לא ראיתי לאן הוא הלך. אבל ראיתי מכונית של המשטרה מתחילה לנסוע. אז נסעתי אחריה. לא ידעתי לאן. פחדתי, שהוא נוסע מדי לאט. אז צפרתי וזאז היה נדמה לי, שהוא נוסע עוד יותר לאט.

לבסוף הגענו. זה היה בית־חולים או מחנה. היו שם חיילים ורופא. הרופא טיפל במרק. אביגיל היתה מתה.

מרק שכב על שולחן אחד. פריטי שכבה על הריצפה. את אביגיל הניחו על שולחן אחר. לא טיפלו בפריטי. אני ירדתי על הברכיים על־יד פריטי, החזקתי לה את הראש קצת יותר גבוה. ביקשתי שיביאו כר לפריטי, לשים לה מתחת לראש. הביאו. פריטי ביקשה: „בוב, בוב, כבר אין לנו אביגיל, לך תראה את מרק, לך תראה מה עושים לו."

הלכתי אל מרק. מרק עוד היה חי. הוא נשם. הוא הסתכל בי. אני ראיתי אותו שוכב על המיטה והרגליים שלו היו תלויות משני הצדדים, כמו אברים שלא שייכים לגוף שלו. הוא לא בכה. הוא הסתכל בי בעיניים כואבות. הפנים שלו היו מעוותים. הוא לחש: „אבא, אבא." והוא עוד פעם הסתכל בי ועשה תנועה קלה בראש. ואז ראיתי שהוא

להחיש עזרה לשני הילדים הקטנים, שחיי־הם טיפטפו לריצפה מבעד לגופם השסוע.

■ ■ ■

ע ? מה שאירע מכאן ואילך, מספר רוברט:

בא אל המכונית בן־אדם אחד, ערבי. צעק־

מה שאירע, מרגע שהתאושש מהדף ההתפוצצות ואילך:

המכונית חדלה לנסוע. הוא ראה את בתו בת הארבע, במושב האחורי, מרוסקת ורקרועה לגזרים, זועקת ‚דדי, דדי.' הוא ניסה לחבקה, ודמה ניגר עליו. לידה הוא ראה את מרק שלו בן השבע, שטוף דם גם הוא

מהדק חזק־חזק את השיניים שלו, לא יבכה ולא יצעק מכאבים. ורגע אחרי זה הוא איבד את ההכרה שלו ויותר לא דיברתי איתו אף פעם.

אביגיל כבר היתה מתה או. רציתי לרחוץ את פניה המרוסקים. אבל לא היה מה לר־

חוץ. חלצתי את נעליה. אני לא יודע למה חלצתי את נעליה.

■ ■ ■

רגשתי שאני מתעלף. לא רציתי להתעלף. הכנסתי את הראש בין הרג־ליים, לחצתי על שני צדי הראש. חזרתי על זה שוב ושוב. לא להתעלף.

אחר־כך הכניסו אותנו לתוך טנדר עם אלונקות. בצד אחד — מרק ואני. בצד ה־שני — הגופה של אביגיל, ופריטי.

נסענו. היינו צריכים להגיע אל ההליקופ־טר. שוב לחשה לי פריטי: „תראה מה עם מרק, בוב.“ אני ישבתי על האלונקה התח־תונה. למרק ולפריטי הזרימו דם מתוך מיכלים. קמתי מהאלונקה ואז מרק נפל מ־למעלה על ריצפת הטנדר. הרמתי אותו בידי, והסתכלתי עליו והחזרתי אותו למקום — והתפללתי. אולי זאת היתה הפעם הראשונה בחיי שהתפללתי. אמרתי: „לא, אלוהים, לא, שם נלחמו על חייה של פריטי, ואני לא יכולתי לעשות כלום, רק לחכות.

בינתיים הגיעו חברים שלי. בלעדם לא היה לי הכוח לעמוד בכל התלאות. ביקש־תי שיבוא ד"ר וידל צרפתי, שלמדנו יחד באולפן והתקשרנו כמו אחים. הוא הגיע ב־מהירות מהרצליה. הוא עזר לי לחכות שם, ליד חדר־הניתוח. הגיעו גם אחרים. וכולם ביקשו אותי רק דבר אחד: „כשתיכנס אל פריטי, אם היא תהיה בהכרה, אם היא תדבר אתך, אל תספר לה שמרק מת. היא זקוקה לכוח.“

עברו שעות. התחננתי שיתנו לי להיכנס אל פריטי, אחרי שהניתוח נגמר. בהתחלה לא הסכימו, אחר־כך הירשו לי.

נכנסתי. פריטי פתחה זוג עיניים מבין הסדינים, הסתכלה עלי ואמרה: „מרק?“ אמרתי: „בסדר, מרק בסדר.“ זו היתה ה־פעם הראשונה בחיי ששיקרתי לפריטי.

אבל אני חושב שהיא ידעה שאני משקר. היא רק העמידה פנים, שהיא מאמינה לי. הסתכלתי בפריטי ואהבתי אותה, כפי שלא אהבתי לפני כן שום דבר בחיים, לא את פריטי ולא אף אחד אחר. רציתי לחבק אותה. אבל אסור היה לחבק אותה. אז רק העברתי את קצות אצבעותי על הפנים ה־יפים שלה ונישקתי לה את המצח והלכתי. לקחו אותי לבית נפלא של ידידים בבאר־שבע, הכניסו לי כדורים לפה. נרדמתי.

■ ■ ■

אחרי זה היתה ההלוויה. ובוב ניצב מול שני הבורות הקטנים, וראה את גו־

„בגבורה כזו עוד לא פגשנו,“ אמרו הרופאים המטפלים באם

פותיהם של בנו בן השבע ובתו בת הארבע מורדים לקיברם. והוא שם פרח לבן על כל קבר, ונפרד מילדיו, והלך לבית־החולים, אל אשתו הפצועה אנושות. וסיפר לה על ה־הלווייה. כל פרט ופרט. וחזר וסיפר וחזר וסיפר. כי היא רצתה לחקוק את דרכם ה־אחרונה של ילדיה על לוח ליבה. לנצח.

והוא נותר לשבת לצידה, מחזיק את ידה ומתפלל. בכל העולם הגדול, והריק עתה כל־כך, נותרה לו רק היא. והוא התפלל שלפחות היא תישאר לו.

■ ■ ■

וכמשך כך מסע היסורים הזה, לאורך כל הגיהינום, כשכל עולמו נהרס עליו — לא חש רוברט ארויו כל תאוות נקם, כל שינאה. תלוליות האדמה על קברי ילדיו היו לחות עדיין, כאשר הוא אמר על רוצחיהם: „אינני שונא אותם. הם מסכנים. גם ה־עולם שלהם אבוד. מישהו הרעיל אותם.“ איך הצליח האיש, ממעמקי תהום הכאב

„אינני שונא את הרוצחים,“ אמר האב השכול. „גם הם מסכנים.“

והשכול, לשמור על צלם אנוש שבו — לאלוהים פיתרונים.

ובמקום לשנוא, רוצה הוא להקים אנדר־טה גדולה במקום שבו נרצחו ילדיו, ועליה הקוקים רק השמות אביגיל ודניאל — ב־עברית וערבית: „אני מאמין שכל ערבי שיראה את האנדרטה, יבין שזה לא צודק, יבין שאסור היה לרצוח את שני הנפלאים שלנו.“

■ ■ ■

כים כרחבי הארץ ניסו להפיג את כאבם, כאשר פורסם רצח שני הלדים, בהטחה נואשת: „למה? למה הם היו צרי־כים לנסוע דווקא לעזה? הם לא ידעו ש־שם מתחוללת מלחמה?“

האמת היא, שבבוקר יום השבת לפני שבועיים, לפני שיצאו לטיול הגורלי, הת־עניין רוברט טלפונית במשטרה אם מותר לנסוע לאיזור, קיבל אור ירוק.

איש אחר היה אולי מהסס למרות זאת. אך לא רוברט ארויו. הוא אהב לטייל ב־ארץ וניצל כל הזדמנות לכך. לא היתה כמעט שבת שהמשפחה לא יצאה לטיול. למרות שהותם הקצרה בישראל, היו כבר בכל פינה כמעט. הם אהבו לטייל, כי הם פשוט אהבו את הארץ. בלי מרכאות, ובלי ציונות.

■ ■ ■

יתה זו אהבה ישנה. רוברט, בן לאב ספרדי מבולגריה ואם אשכנזיה מ־שווייץ, נולד במלטה, התחנך בלונדון, ו־לפני שמונה שנים נשא לאשה את פריטי (28), שהיא ילדת אנגליה. הוא נכנס לענף

כאן נפגעה המכונית

בעד לחלון הפתוח של הקורטינה של משפחת ארויו. החץ המצויר בתצלום מראה את הכיוון ממנו הושלך הרימון. הרחוב במקום זה הוא רחב־ידיים, מצידו האחד בתים קטנים, בני קומה אחת או שתיים, ומצידו השני — מחסני המזון של אונר"א. תמונה זו גם ה־א

זותי הנקודה על הכביש הראשי החוצה את עזה בואכה אשקלון, בה הושחל הרימון מ־צולמה לאחר הרצח. בימים כתיקונם זהו מקום הומה אדם, בו יכול היה הרוצח להיעלם על נקלה. עתה נראה המקום כעיר רפאים. רצח שני ילדי משפחת ארויו היה הקש ששבר את גב הגמל. בעקבותיו, הופעלה מייד ברחבי הרצועה מדיניות של יד חזקה. כאשר קם צלם **העולם הזה** מאצל האב השכול, לנסוע לצלם את מקום הרצח, איבד רוברט ארויו לרגע את שלוותו הכפוייה, אמר לכתב בקול שבור: „אל תיסע לשם. זהו מקום איום.“

ראש עיריית חברון בא לבקש סליחה: „מעשה כזה הוא בושה לכל ערבי אמיתי,“ אמר

טנדר, ליד ההליקופטר, שאלתי את הרופא שהיה איתנו. הוא אמר לי שמרק מת.

להליקופטר הכניסו רק אותי, את פריטי ואת הגופה של מרק. את אביגיל לא הכ־ניסו.

■ ■ ■

ב בית־החולים הכניסו את פריטי ל־חדר־הניתוח. אני חיכיתי. רק היא נש־ארה לי. רק פריטי. בלי אביגיל. בלי מרק.

בתמונת הפרסומת

אביגיל ודניאל בתמונת פירסומת לשוקולד. אביהם, פירסומאי מצליח למדות היותו חדש בארץ ובמיקצוע, הירבה להשתמש בשני ילדיו הנהדרים כדוגמנים. שני הקטנים התגלו כדוגמנים מלידה, התנהגו בפני המצלמה בחן טבעי, ללא כל שמץ של מבוכה והסתייגות.

אלוהים היקר, לקחת לי את אב, די, אל תיקח לי גם את מרק, רק הוא נשאר.“

אבל אלוהים לא שמע. לפני שירדנו מה־

הפירסום, מצא בו סיפוק — והצלחה.

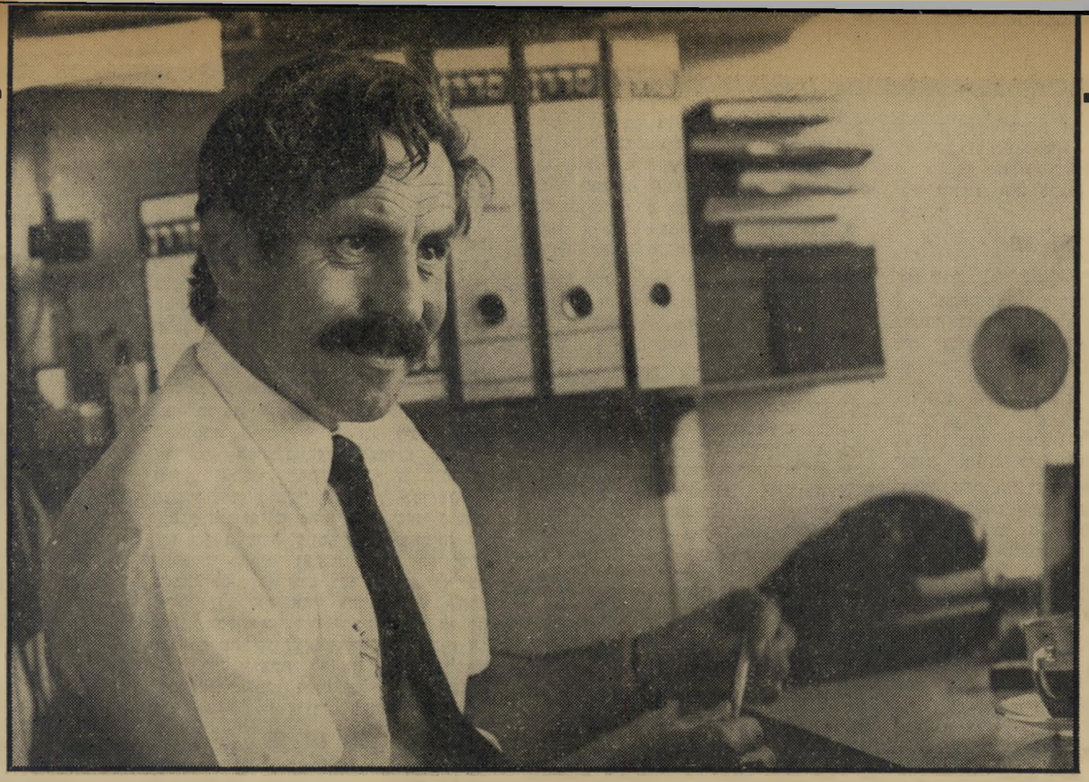
הוא נתחנך באנגליה, התחתן באנגליה, ביסס את ביתו באנגליה, הוליד את ילדיו באנגליה. וכל הזמן, חש שאנגליה איננה ביתו.

הזוג ארויו החליטו לעלות לישראל. כש־הגיעו, לפני שנה וחצי, לנמל חיפה, ידעו שהגיעו סוף־סוף לבית המיוחל.

משפחת העולים החדשה התערתה בארץ במהירות, במרץ, בשקידה, בדביקות. רוברט החל מתבסס במיקצועו, הוכר חיש כפירסו־מאי מעולה, בעל רעיונות מבריקים. היתה זו משפחה מאושרת.

ובמרכז האושר — ניצבו הילדים. „תמיד הייתי אומר לפריטי,“ נזכר בוב, „שיש לי בעיה. אני אוהב כל־כך את הילדים, ש־מאיפה אקח אהבה לילד שלישי, אם יוולד?“ ואז, בשבת לפני שבועיים, יצאה המש־פחה לטיול נוסף.

והאושר התנפץ לרסיסים.

1. ארנולד ברג־דורף עסק בהצל־תם ושיקומם של עשרים ילדים מ־פגרים — כאשר קבוצת פקידים ב־משרד הסעד חיס־לה את נסיונו בג־לל 8000 ל״י עלו־בות.

2. ילדים מפגרים, שלא ידעו לאכול, ללכת, לעשות את צרכיהם — החלו מדברים, מתלב־שים, משחקים ו־צוחקים. כל זה — נקטע באכזריות.

החטא: איש זה נתן לילדים מפגרים טיפול טוב מדי

3. היה זה מחזה מבהיל: הילדים נלקחו מאצל שול־חן האוכל, בלי שסיימו לאכול, בלי חפציהם ומש־חקיהם, הוכנסו ל־מוניות הממתינות, ונעקרו בפתאומיות מהאיש שהיה להם במקום אבא ו־אמא.

4. ההורים, שיל־דיהם המפגרים הת־חנכו במוסדו של ארנולד ברגדורף, ראו בו מלאך מו־שיע, היו נכונים לכל — העיקר ש־ימשיך לטפל ביל־דיהם, אך הפקי־דים חשבו אחרת.

העונש: השולחן הריק - אחרי שהילדים הוצאו מהמוסד באמצע ארוחת הבוקר

„הצלנו את הילדים מרעב," הכריזו השבוע בדראמטיות, בפני כל מי שרק חפץ לשמוע, אנשי משרד הסעד.

הילדים האומללים האלו שניצלו מרעב הם עשרים הילדים שהתחנכו עד השבוע שעבר במעון לילדים מפגרים נווה אירים ברעננה. היתה זו הצלתם המופלאה, ברגע האחרון ממש, שהעלתה את הפרשה ל־כותרות העיתונים, לאחר שמשרד הסעד הוציא את הילדים מהמוסד, העבירם ל־מוסדות אחרים — בהם, כך יש להניח, יאכלו לשובע.

היה זה סיפור נוגע ללב. חבל רק ש־חסר בו ומה פרטים קטנים.

כגון: שהיו אלה בעצם פקידי משרד ה־סעד עצמם, שהיו אחראים במידה רבה בנסיבות העניין, לכך שהילדים לא אכלו מספיק.

או כגון: שעשרים הילדים המסגרים ש־התחנכו בנווה אירים היו מן הסתם הילדים המאושרים ביותר מבין האלפים השוכנים במוסדות דומים ברחבי בארץ — ושהוצ־אתם מהמוסד פירושה אימלולם.

★ ★ ★

בעוד האכזרי והקודר של מוסדות לילדים מפגרים, היה נווה אירים קרן אור נדירה.

הפיץ את האור מנהל המוסד, ארנולד ברגדורף. הוא עשה זאת בצורה פשוטה: הוא העניק לילדים אהבה.

לעשרים ילדי מוסדו, היה ברגדורף ה־אבא והאמא שלא היו לצידם. הוא נהג להישאר במוסד עד שעות הלילה המאו־חרות, משכיב בעצמו כל ילד במיטתו, מעניק לו נשיקת לילה טוב, מביא לו ל־מיטה כוס מים או סוכריה. ביום, היה אוכל עם הילדים ליד אותו שולחן.

הילדים, בני ארבע עד תשע, הגיעו ל־מוסד בחלקם כפראי־אדם גמורים. ארנולד היה מסוגל לעקוב שעות אחרי ילד, על־מנת לתפוס את הרגע בו רצה הילד לע־שות את צרכיו — במכנסיו. באותו רגע היה ארנולד מגיש לו סיר.

★ ★ ★

התוצאה, כמו ההשקעה, היתה גם היא פשוטה. הילדים אהבו את ארנולד. ילדים שלא ידעו, בבואם, לדבר, לצעוד, לקיים הרגלי היגיינה מינימליים — החלו מדברים, אוכלים והולכים בעצמם, עושים צרכיהם כבני־אדם. הם החלו מציי־רים, עוסקים במלאכת־יד, עובדים בגינה. ארנולד היה מקליט דבריו לתוך מכשיר־הקלטה, והילדים היו, לאחר מכן, מרכיבים את האותיות לראשיהם, מאזינים לדבריו שעות ארוכות.

ארנולד דאג לחגיגת יום־הולדת לכל ילד — כמו בבית: עם עוגה, ונרות דו־לקים, ותוכנית, ושירה, וריקודים. ארנולד דאג לביקורים קבועים של רופא פרטי ב־מוסד. ארנולד דאג ודאג ודאג.

וכאשר החלו הקשיים הכספיים, וצוות עוזריו שחדל לקבל את משכורתו נטש אותו, נשארו במקום ארנולד ואשתו לב־דם, המשיכו לנהל את המקום במו ידיהם.

★ ★ ★

ותוצאות עבודתו של ארנולד ברג־דורף היו נהדרות. סיפר ד"ר יעקב תורג'מן, רופא פסיכיאטר, שילדו הוא אחד מבין עשרים הילדים שבנווה אירים:

„ארנולד העניק לילדים דברים שלא מע־ניקים להם בשום מוסד אחר. הילד שלי כל־כך התקדם בשנה האחרונה, שזה הפ־תיע אותי. ארנולד נהג לפי שיטתו: שכר גננת, מטפלות, אביזרי עזר. אבל בגלל כל הדברים האלה הוא שקע בבוץ כספי."

את שיטתו למד ארנולד בשוויץ — שם הוא נולד ושם למד חמש שנים פסיכולו־גיה, רפואה פדגוגית, וטיפול בילדים מפג־רים. זוהי שיטתו של פרופסור רודולף שטיינר, המתבססת על התייחסות לילד המפגר כאל ילד נורמלי, ועל טיפול אינ־דיבידואלי בו. „כשילד מרגיש שאוהבים אותו," אומר ארנולד, „הוא יעשה כאמצים מעל ליכולתו לעמוד במה שנדרש ממנו."

★ ★ ★

ארנולד עזה לישראל ב־1966, עבד בכמה מוסדות, ובסוף 1968 פתח את נווה אירים. הוא שכר צריף בן שלושה חדרים, השקיע כ־18 אלף ל"י בציוד ו־ריהוט. אחת העובדות ששכר היתה מר־גלית, גננת צעירה ילידת תימן. לפני ע־שרה חודשים נשא אותה ארנולד לאשה.

ברגע שפתח את מוסדו, כבר נתקל ב־צרות. המועצה המקומית רעננה יצאה ל־מלחמה נגדו, בטענה שהמעון יפריע ל־תושבים. גם השכנים לא ראו בעין יפה נוכחותם של ילדים מפגרים לידם. במש־פטים שיזמה נגדו המויצה המקומית ניצח ארנולד לאחר שהצביע על העובדה שב־סביבה ישנם מוסדות סוציאליים אחרים, ביניהם מוסד לנוער עבריין.

★ ★ ★

משרד הסעד החל שולח למוסד ה־חדש ילדים מפגרים, כשהוא משלם עבור כל ילד, 211 ל"י לחודש, בתחילה. סכום זה גדל, הגיע באפריל 1970 ל־285 ל"י.

בתחילה היו דו"חות הביקורת של מש־רד הסעד מלאי התפעלות מארנולד ועבו־דתו. כך חשו גם הורי הילדים, שלא היו בפיהם מילים לשבח את המנהל החדש ומעשיו.

אלא שעם הזמן — בניגוד להתלהבותם של הורי הילדים, שהלכה וגדלה — הלכה התלהבותו של משרד הסעד והצטננה. ה־סיבה: במאמציו לשקם את הילדים, עבר ארנולד על התקציב. כאשר השקיע את ה־כסף בדברים אחרים — לא נותר לו מס־פיק לקניית מיצרכי מזון.

דוגמה קלאסית לחיכוך בין פקידי משרד הסעד למחנך הנאמן: ארנולד הנהיג בי־קור־קבע של רופא פרטי במוסד. הפקי־דים טענו נגדו שזהו ביזבוז. כאשר ילד חולה, טענו, יש קופת־חולים. ארנולד ה־שיב שהוא רוצה ביקורת סדירה על הת־פתחות הילד — ואינו מוכן לחכות עד שילד יחלה על מנת לגלות שמשהו לא בסדר איתו.

★ ★ ★

הורי הילדים ניצבו לצידו של אר־נולד ללא יוצא מהכלל. הם הסכימו לגישתו, רחשו לו את מלוא אמונם. הם היו מביאים במו־ידיהם אוכל לילדיהם ב־מוסד, כאשר ארנולד היה במצוקה כספית — ולא חשבו לרגע, כדוגמת פקידי משרד הסעד, שיש לסגור בגלל זה את המוסד.

הם ידעו בדיוק בגלל מה לא נשאר ל־ילדיהם מספיק לאכול: בגלל שארנולד מנ־סה לשקמם בתקציב שלא נועד למטרה זו!

טוען בתוקף ד"ר תורג'מן:

„במשרד הסעד טענו בפנינו כי נווה אירים איננו רנטבילי. אפשר לחשוב ש־תפקידו של משרד הסעד מסתכם בכך שהוא נותן לילד המפגר גג לראשו, מיטה ואוכל. אפשר לחשוב שאין זה כלל מתפ־קידו לדאוג לקידומו של הילד בחיים. אבל זהו בדיוק מה שמר ברגדורף עשה. אך שיטתו דורשת השקעה של כ־450 ל"י לחודש בילד — לא הסכום שמקציב מש־רד הסעד.

„נכון שבמוסדות פרטיים אחרים משל־מים יותר, ושם הילדים לבושים יפה יותר ושבעים יותר מאשר בנווה אירים. אבל אני אישית מעדיף שבני יאכל קצת פחות — אבל ימשיך להתקדם כמו עד עכשיו."

לא שלטיעונים אלו לא היה מש־קל במשרד הסעד. שם ידעו רק דבר אחד: נווה אירים עובר על תקציבו. גם אנשי משרד זה לא כפרו מעולם בהישגיו הנפלאיו של ארנולד, אך נראה שנוכח החטא האיום של חריגה מהתקציב, לא היתה לכך כל משמעות.

„משרד הסעד הרס אותי", קבע מנהל המעון

כדי לחסל את המצב הנורא, שבו מרשה לעצמו אדם לעבור על התקציב — גם אם הוא מציל, אגב כך, את תקוות חייהם של עשרים ילדים והוריהם — נכנס משרד הסעד לפעולה דראסטית: בשעה שמונה בבוקר ביום השלישי שעבר הגיע למוסד מפקח משרד הסעד אביעד, בראש שיירה של שלוש מוניות ריקות. „ארנולד," הו־דיע למנהל המופתי, „באנו לקחת את ה־ילדים למוסד שער מנשה."

★ ★ ★

הילדים היו אותה שעה באמצע א־רוחת־הבוקר שלהם. הם לא זכו ל־סיימה. משולחן האוכל נישאו לעבר המו־ניות, הוכנסו לתוכן בלי שסיימו לאכול. הם נתקפו בהלה והיסטריקה, ואביעד, ש־איבד קצת מתקיפותו כאשר ראה מה גרם לילדים, החל מבקש את ארנולד שיצטרף אליו, כדי להרגיע את הילדים.

כאשר רצה ארנולד, לפני שהצטרף, לב־שת לבית־האבות הסמוך כדי לטלפן ולהו־דיע להורי הילדים על הוצאתם מהמוסד, רדף אחריו אביעד וניסה למנוע זאת מ־מנו. „מה זה, אני יותר גרוע מאסיר? אסור לי כבר לצלצל?" נזף בו ארנולד. רק אז נרגע קצת המפקח הנמרץ.

★ ★ ★

אשר הגיעו למקום ההורים, היה כבר הכל לאחר מעשה. סיפר ד"ר תורג'מן:

„נחרדנו למראה עינינו. המוסד היה ריק מילדים. האוכל של ארוחת־הבוקר היה עדיין בצלחות. בגדים ונעליים היו מפו־זרים בכל מקום. היה זה ממש מחזה של חטיפה."

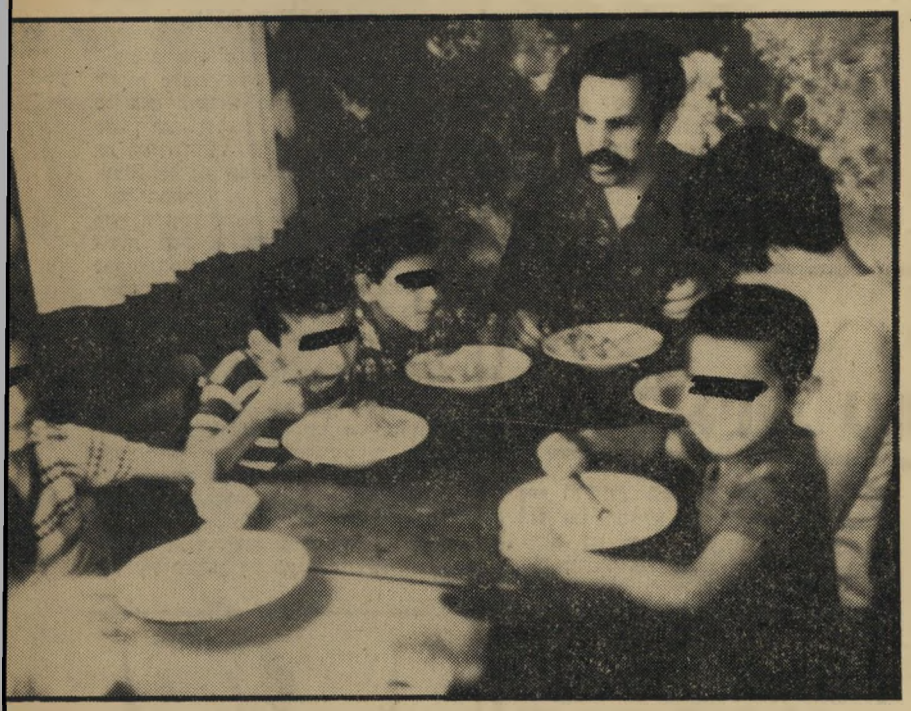
ארנולד עצמו הסתגר מאז מחזה החטיפה במוסד. בשבוע שחלף מאז הוא חי על קפה וסיגריות. „אם היה לי כסף — הייתי חוזר היום לשוויץ," אומר הוא. „מה ש־הם עשו, הרס אותי לגמרי."

ההורים התמרדו נגד צעדו השרירותי של משרד הסעד. אותם לא עניינו ה־שטויות שמהן עשה המשרד הצגה גדולה כל כך — שהילדים אינם מקבלים די אוכל, או שהם משוכנים בצפיפות גדולה מדי בשלושת חדרי המוסד. אותם עניין רק הטיפול שהעניק ארנולד לילדים.

אלא שהתמרדותם היתה, מעיקרה, עקרה.

מסיבה חדר במעון נווה־אירים, מקושט לכבוד חג החנו־כה. המנהל והמדריכים לא חסכו כל מאמץ.

משפחה במקום משפחה

בהדרכתו של ארנולד, השתדל ה־צוות להעניק לילדים המפגרים תחו־שת בית והשתייכות למשפחה, שכל־כך חסרה להם. הצוות ישב עימם לשולחן בכל ארוחה.

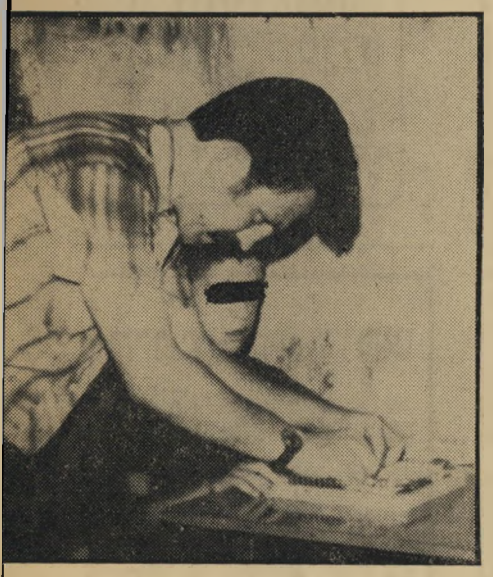
לא היה בידיהם הכוח להילחם במשרד ה־סעד. ואכן, זה הפעיל נגדם מיד את גיש־קו היעיל ביותר, שלח להם מיברקים כ־להלן: „לאחר שהשמעתם את טענותיכם נגד העברת ילדיכם ממוסד נווה אירים, הוחלט להעביר את ילדיכם למעון שער מנשה, על־מנת לשמור על שלומם. באם הינכם מתנגדים להעברה זו — תוכלו ל־קבל את הילד חזרה לביתכם." חד וחלק.

★ ★ ★

ביום איום זה, קשה היה לצפות מ־ההורים שיצאו למלחמה. הם נתונים לחסדי משרד הסעד. יחד עם זאת, הם אינם מהססים להצביע על העובדות הב־אות:

- הגרעון הנורא של ארנולד, שמס־ביבו כל הרעש, הסתכם, בסופו של דבר, בסכום המרעיש של 8,000 ל"י. סכום זה סירב משרד הסעד להעניק לו כהלוואה, בטענה שלמשרד אין כספים. אחזקת מכו־ניתו של שר הסעד במשך שנה עולה יו־תר מסכום זה.
- משרד הסעד עצמו היה אחראי ב־מידה ניכרת לקשייו הכספיים של ארנולד, מאחר שנהג להעביר לו את הקצבתו ב־איחור של חודשיים. ואכן, על־מנת לצאת מהעסק חלק, שלח משרד הסעד לארנולד — בשבוע בו סגר לו את המוסד — שני צ'קים על 9,000 ל"י לכיסוי חובותיו!
- בניגוד לסכום של 285 ל"י לחודש שמעניק משרד הסעד לילד מפגר המוח־זק במוסד פרטי, הרי ההקצבה לילד כזה במוסד ממשלתי מגיע ל־500 ל"י. בסכום כזה, היו כל צרוחיו של ארנולד נפתרות.
- והטענה האחרונה: גם לוא היה משרד הסעד נקי מכל אשמה בקשר ל־קשייו הכספיים של ארנולד, היתה זו חו־בתו, נוכח העבודה הנפלאה שנעשתה ב־נווה אירים, למצוא, במסגרת תקציב ה־מיליונים שלו, את האפשרות לתת לאדם כזה להמשיך ולפעול, להמשיך ולהציל ילדים.

אך זוהי, כנראה, לכל הדעות דרישה מוגזמת מפקיד ממשלתי.

מדריך מעניק טיפול אישי לאחד מילדי המוסד, מלמדו לשזוק במישחק שלפניו, נוטע בו רגש השתייכות.

ראש-הממשלה
המרק
של גולדה

מאז נטש מנחם בגין את כס השר, הוא היתפנה מעיסוקיו הממלכתיים והמפלגתיים, מוצא יותר וויותר זמן להקדיש לתחביבו: הפובליציסטיקה. מעל דפי מערב, שעורכיו ידועים בעברם הרביזיוניסטי, מתפלמס מנחם בגין עם הממשלה.

לאחרונה התפנה מנהיג גח"ל לכתוב גם רשימות שאינן בגדר פובליציסטיקה טהורה. בערב שבת האחרון פירסם בגין ב־מעריב את רשמי מסעו האחרון בארצות־הברית. היה זה מאמר משעשע, כתוב ב־הומור ובחן. אולם המיוחד שבו היה ש־הוא הכיל סקופ עיתונאי שאף עיתונאי ישראלי או זר לא עלה עליו קודם.

שאלה בטלוויזיה. וזה סיפורו של מנחם בגין:

„לפני מספר חודשים ביקרה בעיר הגדולה של קליפורניה, ראש הממשלה, גברת מאיר. ראיינוה, כמקובל בימינו, בטלוויזיה. פרשן נודע, כדרכו, סיים את פרשת הקושיות המדיניות בשאלה הלקוחה מחיי יום יום: ‚אמרי לנו, גברת ראש הממשלה, מהו הדבר המיוחד לכם, לישראלים?' זאת בי־קש לדעת, בין השאר, המראיין לחוף הקוקינוס השקט. הגברת מאיר השיבה משום מה, מרק עוף. ‚האוכל לקבל את המירשם?' הוסיף לבקש הפרשן רב ההשפעה. על התשובה לשאלה נוספת זו חלוקות הדעות בקליפורניה.

„אבל עובדה טלוויזיונית היא, כי המרק איין הופיע על המסך הקטן לבשר לצופים השומעים, כי ראש ממשלת ישראל הבטיחה לספק לו את המירשם למרק עוף, המדגן המיוחד לבני ישראל. עובדה היסטורית שנייה היא, כי שמונה עשר אלף תושבי לוס אנג'לס והסביבה טילפנו או הבריקו, או כתבו, וביקשו לקבל את הפרטים, כיצד מכינים את מרק העוף, הערב לחיכם של תושבי ארץ ישראל.

„בשם שני ריבוא אלה של נשים וגברים — בעיקר, כמדאי, נשים — פנה הפרשן לקונסול של מדינתנו וביקשו להשיג ב־

מנהיג גח"ל בגין
בזכות מרק העוף

שבילו, בשבילם, בשבילן, את המירשם, המייחד את המטבח הישראלי מכל המטבחים. נציגנו המוסמך לא ידע מה להשיב. אם זכרוני לא נחלש בשבועיים האחרונים, יש לי עדיין הרושם, כי גם שגרירותנו בוושינגטון לא ידעה באיזה מרק מדובר.

„המירשם המבוקש לא הגיע. הפרשן, הידוע ביחסו החביב לישראל, נדהם, אך לא הרפה. הוא טילפן, במישרין, מלוס־אנג'לס לירושלים, למשרד ראש הממשלה. השיחה מעבר ליבשות וימים, לא הביאה את התוצאה המצופה. יידידנו פסק לתמוה והחל לרגון. אותו מרק עוף, אמר, אינו דבר של מה בכך. שמונה עשר אלף צופים סמכו על הבטחתי וביקשו, בעקבות הודעתה של ראש הממשלה, ללמוד ממנה, כיצד מבשלים את המאכל הטוב. אם לא אוכל לספק להם את המידע החשוב, אבוש ואכלם. חילופי הדברים והמברקים, בצופן ובלעדיו, נמשכו. סוד המרק המשובח נשמר עדיין בירושלים.

„מזל היה לי. ביום שבו הגעתי ללוס אנג'לס, ביקר הקונסול הכללי אצל הפרשן המפורסם ומסר לידיו מירשם מפורט למרק עוף, שנתקבל מהארץ על־פי הודעתה של ראש הממשלה. משום כך, ראיינו גם אותי באותה טלוויזיה, אלמלא כן, אמרו לי לא היו מראים את פני."

דעת הקהל
די"ש לעם
שאינו קיים

כל ישראלי שלישי מכיר בעובדה שקיים עם (או „יישות") פלסטיני.

★ השערוריה המסעירה את בירת הנגב
אורגיות של קטינות בבאר־שבע

ה רוחות בבאר־שבע נסערות. מזה זמן רב לא היה לתושבי בירת הנגב נושא כה מסעיר לענות בו. הפעם לא היה מדבור בתכנים המפלגתיים והמאבקים על השלטון בעיר, אלא בנושא המתאים יותר לעיר האורות פאריס מאשר לעיר מידברית מסוגה של באר־שבע.

ואומנם, הפרשה כולה נראית כהעתק של פרשה דומה שהתרחשה לפני יותר מ־עשור בפאריס. או טבעה פאריס מושג חדש בתולדות השחיתות הציבורית — „באלט הורדים". מאחורי מושג עדין ו־נלבב זה הסתתרה בזמנו שערוריה רבתי, כאשר הסתבר שרבים מראשי הציבור ה־צרפתיים נהגו להשתתף באורגיות־מין מיו־חדות, שגיבורותיהן הראשיות לא היו אלא ילדות רכות בשנות העשרה המוקדמות.

בימים האחרונים הסתבר כי מופעים ב־סיגנון „באלט הורדים" נערכו גם בבאר־שבע. הפרשה כולה שימשה נושא לשי־חות אין ספור. איש לא ידע עליה פרטים מדוייקים. בהתלחשויות ובאצבעות הצבי־עו על כמה אנשי ציבור שכאילו היו מעורבים בפרשה מזוהמת זו. השמועות התנפחו וגדלו עד שלא ניתן היה להבדיל מה אמת בהן ומה דמיון.

הסיבה לכך פשוטה. פרשת „באלט ה־ורדים" של באר־שבע נגולה בבית־המשפט שם מאחורי דלתיים סגורות, כשבית־המשפט מטיל איסור חמור על פירסום שמותיהם של המעורבים בפרשה ועל העדויות ב־עניין מסעיר זה שנגולו בפניו.

במצב זה ניתן רק לספר על השתלשלות המאורעות שהביאו לידי אחת התביעות המוזרות ביותר שהגישה פרקליטות המדי־נה אי־פעם.

* * *

תמימות ובתוזות

כ די לשמור על כבוד בית־המשפט, ש־ציווה לערוך את הדיון בפרשה זו מ־אחורי דלתיים סגורות, יהיו כל השמות בסיפור שלהלן בדויים, כדי למנוע את זהותם של המעורבים בפרשה.

הדמות המרכזית בפרשה הוא נהג־מונית בבאר־שבעי, אב לילדים ובעל דירה נאה ומסודרת באחת משכונות העיר. אחרי ש־חיי המשפחה שלו נהרסו, הכיר לו נהג, שיקרא להלן בשם יוסקה, צעירה בת 18, שלצורך הסיפור תקרא שושנה.

אותה שושנה עוסקת מזה זמן רב ב־מקצוע העתיק ביותר בעולם. למרות גילה הצעיר היא אחת הוותיקות שבין פרוצות באר־שבע, בעלת קשרים בעולם התחתון.

יוסקה היה ידוע בין חבריו כרודף־שמלות מושבע. אולם בלהיטותו זו היה אלמנט חולני קיצוני. שכן האוביקטים ה־מיניים שלו היו נערות בגיל ההתגברות. הוא לא נהג להסתיר את חולשתו לנערות בגיל 15, במיוחד אם הן תמימות ובתולות.

לשושנה הסתבר אחרי תקופת ידידות קצרה כי יוסקה אינו מעוניין כל כך בה, כשם שהוא מעוניין לנצל את קשריה. הי־תה זו היא שהביאה לו, תמורת תשלום מתאים, ילדות צעירות.

את הילדות היה יוסקה אוסף בדירתו בקבוצות קטנות, שתיים שלוש ילדות. אף אחת מהן לא יכלה להתלונן במשטרה על אונס או על בעילה. תחת זאת ערכו אותן נערות צעירות עבור יוסקה הצגות עירום שהתפתחו לאורגיות מין שכללו ה־כל, מלבד הבעילה עצמה.

אלא שזה היה השלב הראשון בפרשה. כיוון שהאורגיות שערך בביתו עלו לו ב־ממון רב, מצא יוסקה עד מהרה אמצעי כדי לממן את תענוגותיו וגם להרוויח.

בחוגים המתאימים בבאר־שבע עברה ה־ידיעה כי תמורת תשלום מתאים ניתן ל־שמש כצופים בחגיגות העליזות הנערכות בביתו של יוסקה. וכך הגיעו [illegible] ביתו של יוסקה כמה אזרחים באר־שבעים מהו־גנים ומיוחסים, המשתייכים למשפחות מכו־בדות, שאיש לא היה מעלה בדעתו או חושד בהם כי במסגרת הבידור השבועי שלהם נכללת גם הצגת־מין מהסוג הנמכר עתה לתיירים בדנמרק, בהבדל אחד — ש־גיבורות ההצגה היו ילדות שהיו צריכות להיות בתחילת בית־הספר התיכון.

* * *

להגן על מוסר הציבור

כ יצד נודע הדבר למשטרה? על כך יש גירסות שונות. מכיוון שה־תביעה הוגשה בדלתיים סגורות; לא ניתן לבדוק אינו מהן נכונה. אולם הגירסה ה־קרובה ביותר לאמת היא כנראה זו ל־פיה גילתה אחת הילדות שהשתתפו ב־אורגיה לאמה, בתמימות מלאה, את הסיפור וזו רצה להתלונן במשטרה.

לבית־המשפט עצמו, אל השופט יעקב טירקל, הובאו שלושה נאשמים. האחד מהם הוא יוסקה עצמו והשניים האחרים הם שני אזרחי באר־שבע מכובדים, בעלי מיקצו־עות חופשיים, ששימשו כצופים באותן הצגות. את שמותיהם לא ניתן כמובן ל־פרסם, כיוון שהדבר עלול לפגוע בשמם הטוב.

פרטי האישום עצמם ופסק־הדין שניתן השבוע נשארו אף הם חסויים, לפי הסעיף הקובע שניתן למנוע פירסום משפט כדי להגן על מוסר הציבור.

אולם בחוגי המשפטנים התעוררו חילוקי דעות אם אומנם כך היה צריך לנהוג ב־מיקרה זה. לדעת המשפטנים הבקיאים ב־פרשה, די היה בהטלת האיסור על פירסום שמות הנערות המעורבות בפרשה. לעומת זאת, היה צריך לפרסם את שמות הנאש־מים ואת העונש שהוטל עליהם כדי ש־הדבר יהווה הרתעה לסוטי־מין דומים, ה־מנצלים תמימות נערות למטרותיהם.

* * *

פרשה נוספת

ך אומנם, כפי שנודע, הגישה התביעה משפט־עירעור על פסק־הדין. בין השאר, יכלול עירעור זה גם תביעה להחיר את פירסום הפרשה, שמות הנאשמים והעונשים שהוטלו עליהם.

אולם הסיפור לא הסתיים בכך. בעקבות סערת הרוחות והשמועות המרגשות על „באלט הורדים" ועל המשפט שהתקיים, כבר התגלתה פרשה דומה. משטרת באר־שבע חוקרת עתה שישה חשודים מתושבי באר־שבע שנגדם הועלו האשמות על אי־גון ועריכת מופעי „באלט" דומים, גם הם בהשתתפותן של קטינות. עד כה ניגבו עדויות משמונה קטינות שהשתתפו באותן אורגיות, שאין להן כל קשר לפרשה ש־התבררה כבר בבית־המשפט. גם בין החשו־דים בפרשה זו נמצא נהג מונית.

נראה שהדרום שומר על המסורת האירו־טית הישראלית. פעם היתה זו רחובות ש־סיפקה את מרבית שערוריות המין של ישראל. עתה תופסת באר־שבע את מקומה.

● בחיפה

ביום רביעי, ה־13.1.71, בבית משפחת רות ושמואל בר, רחוב הראל 13, רוממה הישנה, בשעה 20.00, תתקיים הרצאה, בהש־תתפות חבר ההנהלה המדינית

אלכס מסיס

ינותחו נושאים מדיניים אקטוא־ליים ותיערך שיחה על דרכה הפוליטית של התנועה.

חברים ואוהדים מוזמנים.

הופעל שרות ידיעות טלפוני חינם לציבור

בימים אלה הופעל „ידעפון", שרות ידיעות טלפוני חינם לציבור. כיום יכול כל אדם בישראל לחייג את מספר ה־טלפון של „ידעפון" 252425 ולקבל מיד את האינפורמציה הדרושה לו, בשפה ה־מובנת לו (5 שפות).

כל המתקשר עם „ידעפון" יקבל ב־מהירות אינפורמציה מדוייקת ומעודכנת אודות עסק או שירות הדרושים לו, במקום הרצוי לו.

ירצה הצרכן לדעת היכן נמצא אינסט־לטור, או בעל מקצוע אחר בסביבות ביתו, יחייג „ידעפון" 252425. יבקש ה־צרכן לדעת איפה נמצא בית קולנוע מסויים, או איזה סרט מוקרן בו, יחייג „ידעפון" 252425 וייענה מיד.

יוזמי הרעיון אשר הקימו את השרות בעזרת יד מארה"ב, מאמינים כי מפ־עלם — שהינו חיקוי חיובי של שיטת התקשורת האמריקאית החדישה ביותר — יצליח במשימתו לספק לציבור ה־ישראלי אינפורמציה שוטפת ומעודכנת בכל עת ובמשך 24 שעות ביממה.

"White Label"
ויסקי סקוטי
תמיד טוב, תמיד מעולה
●
„יוש", יבוא ושיווק בע"מ
רח' דיזנגוף 269 ת"א
טלפון: 446611

חינם לכל דורש
המעונין לרכוש
ספר הברית החדשה
להשכלה כללית ולהכרת ה־דתות בעולם יתקשר לפי ה־כתובת, ת.ד. 7089 ירושלים ויישלח לו מיד (נא לציין את השפה).

זוהי עובדה מוזרה. כי כל אמצעי התקשורת של המדינה, כל שרי הממשלה וכמעט כל המפלגות מגייסים נגד דיעה זו.

התוצאה של סקר דעת־קהל, שנערך על־ידי מכון פור״ן, מגלה כי דעת המחזיבים שקולה כנגד דעת השוללים, ואילו השליש השלישי אינו מכון להביע דיעה.

במדוייק: 38% שוללים הכרה בעם או ביישות פלסטינית, 33.6% מכירים בה, 28.4% נמנעים מלהביע דיעה.

א״י הצעירה. ככל שיורד הגיל ועולה ההשכלה, כן גוברת ההכרה ביישות הפלסטינית, בקרב בני 29—18, שנולדו או גדלו בארץ, עולה אחוז המכירים על 50% — כלומר, מספר המכירים ביישות אינה עולה רק על מיספר השוללים, אלא על מיספר השוללים והאדישים גם יחד.

ההכרה ביישות הפלסטינית הפכה סימן־היכר של ארץ־ישראל הצעירה, בניגוד חו־תך לרעיונות ארץ־ישראל השלמה. מי ש־מכיר בעם פלסטיני, מכיר לפחות בעקי־פין בזכותו לעצמאות לאומית. מי שרוצה לספח את שיטחי ארץ־ישראל, מוכרח לש־לול את קיום העם הפלסטיני.

בהחלט, אולי. לפני שנתיים נערך מיש־אל דומה על השאלה: „אם הפלסטינים ירצו בכך, האם צריכה ישראל לעזור להם להקים מדינה משלהם?"

אחוז המשיבים „בהחלט כן" ו„אולי כן" הגיע אז ל־37% — כימעט לאותו אחוז כמו אחוז המחזיבים כעת.

המסקנה: למרות שרק תנועה אחת ועי־תון אחד* תומכים בדיעה זו באופן עיקבי, בניגוד חותך לכל כלי־התקשורת ההמוניים, התעמולה הממשלתית ורוב המפלגות — נשארת התמיכה ברעיון זה יציבה בעיקר בדור הצעיר והמשכיל.

פיתוח
הקרב על
דמותה של יפו

תיק מס׳ 606 בוועדת בניין ערים של עיריית תל־אביב מכיל תוכנית להקמת מלון חדיש ומפואר בשטח הכנסייה הארמנית, מול סלע אנדרומדה שבגמל יפו.

אולם מלחמתה של החברה לפיתוח יפו העתיקה הביאה לגניזת התוכנית, ונראה כי הפטריארכיה הארמנית לא תשוב אליו כפי שביקשה לעשות.

במינוד השקט, המתנוסס ביפו העתיקה, יושב הבישוף הארמני ונזירים המחזיקים בארץ ברכוש ששחיו עולה אולי על שווי רכושו של עובד בן־עמי. זוהי כנסייה עתי־רת נכסים ורכוש, המחזיקה בכל מיני חל־קות בארץ ובמיוחד ביפו העתיקה.

לפני כשבע שנים הציעה הפטריארכיה ה־ארמנית לחברה לפיתוח יפו העתיקה בראי שותו של דן ברלי, לבנות מלון קטן בן 70 חדר על מיבנה קיים בשיטחה.

החברה לפיתוח יפו העתיקה נוהגת לחכור בניינים למשך 99 שנים מבעלי רכוש דומים, לשפצם ולהחכירם ל־50 שנה לאנשים פר־טיים וחברות ביפו.

כך נוהגת החברה גם עם הכנסייה ה־יוונית־אורתודוכסית, שיש לה רכוש וקר־קעות ביפו. אלא שהחברה סירבה לקבל את ההצעה משתי סיבות עיקריות:

● אין היא מעוניינת לחכור שטח של מינזר, מטעמים מצפוניים, לאומיים ודתיים;

● התוכנית שהציגו הארמנים לא תאמה את מגמות הצביון העתיק שרוצה החברה לתת ליפו העתיקה.

„התחדשות מעוותת." האדריכל אבא אלחנני, שתיכנן את הפרוייקט, אמור היה להשתמש באבני כורכר לבניית חלק מ־קירות המלון. כן עיצב בתוכנית קימרונות הדומים לאלה של הבניינים העתיקים. ה־בניין עצמו אמור היה להיבנות על יסוד המיבנה הקיים. אלחנני טוען כי תיכניתו לא תפגע באופי העתיק של יפו. האדריכל התל־אביבי אף יוצא חוצץ נגד „התחדשות מעוותת מסוג זה של שיפוץ בניינים עתי־קים." כמוהו גם האדריכל מיכאל קון, וה־אדריכל המפורסם ברונו צבי מאיטליה, מת־נגדים ל„קיטש מסוג זה," ואף דובר על כך בכנס האדריכלים שנגעל בשבוע שעבר.

אלא שלחברה לפיתוח יפו אין מספיק תוקף כדי לדחות תוכנית כזו. הארמנים פנו לוועדת בניין־ערים של העירייה. בראש ועדה מייעצת לוועדה זו עומד האדריכל יע־קב יער, שהוא האדריכל האחראי של ה־חברה לפיתוח יפו, והוא לא נתן ידו להס־כמה לבניית פרוייקט כזה.

מזון במחסן. הארמנים לא ויתרו. המעיין בספר רשימות יקותיאל, שהוא ספר רשימות החלקות והשטחים ביפו, המצוי ב־גנזך החברה לפיתוח יפו העתיקה, מגלה כי לפטריארכיה הארמנית יש חלקה בגמל יפו, המתוכנן להפוך לריביירה מפוארת תוך כמה שנים.

אדריכלי החברה אורה ויעקב יער, אלעזר פרנקל, סעדיה מנדל, ומנהלה דן ברלי, מתכ־ננים לבנות שם מעגן סירות־מירוץ וחוף לספורט ותיירות, שיהיה מרהיב ומשוכלל.

מה עשתה הפטריארכיה הארמנית?

היא מנהלת בימים אלה מו״מ להפיכת מחסן הנמצא ברשותה בשטח הנמל ל־מלון.

האמנם תושם שוב רגל לפטריארכיה? דן ברלי טוען שאין לחברה כוונות כאלה. אד־רבא, אם תוגש תוכנית שתשתלב בפרוייקט נמל יפו — יהיה שם מלון (בעיצוב עתיק, יש לשער) המנוהל ומוחזק על־ידי הכנסייה הארמנית.

מרע
מה אומרים
הפסיכולוגים ?

עשרות מחקרים פסיכולוגיים בתחומי ה־חיים והחברה נפרשו השבוע בפני 500 חברי הסתדרות הפסיכולוגים בישראל, ש־התאספו באוניברסיטת בר־אילן לכנס ש־להם. החוקרים הקיפו נושאים מ„התסביך ה־יהודי", „השפעת האלכוהול על התנהגותן המינית של חולדות" ועד למחקרים ב־פסיכולוגיה תעשייתית וחקר חלומות.

אחד המחקרים המאלפים שהוצגו בפני באי הכנס היה הנסיון להרתיע נהגים עבר־יינים ולשפר את הרגלי נהיגתם על־ידי שליחת מכתבי התראה. צוות חוקרים מה־מחלקה לפסיכולוגיה בבר־אילן הסיק, שה־סיכוי להיות מעורב בתאונה ולהיתפס על־ידי המשטרה בעבירת תנועה — הם מאור־עות מקריים המוגבלים לחוקי הסתברות נדירים, ומשום כך קשה לעקוב אחר הרגלי הנהיגה של האדם הבודד.

כיצד „יתפשו" את הנהג הבודד? — הל־כו ועקבו אחר התנועה בצמתים תל־אביי־ביים בין השעות שבע לשמונה וחצי בכל בוקר. מצאו כי באותם צמתים עוברת אוכ־לוסיית נהגים קבועה מדי בוקר.

המשקיפים רשמו את כל כלי הרכב ש־עברו בצומת, בציון העובדה אם נעשתה עבירה אם לאו (העבירות: ציות לתמרור „עצור", ונסיעה בנתיב בהתאם לחץ ה־מסומן). לאחר זמן נשלחו מכתבים אישיים מטעם המועצה הלאומית למניעת תאונות ונבדקה התנהגות הנהגים במשך כ־8 שבו־עות.

המכתבים הללו פרעו מהר את חשבונם:

● אחרי מכתב אחד היתה ירידה ממו־צעת בשעור של 25% בעבירות עצירה ב־תמרור „עצור".

● 50% מעבירות של נסיעה בנתיב ה־לא נכון התבטלו לאחר משלוח מכתב אחד.

הסתגלות לתיסכול אצל חולילב.

מה מתרחש בליבו של חולה־לב, היודע ו־מכיר בחומרת מצבו?

חנה בר־יוסף מבר־אילן בדקה את תגו־בות חולי־הלב למחלתם. היא הקדישה מקום מיוחד לאספקטים הפסיכולוגיים של המחלה והקשרים לתגובות של התעוררות פיזיו־לוגית ולהוראות הרופאים: „אל תתרגז", „אל תיקח ללב" המובילות לקונפליקט.

מסקנות המחקר הראו כי חולים „טריים" עדיין אינם מעצבים פתרון לקונפליקט, או־לם משנים את התנהגותם. חולים „ותיקים" משנים את ההערכה שלהם ומתנהגים ב־התאם.

כיום נעשה נסיון לבניית מודל של שינוי תגובה לתיסכול חולי־הלב.

מה עושים טיסים בשעת צי־פיה לסכנה? חיל־האוויר מקדיש מחק־רים רבים בנושאים הקשורים לעבודת טיי־סים. כך נבדקים הרגלי השמיעה שלהם, האומץ, ועוד ועוד.

אחד המחקרים שעליו הורצה בכנס גילה, כי באמצעות כתיבת חיבורים אפשר לבדוק התאמתו של מועמד לקורס טיס (זהו, כ־מובן, רק אחד המיבדקים שהוא עובר).

אלכסנדר הס מחיל־האוויר ומהאוניברסי־טה של תל־אביב, ושלמה ברזניץ מהאוני־ברסיטה בירושלים בדקו את מידת ההתרג־שות של מועמדים לקורס טיסים לפני סכ־נה בעתיד.

במיבדק השתתפו 96 מועמדים, שציפו ב־משך שש דקות לשוק חשמלי.

48 מהם ביצעו בחמש הדקות הראשו־נות של הציפיה איתור מספרים תוך זמן קצוב. 48 הנותרים ציפו לשוק באפס מע־שה.

מצבם הריגושי נמדד לפי מספר פעימות הלב. נמצא כי באלה שביצעו תפקיד לפני השוק חלה התרגעות מרגע סיום התפקיד ועד לשוק, ואלה שציפו באפס מעשה החלו לפחד ככל שקרב זמן השוק!

מיבדק זה, הנערך למועמדים לקורס טיס, הוכח כאחד המתאימים במערכת הניבוי ל־הצלחה בקורס.

---

* תנועת העולם הזה — כוח חדש, ו־העולם הזה.

מחזה השבוע

איך דפק יארינג את ממשלת ישראל

סצנה א׳ המיטבח של גולדה, ירושלים.

גולדה: לא היתה ברירה. חזרנו לשיחות־יארינג. עכשיו הבעייה היא לסחוב כמה שיותר.

אבן: רעיון מעולה ונעלה, שאינו נעדר ברק של גאוניות וזיו של שכינה.

דיין: איך?

אבן: משרד־החוץ, האמון על גילוי תושייה גואלת ויוזמה ברוכה, יבדוק את הבעייה...

הגאון התורני: נזמין אותו.

דיין: את מי?

הג״ת: את יארינג. נזמין אותו לבוא לירושלים.

דיין: בשביל מה?

אבן: איני עוקב אחר פרטי נפתוליה של ההצעה, שיש בה מחד גיסא... שבועיים, יגיד לא, יגיד אולי, יתייעץ עם או תאנט, יבריק לקאהיר ולעמאן. זה יקח עוד שלושה שבועות. הערבים יגידו לא. האמריקאים יגידו לא. הוא יתן תשובה מתחמקת. עוד חצי חודש. בסך־הכל, חודשיים בקלות, אולי שלושה.

גולדה: רעיון מצוין—יין! נדרוש הבהרות.

דיין: ועוד הבהרות!

אבן: נביע מישאלה ונבטא בקשה שהדוקטור יארינג יואיל להסביר ולהבהיר ולהאיר...

■ ■ ■

סצנה ב׳ משרד הד״ר יארינג, בניין מרכז האו״ם, קומה 38.

תקוע: קיבלתי הוראה מאת ממשלתי לפתוח בכמה מישאלות נוהליות..

יארינג: כן, כן, לעניין, פליז. מה הם רוצים שם, בירושלים?

תקוע: ובכן, כלומר, זאת אומרת, ראשי ישראל מרגישים בצורך עז, הממ, אההה, להחליף דיעות עם כבודו באורח אישי...

יארינג: איפה?

תקוע: ובכן, הממם, ממשלתי סבורה שאם תבוא, זאת אומרת אם תואיל בטובך, כלומר אם תראה אפשרות לעצמך, לבקר בירושלים...

יארינג: ירושלים? הבה נראה (מדפדף בלוח). או־קי. (מטלפן למזכירתו) מתי המטוס הבא לירושלים? בעוד עשרים דקות, אה, לא נספיק להגיע לנמל־התעופה קנדי. בעוד שעה וחצי? ובכן, הזמיני מקום!

תקוע (מחוויר): אבל אדוני, ה—ה—ערבים בהדאי יתנגדו....

יארינג: הערבים? אדוני מייצג את הערבים?

תקוע: ל—ל—לא, כמובן שלא. אבל ה—ה—אמריקאים יתרגזו...

יארינג: שיתרגזו. ובכן, אדוני מצטרף אלי?

תקוע (בבהלה גוברת): א—א—א—ני... זאת אומרת... אדוני בהדאי צריך אההה... כלומר, לארוז...

יארינג: המיזחדות שלי כבר ארוזות, במכונית למטה. היתה לי אינטואיציה. אוכל להשאיל לאדוני מיברשת־שיניים.

תקוע: א—א—א—ני, אההה, אשמח ל—— —

קול בטלפון הפנימי: המכונית מוכנה, אדוני השגריר. המטוס ׳ניע ל־ירושלים בשעה עשר בבוקר...

אחיתופל

מודל 71'

כ ל שנה — ויבול היפהפיות שלה, יבול הכוכבניות שלה. יש שנות בצורת ויש שנות שפע. שנה אחת: דליה לביא; שנה אחרת: קדחת. מה תתן 1971 שנולדה זה עתה? בעמודים אלה מציג „העולם הזה" חמש מבין הפנים החדשות שהופיעו במראה — ארבע תחיכות וחתיך אחד. חמש פנים בתחילת דרכן — לאן? לתהילה — או לאכזבה? השנים שאחרי 1971 יגידו זאת.

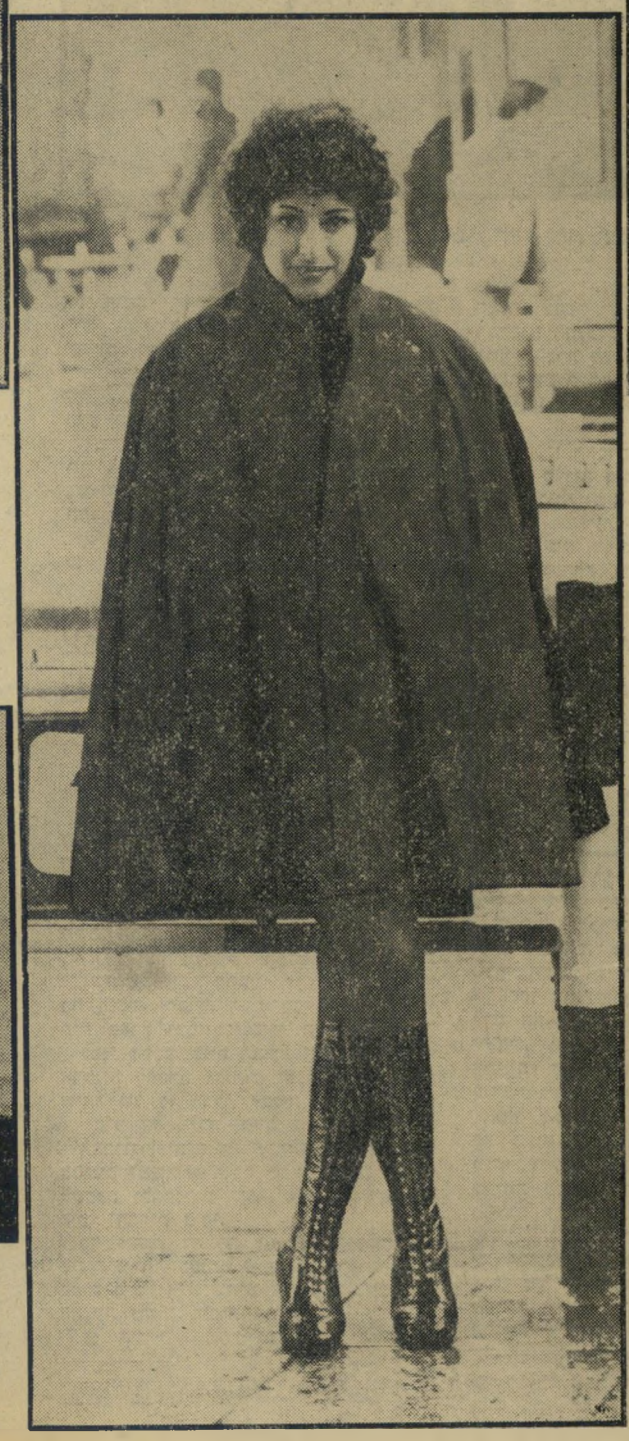

שושנה עפרי: עירום? לא, תודה

21. שחרחורת. אחותה הבינונית של יונה עטרי. 168 ס"מ. לשעבר קריינית בגלי צה"ל. כעת — משדרת בשידורי־ישראל. מרוצה מאוד מהמיקצוע. אז מאז שישבה פעם בקליפורניה ומישהו אמר לה שיש לה פרופיל אקזוטי — החליטה שאם אפשר להרוויח מאקזוטיקה, אז מה טוב. על התקופה שבה היתה קריינית בטלוויזיה: „האנשים שם קניבאלים. דחקא לא אדישים לאחד חדש — להיפך, בשמחה מוכנים לשים לו רגל. שתי דקות לפני השידור הראשון שלי, כשישבתי מתוחה ונפחדת עם איפור כבד על הפנים וחשבתי מה יהיה, ושלכל הפחות אני נראית בסדר, קיבלתי טלפון ממישהו שאמר לי: ‚מותק, מה יש לך שאת נראית איום כל־כך, את חולה או משהו?'" אחרי חודש וחצי התפטרה. כמעט השתתפה בסרט אדם וחווה. אך כשביקשו ממנה להתפשט, אמרה „תודה, לא!"

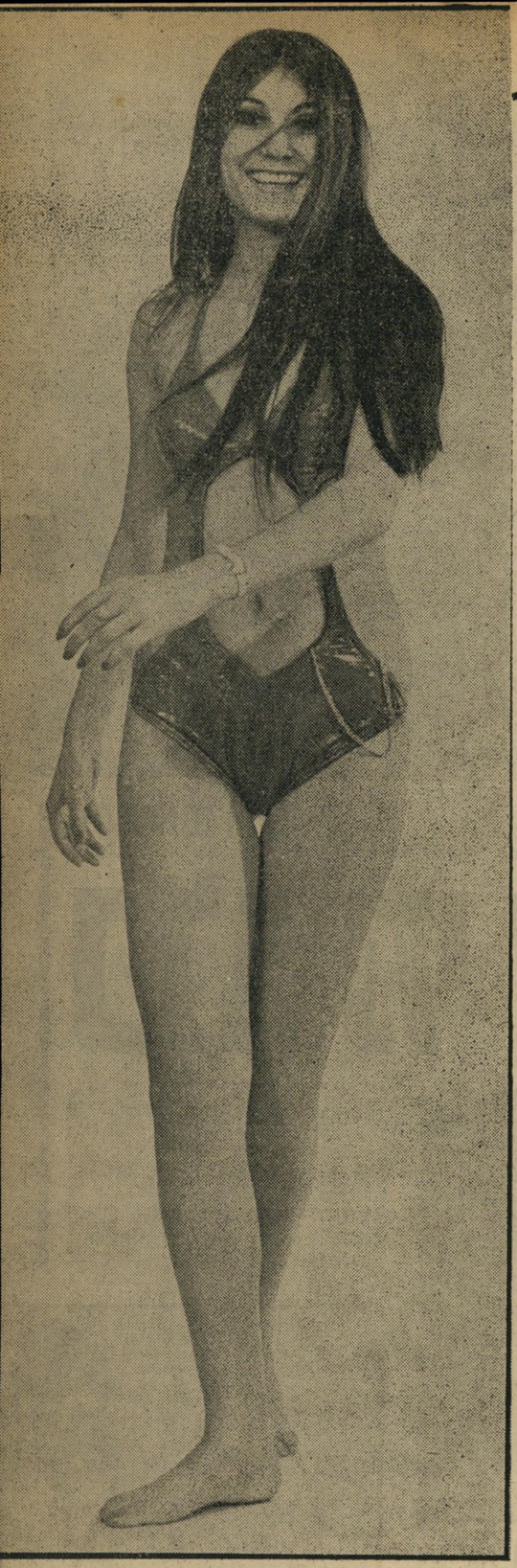
טרי רביד: תפקיד ב„מצחיקונת"

27. אדמונית, גבוהה. ילידת סנט־לואיס ארצות־הברית. התחילה את הקריירה שלה בגיל ארבע בבלט קלאסי. מאז — מתקדמת בכיוון היעד הסופי: קולנוע. בגיל 16 כבר עבדה טרזה כרקדנית מיקצועית. כשהגיעה לגובה 175 ס"מ, אמרו לה עד כאן, ואז היתה צריכה למצוא לעצמה מקורות פרנסה אחרים — כגון ריקוד בסרטים. ביניהם פאני גירל וד"ר דוליטל, בוב וקרול וטד ואליס. בגיל 20 פגשה בניו־יורק סטודנט ישראלי בשם אריה רביד, אחיה של השחקנית שושנה רביד. זמן קצר לאחר נישואיהם, נולדה הבת, תמר. לפני החתונה, התגיירה טרי. בין הסרטים — צילומים לטלוויזיה, ועשרות צילומי אופנה. למחרת הגיעה לארץ לקחה את אלבום הצילומים שלה, החלה עוברת מצלם לצלם, מציגה את עצמה, מראה עבודות שלה. מוצלחות.

אבה קייזר: סרטים בדנמרק

25. בלונדית. ילידת גרמניה. ריקוד ופיתוח־קול, התיאטרון בברלין. טלוויזיה וקולנוע בדנמרק, משם לישראל, לתפקיד שבע פעמים ביום עם רוזאנה סקיאפינו — והחליטה להישאר.

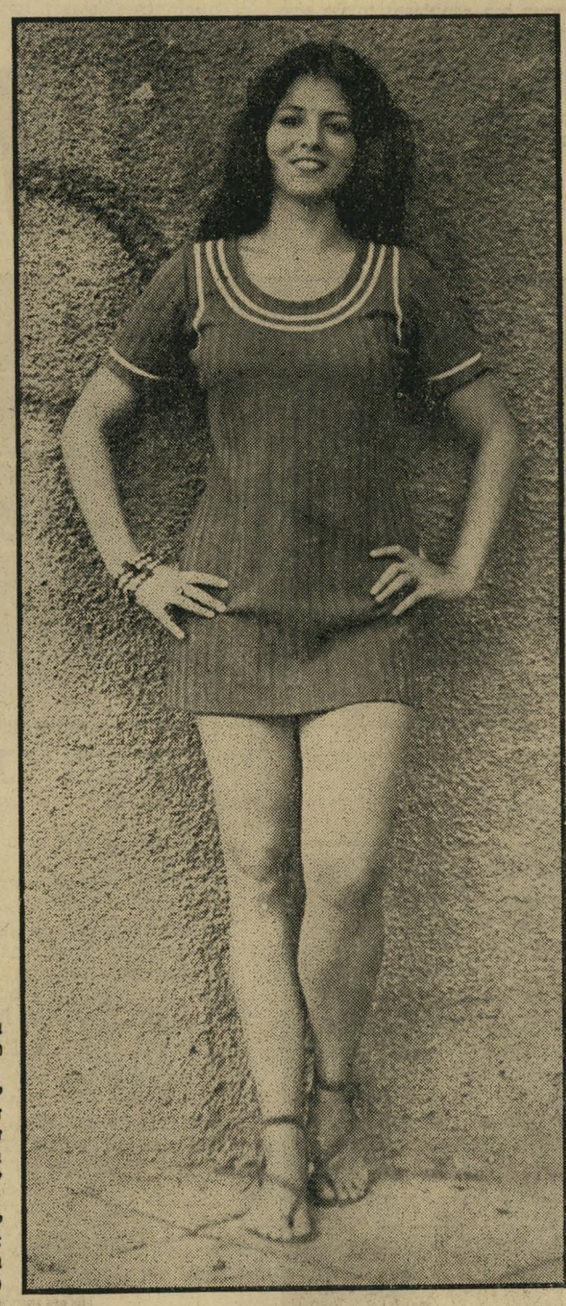

21. שנה ראשונה באוניברסיטת תל־אביב. (אמנות התיאטרון ו־ פסיכולוגיה). מודה שגליצקי זה שם איום לשחקנית, אך מקווה להיות מספיק טובה כדי להצליח דוקא עם שם כזה. לפני ה־ אוניברסיטה — למדה בחוג של רפאל צבי, מתיקי זבימה. עבדה כדיילת קרקע באל־על. הופיעה בסרט היפאני שהופק בארץ. עודד תאומי, המורה שלה בחוג לתיאטרון, בחר בה לשחק בערב שלום עליכם שהוא מביים. „זה שאני יפה ומצלמים אותי, זה נחמד מאוד," היא אומרת. „אבל זה לא צריך להפריע לעובדה שאני מתייחסת למשחק כאל עניין רציני ביותר." כן.

יפה כפיך : גיזרה כמו של משחתת

21. תמיד אמרו לה שהיא יפה. לפני הרבה שנים, כשהיתה בקיבוץ גזית, זה לא שיחק כל כך. אבל כשנשבר לה והיא חז־ רה לטבריה עיר הולדתה, זה שיחק יותר. בתור התחלה, הלכה וזכתה בתחרות מלכת הקיץ. נהייתה דוגמנית באתא, ועברה לגור בחיפה. ההרפתקה החיפאית נמשכה שנתיים, אך חיפה זה רק חיפה ולא צריך להגזים. כעבור שנתיים אזרה אומץ, עברה לתל־אביב, נתקבלה כדוגמנית־בית בדורינא. כעת עובדת בבוטיק בס־סטוף וכן כדוגמנית־מסלול עצמאית. לפני כשבועיים שמחה לקרוא בלאשה שיש לה גיזרה נהדרת כשל משחתת, שהיא שירתה בחיל־הים, ושיש לה סיכוי המראה בשלבי ההצ־ לחה כלמטוס־יירוט מנושאת מטוסים. מה התברר? התברר ש־ צלם אנגלי, שצילם אותה בשעתו בארץ להנאתו עשרות תמונות בבגד־ים, פיזר את הצילומים בעיתוני אנגליה, בתוספת סיפורים מרטיטי־לב על אומץ ליבה הקרבי. זה שהיא לא שירתה כלל בצבא, לא הפריע לאותו עיתונאי. אז עכשיו כל מי שבא לארץ מאנגליה ופוגש אותה — יודע מי היא. בסרטים עוד לא ניסתה את כוחה, אבל היא בהחלט מוכנה להתחיל. בהחלט.

יונה גליצקי : הרצינות היא חיינו

אבי מורקי : גם מכשלונות לומדים

לונדי. יליד הארץ. עובד בינתיים, עד התהילה, כבאר־מן ב־ . התגלה לראשונה במקום עבודתו על־ידי הצלם הידוע לו פרנטוני, ששהה בארץ לצורך צילומיה של הלנה רונה. צאה: אבי נהיה דוגמן־אופנה מצליח. אפילו בקולנוע כמעט

להזדמנות בינלאומית. כמעט. מפיקי סידרת סרטים לטל־ ה היפאנית ראו אותו, החליטו לקחת אותו לאחד התפקידים בזיים. נתנו לו לשנן טכסט אינסופי שכלל שיר ביפאנית. גיעה שעת הצילומים, נתערבבו לו המילים והמנגינה, ונת־ בגרונו. כך נגמר הרומן היפאני. אך הוא לא מתייאש. גם שלונות לומדים, הוא טוען, וממשיך לחפש את ההצלחה המסך הכסוף.

200 חפרוקות

לכלבים ניתן לקבל בדוג־סטופ שנפתח בתל־אביב. בתמונה נראות שתי בעלות מכון־היופי לכלבים, נרדה (מינץ) ו־אילה, כשהן מכינות תסרוקות פאר ללקוחותיהן. מחיר התיסרוקת נע בין 15 ל־18 ל"י.

כלב מי שבא

מי שטען עד עכשיו כי הוא חי "חיי כלב", מוטב שיהרהר פעמיים ל־פני שהוא חוזר על הביטוי. להיות היום כלב במדינת־ישראל, אינו אולי כבוד כל כך גדול, אבל אין שום סיבה להתלונן על כך. לפחות לא מיום שנפתח בתל־אביב הבוטיק לכלבים הידוע בשם דוג־סטופ.

המוסד המפואר הזה שוכן ברחוב יורדי הסירה בצפון תל־אביב יכול בשקט להת־

חפוס כפי יכורחך

מול הדוכנים העמוסים במוצרי מותרות כלביים, יכול אפילו כלב להסתחרר. מעתה יוכלו כלבי ישראל להצטייד בגלולות נגד הריון, טבליות למניעת ריחות וספריי להברחת מחזרים טורדניים.

חרות עם כל סלון ליופי לנשים הקיים ב־ישראל. אף גבר אחד לא יוכל לקבל במוסד כלשהו, את הטיפול שמקבלים כלבי ישראל בדוג־סטופ.

הכלב אפילו אינו צריך להטריח את כפות רגליו או לקשקש בזנבו. כל מה שדרוש הוא שבעליו יחייג את מספר ה־טלפון של הבוטיק ומכונית מיוחדת תבוא כדי להסיע את הכלב למכון ולהחזירו ה־ביתה בגמר הטיפול. במקום עצמו אפשר לקבל בזמן ההמתנה ויסקי, קפה שחור או כל משקה אחר — עבור הבעלים כמו־בן, לא עבור הכלב.

הכלב עצמו נמצא שם בידיים אמונות, ידיהן של שתי חתיכות שכלב מי שלא מסתכל עליהן פעמיים ברחוב. אלה הן נרדה פוירברג, 24, בלונדית בעלת גיז־רה של דוגמנית, ואילה לסמן, 24, בעלת השיער האדמוני. לפני שנה חזרה נרדה מלונדון, לשם נסעה עם הוריה בגיל 14.

אמבטיה

אפילו כלב פרוע נרגע לחלוטין כשהוא עורך מיקלחת בחברתה של אילה היפה, עבור התענוג שלם בעליו מ־5 עד 15 ל"י.

צלי מצרפת

במחיר השווה ל־כל כלב, של ל־רה וחצי, יכול אפילו כלב־רחוב להתענג על צלי צרפתי עשוי בסיגנון המיטבח הצרפתי.

שתי חתיכות פתחן בתל־אביב בוטיק לכלבים — כדי שלא יחיו חיי כלבים

שם למדה לטפל בבעלי־חיים, עבדה שנתיים במכון לכלבים. כשחזרה לארץ עבדה כ־אסיסטנטית אצל וסרינר. שם פגשה את אילה, חובבת כלבים מושבעת. יחד הגיעו השתיים למסקנה כי לא יתכן לסבול יותר את הקיפוח וההזנחה של כלבי ישראל. צריך לעשות בשבילם משהו, והן עשו.

אפילו כלבי ענק מפחידים, הנראים כמו סוסים, הופכים לרכים וענוגים כשמתחילות נרדה ואילה בטיפול. אם הכלב הוא עצבני במיקצת ולא מתחשק לו בדיוק לעשות אמבטיה, שהיא תחילת כל טיפול, מזרי־קים לו זריקת ארגעה מתאימה.

אחרי האמבטיה מתחילות נרדה ואילה בטיפול האסטטי. שעה שאחת מהן מצחצחת את שיני הכלב, מגרדת לו את אבן ה־שיניים, עוסקת השנייה בניקוי אוזניו וב־גזיזת ציפורניו. הן מייבשות את שיערו הענוג במכונת־ייבוש ומתאימות לו תיסרו־קת במיטב האופנה החדישה.

לדבריהן, הן מסוגלות להתאים ללקוחו־תיהם ההולכים על ארבע לא פחות מ־200 תיסרוקות שונות. העיקר שהכלב יהיה מרוצה. כשהוא מצוחצח ומבריק יכול ה־כלב לבחור לעצמו ממיטב המטעמים וה־תכשירים המוצעים למכירה בדוג־סטופ. יש שם סטייקים ארוזים מיובאים מצרפת, מג־פיים כלביות ומעיליגשם בכל הצבעים; אם לאיזו כלבה ריחרחו כלבי השכונה, היא יכולה להצטייד במקום בספריי מיוחד ש־ריסוסו באיזור המתאים יבריח ממנה אפי־לו את הכלב בעל היצרים העזים ביותר.

לכלבות שאין מרחרחים אחריהן, נמכרות במקום גלולות למניעת ריחות רעים. גלו־לה אחת כזו ואפשר כבר לטייל בכבוד ברחוב דיזנגוף. ולכלבות הסובלות מחיי מין אינטנסיביים מדי, אפשר למצוא גם גלולות מתאימות למניעת הריון.

במדינה

גבעתיים

צרות ושאר ירקות

כשהחליט שלמה מצלאווי לפני כעשרה חודשים להפסיק את עבודתו כרוכל פירות וירקות וליהפך לבעל חנות מסודרת, לא ידע כלל לאיזה צרות הוא נכנס.

החנות ברחוב כצנלסון 42 בגבעתיים, שימשה קודם כחנות ספרים. לרוע מזלו של מצלאווי הוא לא לקח בחשבון שסמוך ל־חנות שפתח מתגורר בני אטלס. בני אטלס הוא אחד ממנהלי חברת דן. נוסף לכך הוא

חנות מצלאווי סגורה ברחיטים
מכות לסגן ראש־העיריה

גם ידידו הטוב של קובה קרייזמן, ראש עיריית גבעתיים.

פרט אחרון זה הכניס את מצלאווי (35) שחור השיער ובעל ההופעה האתלטית, ל־צרות שונות ומשונות. לא הספיק לשפץ את החנות והוא קיבל הצעה מבני אטלס לוותר על החנות ולמסור אותה לידיו. ה־סיבה, לדברי מצלאווי: "אטלס החליט לע־שות עסקים." אטלס עצמו אינו מכחיש טע־נה זו, אך אמר שאת החנות רצו לקנות כל דיירי הבית כדי שבביתם לא תהיה חנות ירקות. "אתה יודע, אנחנו אנשים לא עם הרבה כסף. חשבנו לעשות, כל אחד מה־שכנים, הלוואה בבנק של כמה מאות לירות, כדי לסלק את המיטרד," אמר.

אין דיתות לסגירה. כשסרב מצלאווי למכור את החנות, הגיש בני אטלס תביעה לעירייה, ביקש שבית־המשפט יפסיק את עבודות השיפוצים בחנות. השופט קבע ב־פסק־הדין כי הוא דוחה את תביעת התובע ומחייב אותו לשלם את הוצאות המשפט ושכר טירחת עורך־הדין. כמו כן המליץ בית־המשפט שעל העירייה לתת למצלאווי את הרישיון לפתיחת חנות הירקות. למרות שפסק־הדין ניתן לפני חודשים אחדים, לא זכה מצלאווי ברישיון.

אמר ראש־עיריית גבעתיים קובה קרייזמן: "החנות הזו לא נועדה על מנת שתשמש ל־מימכר מזון. היא היתה מוסך. חוץ מזה, בבית זה, לפי דיראות העירייה, אסור ש־תהיינה חנויות העוסקות בענף המזון."

אבל בניגוד לדברי ראש־העיר, קיימות באותו בית עצמו חנות מכולת, קיוסק לגזוז וחנות דגים.

השבוע הוציאה העירייה צו־סגירה לחנות הירקות. מצלאוי פנה לסגן ראש־העירייה, יהושע הלרשטיין, ביקש לעכב את הצו ש־הוצא נגדו. סיפר מצלאווי: "פניתי לסגן ראש־העיר. הוא דחה את בקשתי. שאלתי אותו מה הוא רוצה שאעשה, שאחזור להיות פושע? או הוא ענה לי: כן, תהיה פושע! לא יכולתי להתאפק והיכיתי אותו." מצלאווי נעצר ל־48 שעות והודה באשמה.

הלרשטיין מכחיש שהציע למצלאווי לעסוק בפשע: "הוא שאל אותי אם הוא צריך ללכת להיות פושע," אמר, "אז אמרתי לו שלא לכל מי שאין חנות צריך לפנות לפשע."

מצלאווי עצמו מצא בינתיים שיטה למנוע מהמשטרה לסגור את חנותו. הוא עקר את דלתותיה, חסם את פתח החנות בחיטים. ל־משטרה אין דלתות כדי לנעול את החנות.

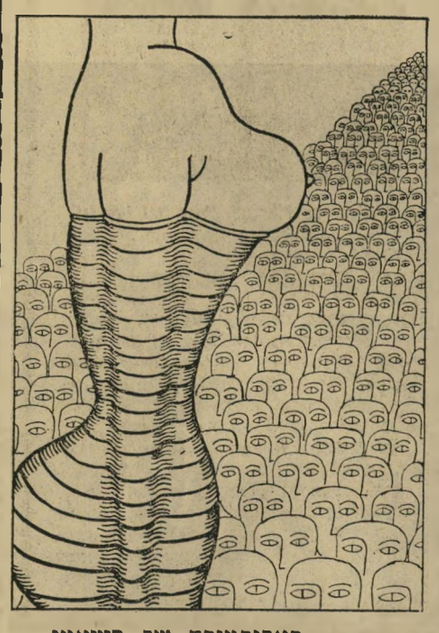
אמנות

קאריקטורות
גם קאריקטורות
הן השראה

הקולנוע — אם תשאלו לדעת אנשי ה־גל החדש בצרפת — חייב הרבה מאד ל־לסיפורים המצויירים לילדים („סופרמן" וכדומה), כי הרי משם למדו במאי ה־אומנות השבועית כיצד לבנות תמונותי־הם, כיצד לערוך בצורה יעילה, וכו'. אם נדמה למישהו שיש כאן הגזמה, להווה ידוע לו שאפילו פליני הגדול עבד כמה שנים כמחבר טקסטים לסיפורים מצויירים והוא מאוהב עד היום באמנותי זה.

אבל כנראה שלא רק לסיפורים מצויירים יהיה הקולנוע חייב תודה, אלא גם ל־קאריקטורות. הנה, לדוגמא, סרטו החדש של רומן פולנסקי, מאקבת, שאב את השראתו מקאריקטורה שהופיעה בירחון הנפוץ פלייבוי. באותו ציור נראתה שחק־נית עירומה האומרת: „אולי זאת הצנת גאלה מלכותית, אבל אני בכל זאת איני בטוחה שזאת הדרך להציג את מאקבת." לעומתה, פולנסקי משוכנע בכך, ולכן יפ־שיט את שחקניתו הראשית, פרנצ'סקה אניס, לקראת הופעתה בתפקיד זה.

שותפיו של פולנסקי למבצע הם ה־מו"ל המפורסם של פלייבוי, יו הפנר, ה־מפיק את הסרט, ומבקר התיאטרון הברי־

קאריקטורה של בוצאטי
חלומות של גימנזיסטיות

טי קנת טינן, שפרט להיותו „גמזן" מהר־לל, הוא גם איש הצוענ עם הזמן, ועל כך תוכיח תרומתו בכתיבת המערכונים ל־הו, כלכובה.

* * *

אם כבר מדובר בקאריקטורות ובסיפו־רים מצויירים: בלונדון נפתחה לאחרונה תערוכה שריכזה דגמים שונים של צורת ביטוי זו במשך השנים. ליד הציורים ה־מכובדים והמפורסמים שנהג לפרסם שבו־עון ההומור הבריטי פאנץ' עוד במאה ש־עברה, מוצגים שם גם כמה דגמים מו־דרניים לחלוטין. בינהם בולטות שתי תרו־מות איטלקיות נועזות. האחת, של סופר ומחזאי ידוע, דינו בוצאטי, אשר הכין גי־רסה משלו לסיפור של אורפיאוס, והפך אותו לזמר סוף. השנ', הבית המסורף היא סידרה מצוירת (בתמונה נראית הגירסה הצרפתית של הקאריקטורה) המתארת את חלומותיה הכמוסים של גימנזיסטית.

תדריך
תיאטרון

**** **הכפאות** (הבימה) ההצגה היחידה המוצגת בתיאטרון הישראלי כיום שניתן להמליץ עליה בכל פה. מישחק מו־פתי של ליאה קניג ושלמה בר־שביט, בי־מוי בטעם התואם את רוח המחזה של דוד לוין, ותפאורה מבריקה של בוקי שח־רן. לרוץ ולראות.

* **השקרן** (הבימה) בקומדיה של גו־לדוני יש קצת ראש, של הבמאי ראדו־מירון והתפאורנית לידיה פינקוס־גני, אבל לעומת זאת רגליה צולעות וידיה כבדות בשל צוות השחקנים החלש (חוץ משני הוותיקים דונאי ואפרוני).

* **יהודי הדממה** (הבימה) מנה גדו־שה של סבל פאתטי במקום מה שצריך היה להיות תעודה דרמטית נוקבת לאחת הבעיות הבוערות של העם היהודי בכללו ויהדות רוסיה בפרט.

*** **בשפל** (הקאמרי) מחזהו של גורקי זוכה לתפאורה מרשימה, משחק ו־בימוי היסטריים בחלקם וחיצוניים בחלקם האחר, אבל חסר את החום האנושי ש־מתחת לשורותיו של גורקי.

* **הנסיכה איבון** (הקאמרי) החטאה כללית של גומברוביץ (המחזאי). במקום מחזה אבסורדי מטורף מוגשת קומדיה סנטימנטלית כבדת אברים, שהתפאורה ה־נפלאה רק משמה לה רצינות מיותרת.

*** **פרפרים הם חופשיים** (תי־אטרון גודיק) קומדיה קלילה ומלאת הב־רקות מילוליות, שגילתה את הקומיקאית־התורנית: תיקי דיין.

בידור

* **עיר גברים** (תיאטרון דגן) זכר קלוש לניצנוציו של דימון ראניון בגלל כבדות תנועה, משחק חובבני וליקויי קול של צוות שחקנים שלא השתחרר מן ה־אוירה של להקה צבאית.

השחקן קיבל פריחה ולכן פרחה
ההצגה של התיאטרון הפורח

הצגת הבכורה של מנדרגולה (מאת מקיאוולי), אחת ההצגות ה־מסקרנות ביותר שב„רינסאנס" של התיאטרון־העירוני חיפה, בוטלה ברגע האחרון מפני שהשחקן הראשי, אילן תורן, קיבל... צריחה.

קהל המינויים הדייקן של התיאטרון התחיל להראות סימני חוסר־סבלנות שקטים כאשר בשעה שמונה ורבע, בערב יום ראשון השבוע, טרם נפתחו הדלתות לאולם התיאטרון (שעה זו נועדה להתחלת ההצגה). אחרי רבע שעה נוספת, יצא מנהלו האמנותי של הבית, עודד קוטלר, והודיע: „אנו נורא מצטערים אבל השחקן הראשי התמוטט בבית־החולים וכל הנסיונות לאוששו עד עכשיו לא הצליחו."

בינתיים התברר שלא היתה זו „התמוטטות" בדיוק כי אם פרי־חה, שבאה כנראה בעקבות זריקת אנטי־טטאנוס שקיבל אילן לפני כמה ימים.

מאחר ושיטת הכפילים טרם הונהגה בארץ, לא נהנה איש ממחלתו

אילן תורן ב„מנדרגולה"
פריחה או התמוטטות?

של אילן. לכן מצפים כולם בכיליון עיניים ובכנות להחלמתו המהירה.

מנדרגולה בויימה בידי מייק אלפרדס אשר הצמיד לה את השקפתו על התיאטרון בן־ימינו: „ההקהל של המאה העשרים מפוטם יתר על המידה באמצעים הטכניים של התיאטרון, תפאורות, תלבושות, מסכים, נראה לי שהשימוש המופרז באמצעים אלה מרחיק את הקהל מהמתרחש על הבמה, יותר מאשר מקרב אותו אליו. אין הקהל נדרש עוד לשתף את עצמו ואת דמיונו". אלפרדס, אשר ביים בשעתו את שידוכין על בימת השחקנים, מכריז כי בכוונה תחילה החליט להעלות את מנדרגולה על בימה ריקה, בפני קירות חשופים וכשהשחקנים מופיעים בבגדי החזרות שלהם.

ובינתיים, מתכונן התיאטרון הקאמרי להעלות את הבכחאי (מאת אוריפידס) ובפיו פזמון אחר לגמרי: לא רק שסרט צבעוני מיוחד, בו מופיעות שמונה כוהנות לאל דיוניסוס, יוקרן בשעת הצגת המחזה, אלא גם יהיו בו שפע פעלולים מיוחדים, בינהם אומגה מיוחדת ו„עוד אמצעים טכניים ראותניים".

■ ■ ■

המרתף — מיקלט למיואשי התיאטרון

אחרי בילוי של שני ערבים במרתף מס. 1 ובמרתף מס. 2 (שתי כניסות לאותו בית מס. 256 ברחוב בן־יהודה) לא אגזים אם אומר שאם יש תקווה לבמת הישראלית (רצינית ובידורית גם יחד) הרי היא מסתתרת במרתפים אלה.

וזאת, לאו דווקא משום שיש שם ניצוצות גאוניים, או בשורות מהפכניות. הסיבה פשוטה הרבה יותר: בשני הער־בים מסתבר שהצעירים המופיעים שם עושים זאת בעיקר מתוך אהבה לדבר (כי הרי איש לא יחשוד שאפשר לגרוף הון מקהל ממוצע המונה שני תריסרי צופים) והרצון הטוב שלהם מדביק גם את הקהל.

באחד הערבים מועלים שני מערכונים לפי ש"י ענגון אשר עובדו על ידי יורם פלק. הראשון הרופא וגרושתו מהווה את אחת החוויות המרגשות המעטות של התיאטרון הישראלי בעונה זו. במשחקם של גד קינר (הרופא וחמספר) ואחאובה יובל (גרושתו) ניכרים עוד סימני חובבנות רבים, ואולי אפשר חיה למצוא פתרונות דרמטיים מקוריים יותר לכמה מן הרגעים בהצגה. אבל בסך הכל הנימה הסיפורית של ענגון שומרת על קיומה, שפתו היא תאווה לאוזניים, ומערכת היחסים המסובכת בין איש נאור אשר אינו יכול לשכוח לרעיתו את חטא נעוריה, לזו האחרונה האוהבת אותו באמת ובתמים, מוגשת ברגישות, בהבנה ובטעם רב. שני השחקנים הם כנים מאד, וכשמסתיים המערכון מתחשק לרוץ הביתה ולעיין שוב בכתבי ענגון.

החלק השני של הערב מוצלח פחות. פרנהיים הוא סיפו־רו של איש החוזר מן הקרב ומגלה שהכל נלקח ממנו, שעה שנילחם בחזית. סיפור זה לובש צורה של דרמה בנאלית מבוימת ומושחקת בהגזמה רבה. יצחק קלוגר (שבקרוב נראהו גם בפר־גינט של הבימה) יוכי קרמר ויוני חגונו, המצ־טרפים לשני השחקנים מן המערכון הראשון, הם כולם תלמידי אולפני מישחק שונים שאלה צעדיהם הכמעט ראשונים בחומר דרמטי רציני.

אם צריך דווקא למצוא סיבה לאי ההצלחה, אולי היא נעוצה בעובדה שענגון כתב סיפורים ולא דרמות. ורק כש־נשמר המימד הסיפורי מצליח המיבצע.

בחזדמנות זו כדאי להציע גם לאותם שוטרים שטרם הירפו „מבעיית המרתף," להשאר באותה הזדמנות שהם מבקרים שם לשם רשימת דו"חות ולראות את ההצגה.

■ ■ ■

האנטי חאלטורה

הערב השני המוצג במרתף נושא את השם מאז ועד עתה. זהו ערב בלדות ושירי־עם מהאיים הבריטיים בביצוע שלישייה המורכבת מג'ודי סילבר פרן ליברמן ומייקל קופר. לערב כזה ניתן לקרוא במושגים ישראליים, „אנטי חאלטורה".

פירוש הדבר, שבמקום מיקבץ אלילי־השעה המזמרים כלאחר־יד את להיטיהם (עם כמה זיופים טובים באמצע) וממהרים להסתלק מן המקום, לאחר שחיממו את לב המעריצות הקטנות בשלושת השירים היחידים שהם יודעים לשיר — באים שלושה זמרי עם אמיתיים למרתף, ללא גינוני טכס, ללא שופרות פירסום רדיו־פוניים וללא יומרות גדולות, ומגישים ערב של שירים אשר ערכם אינו נמדד במצעדי פזמונים אלא בעצם העובדה שהצליחו לחיות מאות בשנים.

המקום קטן. האנשים הבאים לשמוע את השירים אוהבים אותם באמת (באותו ערב החלה ההופעה בפני ארבעה צופים, ורק מאוחר יותר הצטרפו עוד כמה עשרות) והחוויה נעימה, פשוטה ובלתי אמצעית. שוב, אף אחד מן השלושה אינו אליל או וירטו־אוז, אבל קולותיהם נעימים לאוזן. הם הכינו בשקדנות את תוכני־תם, ובסופו של דבר היא מהנה הרבה יותר מן החאלטורות עטורות הזוהר עליהן מכריזים פלקטים גדולים מדי שבוע.

למי שחושב כי בלדות עתיקות אינן נוגעות למאה שלנו, „מי

קלוגר ב„אהבתו של הרופא"
ענגון חי

בכלל רוצה לשמוע את השירים המאובקים הללו", מוטב להודיע מפורשות: שירי מחאה אינן המצאה של בוב דילאן, כפי שג'ודי סילבר וחבריה מוכיחים במרתף. הם היו קיימים עוד לפני מאות שנים באירלנד שנקרעה בין מלכי אנגליה וסקוטלאנד, או בפי חייליו של הנרי החמישי אשר התלוננו על החוק הפיאודלי המבדיל בין שבויים אצילים ושבויים מדלת העם.

שירי מחאה אלה אינם פחות נוקבים מן הגילויים של המאה שלנו.

בקיצור, זהו אחד מערבי הבידור יחידי הסגולה שיש להם צורה, יש להם דמות, והמספקים תמורה מליאה לקונה הכרטיס.

קולנוע

פרסים

זוכים בפרסים — אבל

לא מגיעים לארץ

מי שישאל את בעלי בתי־הקולנוע, ואת מפיצי הסרטים בארץ, ייענה שאין כיום סרט בעולם, שאינו מובא לישראל, מתוך רצון כן ואמיתי לספק את דרישותיו של הצופה המקומי. לעומת זאת, אם מתבוננים ברשימת הסרטים הזוכים בפרסים בינלאומיים במקומות שונים בעולם, מתברר שישנם בכל זאת סרטים שאינם מגיעים לארץ כלל־כך מהר, ואלה הם בדרך כלל הסרטים הזוכים לפרסים.

סקוט
בא, בא

ג'קסון
לא בא, לא בא

לדוגמה, פרסי הביקורת של העיתונות הניו־יורקית. לדברי מבינים בקולנוע, פרסים אלה, המחולקים מדי שנה בעונת חג־המולד, חשובים אף מן האוסקר, מה עוד שהם נתונים פחות להשפעות מסעות־הפירסומת או האינטרסים של התעשייה עצמה. 22 מבקרי־הקולנוע של העיתונות המכובדים ביותר בניו־יורק מתאספים, כדי להעניק פרסים למה שנראה בעיניהם הסרטים המצטיינים של השנה.

מי שר לאבא? הסרט שזכה לתואר „סרט השנה" הוא חמישה סיפורים פשוטים, סרט של במאי צעיר בשם בוב רפאלסון על נסיונותיו של גבר צעיר לתקוע שורשים בקרקעית החברה התוססת של שנות ה־70. אחת משחקניות הסרט, קארן בלק, נבחרה גם לשחקנית המישנה של השנה, ואילו ג'ק ניקולסון (הפרקליט המצטרף לגיבורי אדם בעקבות גורלן) המופיע לצידה בסרט, היה אחד המועמדים העיקריים לפרס השחקן הטוב ביותר.

אלא שפרס זה הוקדש, כפי שרבים ניחשו זאת קודם לכן, לג'ורג' סי. סקוט, על הופעתו המרשימה כג'נרל פאטון, בסרט שעשה פרנקלין שאפנר על המצביא האמריקאי המפורסם. המתחרה הרציני ב־

יותר לתואר זה היה השחקן הותיק ש־נפטר לאחרונה, מלוין דאגלס, על הופע־תו בלעולם לא שרתי לאבי (גם סרט זה, כמו חמישה סיפורים קצרים, לא הוצג עדיין בארץ, אבל עוד לא אבדה תקוותנו, ישנם סרטים ישנים יותר שטרם הוצגו כאן!)

קטן גדול. שחקנית השנה של מבקרי ניו־יורק היא גלנדה ג'קסון, אשר כבשה את ליבם בנשים אוהבות של קן ראסל, לפי ד. ה. לורנס, ובמיקרה זה אפשר לראותה בתפקיד זה גם בארץ. המתחרה העיקרית שלה היתה ליב אולמן (שחקנית השנה של העולם הזה) עבור הופעתה ב־סרט תשוקה, המוצג בשעה טובה, בארץ.

כשחקן המישנה של השנה, נבחר, ברוב־קולות מוחלט, המנגיג האינדיאני דן ג'ורג', המופיע לצידו של דאסטין הופמן ב־איש קטן גדול.

את הסרט שתסריטו נבחר למקום השני בדירוג הסרטים הטובים אפשר לראות ה־חל מן השבוע בארץ. זהו חקירה על אז־רח העומד מעל לכל חשד. אבל לא כן הסרט שתסריטו זכה במקום הראשון ל־שנה זו: לילה אצל מוד, סרטו של אריק רומר שכתב וביים בעצמו.

סרט זה הוא חלק מסידרה של „סיפורים מוסריים" שהפיק רומר, והוא זכה לביקורת נלהבת גם כאשר הוצג בפסטיבל קאן ה־אחרון. אבל אין, כנראה, סיכוי שיביאו אותו לארץ, מאחר וגם את סרטיו הקוד־מים של במאי זה, אחד ממייסדי הגל ה־חדש של צרפת, לא מצא איש לנכון לה־ביא לארץ עד היום.

תדריך

תל־אביב

★★★ **הקיץ שחף** (אסתר, ארצות־הברית) — תיאור רגיש ומעניין של חו־פשת־קיץ על חוף הים, בה עוברים ארב־עה צעירים את שלבי ההתבגרות הסופיים שלהם. הבימוי, הצילום והמישחק מעור־רים אמון רב בהשתלשלות היחסים בינ־הם. כדאי לראות.

★★★★ **הם יורים גם בסוסים** (מקסים, ארצות־הברית) — מארתון ב־אולם־ריקודים, בימי השפל באמריקה, הו־פך להתקפה מוחצת על כל הערכים המקו־דשים של החברה האמריקאית. משחק ו־בימוי מעולים. עם ג'יין פונדה, סוזנה יורק וג'יג יאנג.

★★★ **נשים אוהבות** (סטודיו, אנ־גליה) — תורתו של ד. ה. לורנס על חי־פוש מהות החוויה האנושית הממשית ו־השתחררות ממוסכמות העבר, זוכה ל־טיפול מבין של הבמאי קן ראסל ומשחק מצטיין בעיקר של גלנדה ג'קסון.

★★★★ **חקירתו של אזרח הי־עומד מעל לכל חשד** (פאר, איטליה) — אחד הסרטים המעניינים של השנה, מת־אר בסרקזם קר ואכזרי את הרודנות ה־מסתתרת מאחורי כל מישטר דמוקרטי, ו־את תוסר־הישע של אדם המנסה להתמודד עם מנגנון. מישחק מעולה של ג'אן מריה ואלנטה. מומלץ.

★ **הקרבן העשירי** (תכלת, איטליה) — סרט ישן של הבמאי אליו (חקירתו של אזרח...) פסרי, מנסה לתאר בדרך המדע הדמיוני של משחקי הרצח בעתיד הקרוב, אבל מתבזבז בתעלולי סיגנון, אופנה ו־תפאורה מיותרים.

חיפה

★★ **שלשת הסרג'נטים** (ארמון, ארצות־הברית) — מערבון קומי של חבו־רת סינטרה, מבויים ע"י ג'ון סטורג'ס ומיועד בעיקר לסייע לפראנקי, ולידידיו מארטין, לאופורד ושות' להבריק בדיחה מכל הסוגים.

★★★ **וודסטוק** (רון, ארצות־הברית) — פסטיבל ה„פופ" הענק, כפי שהוא נר־אה בעיני הבמאי מייקל וודלי, אשר מד־גיש במיוחד, את מחאתו הפוליטית ושלי־חות השלום של הנוער האמריקאי. חינגא לכל אוהבי הלהיטים.

ירושלים

★★★ **המידבר האדום** (ארנון, אי־טליה) — אחד מסרטיו הישנים יותר של אנטוניוני, על הניתוק האנושי הגורם כמ־עט לטירוף בחברה המודרנית. רק לאלה שמצויידים בסבלנות ואינם חוששים מן הקצב האיטי של סרטי במאי זה. צילום צבעוני נהדר.

ליב אולמן: הדימיון עורה עד המציאות

ברעיונות, יגלו נאמני ברגמן שהוא ממשיך לצעוד באותה דרך בה החל הולך מזה זמן רב, כשבכל סרט הוא מרחיק לכת במסקנותיו יותר מבקודמו. לדוגמה: האמן, כאן, כדמות עקרה, המסתירה את חוסר־ההבנה האנושית שלה מאחורי חומה של ציניות.

בעייתי

חובה לאיש החושב

תשוקה (פריז, תל־אביב; שוודיה) — הוא בעצם המשך רעיוני לכל סרטיו הקודמים של אינגמר ברגמן. באי, מול חופי שוודיה, ששימש גם בעבר כמרחב סגור לגיבוריו (ב„מבעד לזכוכית האפלה", ב„הבי־שה", וב„שעת הזאבים") מתרכזות הפעם ארבע דמויות, אכולות, ככל גיבוריו של ברגמן, בבעיות שלא מרפות ממנו מאז הוא עוסק בקולנוע: משמעות האמונה באלוהים, תפקידו של האמן בחיים, היחס בין דמיון למציאות, היחס בין שפיות־דעת לשיגעון, החיפוש המתמיד אחרי זהות עצמית, החיים בלב עולם מטורף ומגואל בדם, בקיצור: המשך תיאור ה„בושה" של המין האנושי, בה התרכז בפירוט בסרט שנשא אותו שם.

בסיגנון, מזכיר הסרט את „פרסונה", כאשר המצלמה אינה נעה כמעט, והיא תוקעת מבט אכזרי בפני השחקנים (המצויינים, כמו תמיד), וסוחטת מהם וידויים אישיים. פעולת המצלמה אינה אלא תזכורת לסיום „שעת הזא־בים". אותו סרט נסתיים בכך שהבמאי ואנשי צוות ה־סרטה נראו כשהם מקפלים את הציוד בסוף הצילומים. ואילו כאן, מתוך רצון לשמור על אותה הרגשת ניכור ש־בין הצופה למוצג על המסך, נפסקת העלילה מדי פעם, והבמאי מראיין את שחקניו על דיעותיהם בקשר לדמויות שהם מגלמים.

חיילי צרפת מסתערים: תמורת כוכב

קובריק, ברמזים הרבים הנמצאים כאן לסרטיו המאוחרים יותר „ד"ר סטריינג'לאב" ו„אודיסיאה בחלל", בצילומים המופלאים בשחור־לבן של ג'ורג' קראוז, אלא שלא זה ה־עיקר בסרט. זאת אחת התעודות האנטי־מיליטריסטיות החשובות של הקולנוע.

מכחמתי

הגנרלים מבקשים דם

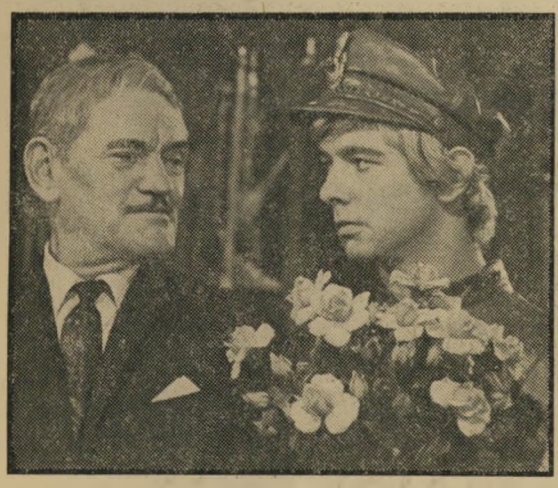
שביל תהילה (ארמון־דוד, תל־אביב; ארצות־הברית) — סי־פור אמיתי ממלחמת העולם ה־ראשונה: בלחץ דעת־הקהל והעיתונות, מחליט המטה ה־כללי הצרפתי להורות על התקפה בלתי־אפשרית. גנרל צמא־תהילה מסכים לבצע את ההתקפה. זו, כמובן, נב־שלת, וכדי להסתיר את אשמתו האישית בעניין, מעמיד הגנרל לדין משמעתי שלושה חיילים בעוון פחדנות, ומו־ציא אותם להורג.

מאחר והמדובר בצבא הצרפתי, ומאחר וזאת היתה „המעצמה הידידותית ביותר" עד לפני כמה שנים, חיכה הסרט 13 שנה להצגתו בישראל. עכשיו, כאשר אין עוד „מיראז'ים" ואפילו לא תקווה ל„מיראז'ים", הותר סוף־סוף להצגה.

אלא שלמען האמת, אין זה סרט על הצבא הצרפתי, אלא על הצבא בכלל, ועל האבסורד שבעצם קיומו של מוסד זה, כפי שהוא מתבטא בכל דרגיו, מן הנמוך ועד הגבוה ביותר.

הבמאי, סטנלי קובריק, אינו טורח אפילו להראות את האוייב הגרמני, כי כאשר הקצין מפקד על תותחיו לירות בחייליו כדי להוציא אותם מן החפירה, מה זה חשוב כבר מי נמצא בחפירות ממול?

אפשר להרחיב את הדיבור על ההברקות בבימוי של

מקאנרי ואנדריוס: שניים מתוך שלושה

שאפשר לתת לסיפור זה על הבימה, הרי הוא ניתן באר־בעה שחקנים יוצאים מן הכלל: בריל ריד (מ„רצח האחות ג'ורג'"), פיטר מקאנרי היפהפה, הארי אנדריוס ואלן יוב, בתפקיד האב הזקן, שהוא אולי הטוב מבין הארבעה. בזכותם, ובזכות אורטון, כדאי להכיר את מיסטר סלון.

בעייתי

נער־שעשועים של המשפחה

נא להכיר את מיסטר סלון (בן־יהודה, תל־אביב; אנגליה) — זוהי גירסה מוסר־טת לסאטירה התיאטרונית הפרועה של ג'ון אורטון, ש־הוצגה בזמנו גם ב„אהל".

מר סלון הנכבד הוא צעיר יפהפה, היורק ישר לתוך פני הבורגנות ה„מהוגנת". הוא מתנה אהבים עם אשה מזדקנת, ועם אחיה הגנדרון, הוא מוציא מדעתו את אבי־הם הישיש, קצר־הרואי (מכל הבחינות), והופך בסופו של דבר לגורם המכריע בחיי שני הראשונים ולגורם המחטל את השלישי.

אורטון, מחזאי בריטי צעיר שנרצח בגיל 35 על־ידי חברו לחדר ולחיים, סוטר בחדווה רבה על פני כל המינ־הגים ה„יפים" של החברה, מעמיד אותה בצל המצבות של בית־הקברות, ונהנה לחשוף את כל המגוחך שבה.

הוא אומר יותר מזה: האח והאחות הם אולי מגוח־כים, אבל בסופו של דבר הם יצורים אומללים, הזקוקים נואשות למעט חיבה ולקירבה אנושית. ומה שחסר להם יותר מכל הוא ההכרה באותו חלק אפל בנשמתם, המיוצג על־ידי מר סלון. ורק הכרה מלאה בכך יכולה להביא להם מעט אושר.

אם כי בסרט חסרה האווירה הדחוסה והקצב הרצחני

יש לנו קו מתל-אביב
לשרם-א-שייח מס' 398
כל יום שלישי בשעה 0700
אגד

לא יאומן
פי יסופר...

הנשים בוחרות בעלים

הנשים המאושרות ביותר בעולם הן נשי שבט קאלאביט בבורנאו: מנהגי השבט מתירים אך ורק לאשה להציע נישואין לעומת זאת הם אומרים על הגבר לסרב. כל עוד לא שוררים מנהגי שבט זה בישראל, כדאי לך להיראות תמיד במיטב חינך. כלומר להקפיד על לבישת גמישונים של „מרסי", המשלבים איכות אירופית ומחיר נוח. כשאת לובשת גמישונים של „מרסי" את נראית כפי שאת צריכה להיראות: יפהפיה, צעירה וגמישה. וה„גמישונים" של „מרסי" מאריכים ימים במידה שמצמצמים את הוצאותיך.

נשים מאמינות בגרבי

Merci

A "MUST" for many.
MASTERS & JOHNSON—
HUMAN SEXUAL INADEQUACY.
IL.52.50

DANGOUR LTD.,
44 Petah Tikwa Rd., Tel Aviv.
Phone 36247.

רחל מרחלת על כל העולם

לפני יומיים עזבה את הארץ, **יהודית קורן**, לאחר ביקור כאן של עשרה ימים. למי שהשם לא אומר כלום: יהודית היתה בזמנו שחקנית בקאמרי. והיתה נשואה ליוסי גרבר, שחקן הקאמרי. ועזבה את יוסי, לאחר שניהלה רומן סוער עם יוסף מילוא, ונסעה איתו לחו"ל. ואז עזבה אותה מילוא. ואז היא נישאה, לפני למעלה מעשר שנים לסוחר בשם קוסטמן בגרמניה, וילדה לו שני ילדים.

ועכשיו היא הגיעה ארצה, כמו שאמרתי, לפני כעשרה ימים. ושהיא נראתה יפהפיה וזוהרת, בלונדינית עם עיניים כחולות, מגפי לאק גבוהות, חליפת מאקסי ומעיל שחור מקטיפה, ובכלל לא כמו 35.

היא הלכה לבקר את יוסף מילוא בהצגת **הנסיכה איבון**, והלכה לבקר את יוסי גרבר בהצגת **בשפל**, והלכה לבקר עוד כמה ידידים שהפכו כיום לנשואים. והיא סיפרה להם שנפרדה מבעלה, והוא נשאר בדרום־אמריקה, והיא באה לברר כאן אם יש לה עוד עתיד בארץ.

איזו שאלה.

מחפשים צעיר בארץ הזאת

יהודית קורן

חני פרי בסאונה

צלמים —

„תדעו לכם שואת בתי היחידה. ואם יהיה איזה צילום לא הוגן, עורך־הדין שלי כבר יטפל בזה.“ כך מקדם **אברהם פרי־** מסביר האבא העומד על המשמר: „חני עוד מתחת לגיל 18. לכן אני מלווה אותה לכל הצילומים. ובעיקר לאותם צלמים ש־אותם אני לא מכיר.

„לכן גם הרשיתי את הצילום של חני בסאונה. כי ידעתי שהיא לבשה מתחת את הביקיני האדום שלה.

„ומלבד זה, סמכתי על הצלם, גברא. אני מכיר אותו כאדם רציני וסימפטי.“

הישמרו במעשי־ידיכם

דמן את פני הצלמים הצעירים שמנסים להתקרב לבתו — הנחשבת כיום לדוגמנית מספר 1 בצה"ל. אני מתכוונת ל**חני פרי**.

במקרה דנן, זאת אומרת, גבורתו של הגברא דווקא בכך שאיננו גברא־רבא — אם אני מבינה נכון את העיקרון.

פילץ פה, פילץ שם

הזקנים האלו יהרגו אותי. הקצב ה־זה, המרץ הזה. תראו את **אריה פילץ**. מיליונר. עוסק בעשרות עסקים, ביניהם בבניית התחנה המרכזית החדשה **בתל־אביב**. וכל זה לא מפריע לו לקום בבוקר לשחות בברכת **גורדון**, ולעסוק בפעילות חברתית עניפה.

ועוד איזה פעילות?

לאחר שהתאלמן לאחרונה, ולאחר רומן עם **מטלון**, הוא מתראה כ־עת עם **מרי ריבנפלד מגלריה ריבנפלד** שביפו העתיקה. הוא יושב ומחכה לה בשעת סגירת הגלריה, והיא יושבת ומחכה לו בשעת סגירת המשרד שלו בבנין **אל־על**. אמנם מרי עדיין לא התגרשה, אבל תסמכו. הכל יסתדר.

לא לכל טיסה צריך לקפוץ

כפי שסיפרתי לכם בשבוע שעבר, הסכי־מה **שרה קירשמן** לקבל את הזמנתו ה־נדיבה של ידידה, איש הסרטים **עמנואל הניגמן**, להצטרף אליו בטיסתו ללונדון.

שרה קירשמן

חתונה בבית החה, בירח יואר

ביום שלישי שעבר, לאורך ולרוחב שני אולמות בהילטון התל־אביבי, התחתנו **רותי זיידלר**, בשמלת אוברזון, **ואלי גורנשטיין**, בהליפה סתם, בהשגחת הרבנות הראשית בכבודה ובעצמה — דהיינו הרב **איסר אונטרמן** בכבודו ובעצמו שבא במיוחד למקום בגלל החתונה.

רות שייכת לשושלת התה של אצולת ישראל. האמא שלה היא **אידה זיידלר**, מנהלת מפעל תה ויסוצקי ב־14 השנים האחרונות, מאז שנפטר בעלה. ואחיה, שגם הוא עובד במפעל, נחשב לאחד מטועמי התה המומחים בעולם.

הזוג הכיר לפני שנה, כשאלי הגיע לארץ במסגרת ביקוריו השנתיים מארצות־הברית, ששם הוא למד מינהל־עסקים.

עכשיו, אחרי ירח הדבש באכדיה — איזה חיים קשים, תמיד לנדוד ממלון למלון — יצא הזוג הטרי לאמריקה. אלי יחסל שם את עסקיו, והם ישובו להשתקע בארץ, כי חזקה עליהם מצוותו של פנחס ספיר, ששלח להם מברק ברכה כהאי לישנא:

„עלו והקימו בית בישראל.“

עלו, עלו.

וכל־כך למה? כל־כך משום שעמנואל הצליח לשכנע אותה, שאם ייאלץ להישאר רגע קט בלעדיה, חייו אינם חיים.

אלא מה? נראה שהיתה זו החלטה פזיזה קצת, שבעקבותיה מתחילים להתפשט, בחוגים מסויימים, גלים של מורת־רוח ואי־שביעות־רצון.

ואני לא מתכוונת דווקא לכל הזוהרות המיקצועיות, שתקבלנה אפופלקציה כששרה תחזור לארץ ותתחיל להתהדר כאן במלתחה הלא־נורמלית, שהיא החלה אוספת שם מרגע שנחתה בשדה־התעופה.

אני מתכוונת יותר לאביה, שהוא יהודי עשיר, קבלן רב־נכסים, שיכול בהחלט לשלם את כרטיסי הטיסה של בתו אפילו להונולולו, לא רק ללונדון — מבלי שיתקבל הרושם שהיא טסה על חשבון גברים זרים, אפילו כשהם אנשי סרטים.

ואולי דווקא משום שהם אנשי סרטים, אז צפו להתפתחויות.

ד"ש

שמעון עדן

מגן עדן

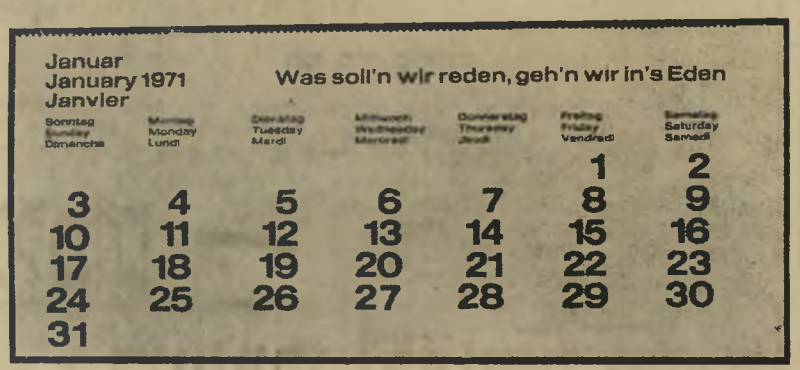

בול! כשרובה תת־מימי בידה, מציגה אחת מנערות מועדוני הלילה של שמעון עדן בברלין המערבית את חמודותיה. צילומים מסוג זה מפארים עתה את דירות־הם של ישראלים רבים, שקיבלו אותם כשי מגן־העדן הפרטי של הישראלי־ברלינאי שמעון עדן.

„אהוב אותי"!

מבקש הסמלון התלוי על דש חולצתה של אחת מנערות עדן. קטע מלוח השנה (למטה) נושא את הסיסמה בגרמנית: „מה נאמר ומה נדבר, בעדן נבקר." הצילומים כולם מעשי ידי הצלם הגרמני ויל גורסקי.

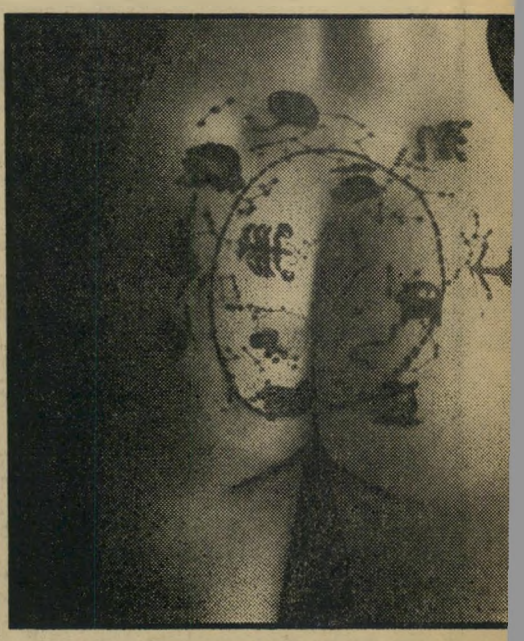
לרגל השנה האזרחית החדשה זכו כמה מאות ישראלים במתנת־חג מרנינה. חבילות שי עגולות שהגיעו אליהם מ־גרמניה הוכיחו להם שהמלך הישראלי של ברלין המערבית, לא שכח אותם.

הכוונה היא כמובן לשמעון עדן, ה־חיפאי שהשתלט כליל על חיי הלילה של ברלין המערבית. שמעון, המוגדר רשמית על ידי עיתוני גרמניה כאחד מנערי השעשועים הגרמניים ושהוא גם שחקן קולנוע לעת מצוא, מנהל כיום ארבעה מועדוני לילה גדולים בברלין.

לאחרונה היה זה שמעון שהחדיר לעיר את אופנה ה„צריות חשופות החזה, ונערות הגוגו שלו, האחת יפה מהשניה.

לכל ידידיו ושונאיו הישראלים שלח שמעון תזכורת, כדי שידעו מה הם מח־מיצים. מתנת ראש־השנה שלו לא היתה אלא לוח שנה, אבל לוח זה הכיל 12 צילומים של 12 מנערותיו של עדן — נערה לכל חודש. כמה מהצילומים, ה־מופיעים בעמוד זה, הם הדגמה זוטא של גן־העדן של שמעון עדן.

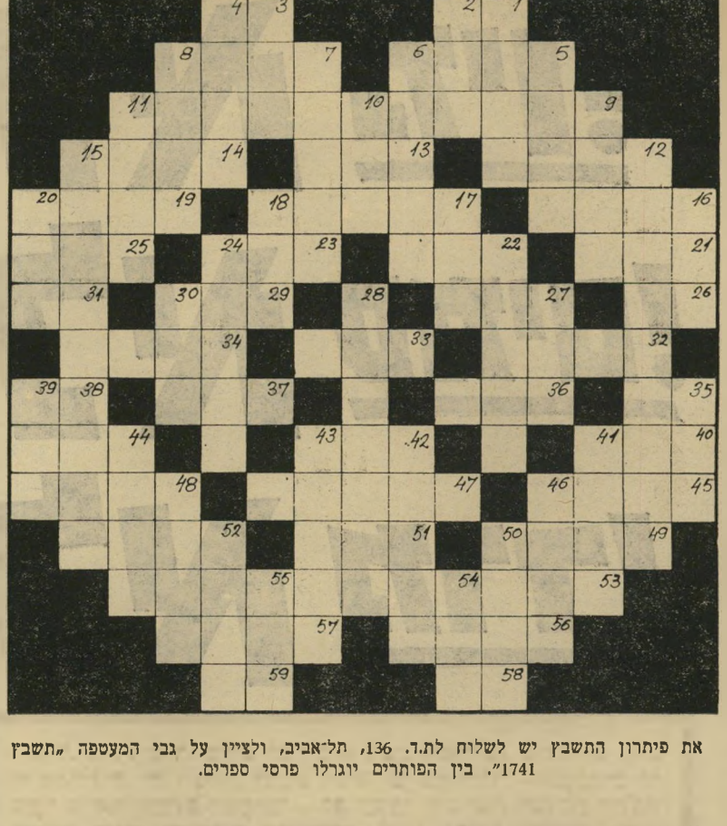
הרבה ידידים כבר תלו את הלוחות הצבעוניים המפוארים בחדרי השינה ש־להם. הפתעת השנה הבאה של שמעון עדן, הם מקוים, תהיה הרבה יותר מ־אשר לוח.

תשבץ העולם הזה 1741

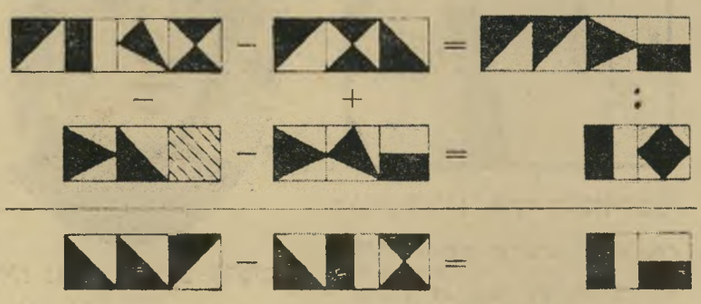
את פיתרון התשבץ יש לשלוח לת.ד. 136, תל־אביב, ולציין על גבי המעטפה „תשבץ 1741". בין הפותרים יוגרלו פרסי ספרים.

מאוזן: 1. דל, אביון. 3. חוזר. 5. השלכת אור. 7. מלך אנגלי שהוציא להורג את נשותיו. 9. מלך ישראל. 12. נפח. 13. עמד על שלו. 14. עוין מאד. 16. מהוה. 17. התאמה בדעה. 19. החזרה למצב שלם. 21. נמרוד היה כזה. 22. ספר. 23. קילוס, שבח. 25. מכלול ידיעות בתחום מסויים. 26. מילת שלילה. 27. עכשיו. 29. קיבץ. 31. מטבע יפני. 32. מלחין גרמני. 33. לא כשר. 34. כיסוי לראש המחובר למעיל. 35. ילדים. 36. זמר, לחן. 37. גזל, ביזה. 38. צד מערב. 40. שובת ממלאכתו. 42. נשיבה. 44. ציפור ממשפחת העורבנים. 45. שרוף באופן חלקי. 47. במאי תיאטרון וקולנוע ישראלי. 48. אחד ממיסדיה האגדיים של רומא. 49. כף בתוך ארצות־הברית, ליד איי ברמודה. 51. אסון, שבר. 52. ממנו אוכלות בהמות. 53. כובש אנגליה, מנצח קרב הייסטינגס 1066 לספי. 56. מועד. 57. פניה השיטו אלף אניות. 58. מפלגה. 59. מילת חיוב.

מאונך: 1. שורף בלי להשאיר שריד. 2. בטן. 3. ארגמן. 4. איש. 5. שופט עליון שהתפטר. 6. מדע מדויק. 7. כתיבת פרטים. 8. יואיל, יסכים. 9. נעלם ואיננו. 10. שביל. 11. כינוי לאמריקאי. 12. מלכה מצרית. 15. מלך יווני ביצירות הומרוס. 16. ירק מאכל. 17. לכאן. 18. הרי. 20. קיבוץ במרכז הארץ. 22. אומר דברים בוטים. 24. אי בים התכון, מולדת המשוררת סאפפו. 27. תגמול למעשה רע. 28. הלא היא יבוס. 30. בהמת משא. 35. הריגה. 39. שמו הפרטי של נורדאו. 41. משחק. 42. אחד המלאכים. 43. מחולל דת במזרח הרחוק. 44. נבול, קמל. 46. סנדוויץ. 48. עשרת אלפים. 50. כבוש. 52. בנו של יהודה. 54. פדות, הצלה. 55. גמר, סיים.

חשבץ 1741

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור, כפל וחילוק יש למצוא איזו סיפרה מייצג כל סמל של ריבוע.

את התשובות יש לשלוח על־גבי גלויות בלבד לת.ד. 136, ת"א, ולציין על־גבי הגלוייה: „חשבץ 1741". הפיתרון צריך להכיל את כל התרגיל במיספרים. המועד האחרון למישלוח הפיתרון — 20.1.1971.

בין הפותרים נכונה יוגרל פרס כספי של 20 ל"י ועוד 3 פרסי ספרים.

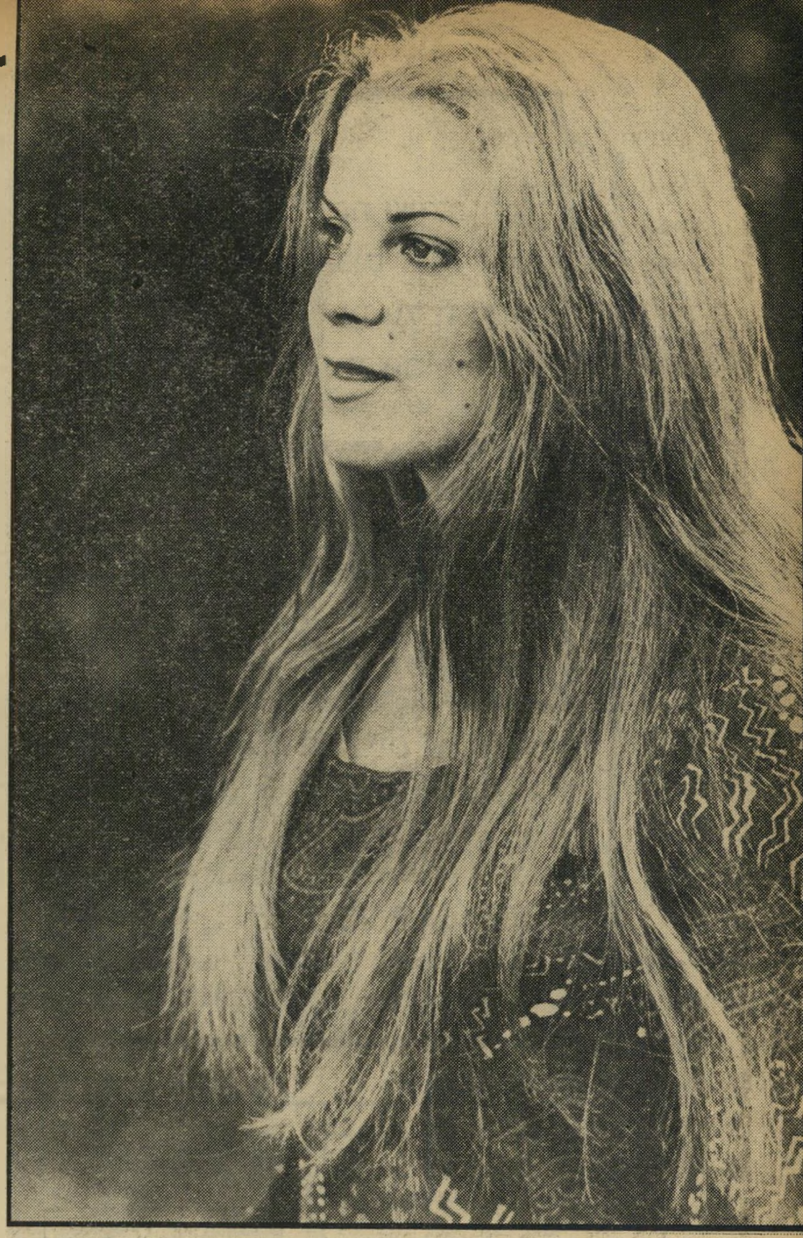
LEARN
Hebrew on Records
English on Records
French on Records
German on Records
Italian on Records
Spanish on Records
Greek on Records
Japanese on Records
Russian on Records
Arabic on Records
At Home the Easiest Way.
Prices from IL.97.50 per set.
DANGOUR LTD.,
44 Petah Tikwa Rd., Tel Aviv.
Phone 36247.

I.T.T. SCHAUB LORENZ
מקלט הטלויזיה הטוב בעולם!
גם טרנזיסטורים, רשמי־קול ומערכות HI-FI סטריו מעולים מיוצרים ע"י
ITT SCHAUB-LORENZ
חשוב לעולים חדשים: הספקה במהירות מירבית וללא מכס.
הסוכן הבלעדי:
כינורי בע"מ ת־א
טל. 621984-624193
★★★
אנו ערבים לכך שכל התקונים בת־א וסביבתה יבוצעו תוך 24 שעות לכל היותר ע"י במעבדה שלנו ב ת־א רח' לילינבלום 25
טל 57679 1-56343

מרכז עדשות מגע
CONTACT LENS CENTER
„גרוזובסקי — אישון לנס"
תל־אביב, רח' שניאור 5, פנת רח' פינסקר 20, טל. 55029. שעות הקבלה — 17—9. נשמח לשלוח חוברת הסברה לפי בקשה.

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תא־דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • בית־דפוס משה שהם בע"מ, תל־אביב, רח' פין 6 • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא־לאור: העולם הזה בע"מ.

לא מין!
לא סמים!
לא מרד!

מרד. מרד. סמים ומין ללא רסן. ניפוץ כל מיסגרת, חרם והשתוללות. זה הכיוון, לדעת רבים, כו מתדרדר — בעקבות ז׳ נוער ברחבי העולם המערבי — גם הנוער בישראל. המגמה הולכת ופושה כנגע, מזהירים המומחים. 1970 גרועה מ־1969. שנת 71׳ תהיה גרועה מ־70׳. האמנם?

המבקר ב„קפוץ", הקורא מאמרי־אזעקה בעיתונות — עלול ל־התרשם שאמנם. מי שטורח לדבר עם הנוער עצמו — מגלה שלא כל־כך אמנם. נכון שיש מורדים, מנפצים, הורסים. יש גם אחרים. זהו קטע משיחה עם קבוצת אחרים כאלו — אחרות — המייצגות את הצד השני של נוער 1971: דורית נבון, דפנה נדיבי, רונית נירי, פיירה ברגמן, דנה דרור ואוקי מרושק — שמיניסטיות בי־תיכון „השרון" ברמת־השרון — המשמיעות דעתן בשאלות אק־טואליות ועקרוניות — ואינן חוששות להישמע לא־מורדות.

דפנה נדיבי: „מעשי הדתיים מדיפים ריח רע"

מין וסמים

מין וסמים הפכו לסימן־ההיכר, כביכול של הנוער. מה דעתכן על יחסי־מין לפני הנישואין?

רונית: באופן אישי אני רוצה לע־בור את החתיה רק עם האדם שיהיה בעלי.

אוקי: אין כאן חוקים, אבל לא מס־תכלים אצלנו בעין יפה על בנות שמקיי־מות יחסים בגיל צעיר.

דנה: אני חושבת שהחברה שלנו מת־ייחסת בסבלנות ליחסי־מין לפני הנישו־אין. אם כי אני לא מתלהבת מהרעיון, הייתי רוצה שזה יקרה לי רק עם החבר שלי, אם נחליט לא להתחתן אחר כך, לא יהיה בזה אסון. לבתולים אין הערך ש־ייחסו להם פעם.

דפנה: יחסי־מין רק עם הבעל נראים לי כאידיאל, אך לפי מה שאני שומעת ורואה מסביב, כנראה שאין זו המציאות.

מה הקירבה ביניכן לבין חוריכן בעניינים שבינו לבינה?

דנה: אם אבא שלי יראה אותי נותנת נשיקה לבחור, על הלחי, אפילו, הוא יק־פוץ מהגג. אמא מתרגשת פחות.

אוקי: מספרים לחברות ולחבר יותר מאשר להורים.

דורית: היחסים ביני לבין אמי קרו־בים. אני מספרת לה כל מה שקורה לי. ואם אני לא מספרת, היא גם כן יודעת.

יחסכן לסמים?

אוקי: מתנגדת לגמרי.

דורית: מתנגדת לגמרי. אלה שמעש־נים — בורחים מהמציאות.

דנה: מעשנים סמים מאותה סיבה ש־מעשנים סיגריות. רוצים להיראות גבריים.

פיירה: אלה שמעשנים סמים, מעשנים מתוך חיקוי וסקרנות.

שלום, שטחים, דתיים

מה עם בעיית השטחים?

אוקי: תמורת שלום הייתי מוותרת על הכל, פרט לירושלים.

פיירה ברגמן: „לקיבוץ"

„את הבחורים הדתיים צריך לסחוב לצבא באוזניים!"

דפנה: לוא הייתי מאבדת מישהו קרוב, באיזה מקום — לא הייתי יכולה לוותר על השטח הזה.

דנה: אלה בארץ ששמים פרחים בש־ערות ומדברים על שלום, מחקים את ה־אמריקאים. אבל אצלם יש מלחמת וייטנאם, והם לא מבינים שאצלנו הדבר שונה מי־סודו. אצלנו המלחמה היא מלחמת קיום.

דורית נבון: „לפגוש ערבים"

השנאה בין הערבים והיהודים מושרשת כל־כך, שקשה לדבר על שלום.

מה דעתכן על פרשת המירוץ באשקלון?

דפנה: כל מה שעושים הדתיים מדיף ריח רע. לדת אין מקום בתחום הפוליטי.

רונית נירי: „אולי לצבא־קבע"

דורית: הדת לא צריכה להיות מיו־צגת בממשלה.

אוקי: דת איננה רק דת. זו דרך חיים. אבל הדתיים בארץ הם מיעוט — וצריך להתייחס אליהם כמו שמתייחסים במדינה דמוקרטית למיעוט.

דורית: בקשר לבנות דתיות — אפ־שר להתחשב בהן בעת ההצבות. לשים או־תן במקומות מתאימים, לשחרר אותן ב־שבתות וחגים. אבל בשום אופן לא לשחרר

שמינסטיות שלא מתבישות להודות

אותן. ואת הבחורים הדתיים צריכים לקהת באוזניים לצבא.

מה שווה בית־הספר?

את רוב זמנכן אתן מבלות ב־לימודים. מה מקנה לכם התיכון?

אוקי: יכול להיות שבית־הספר שלנו יוצא־דופן, אבל אנחנו זכינו להרבה יותר מסתם אינפורמציה קונקרטית לבחינות ה־בגרות. קיבלנו שיעורים באמנות, היס־טוריה של האמנות, השכלה כללית.

דורית: אצלנו לא מגרשים בנים מ־

לא מסתכלים יפה על בנות

שמקיימות יחסי־מין בגיל צעיר"

בית־הספר בגלל שיער ארוך אבל שולחים אותם למספרה. יחסית השיער שלהם די ארוך.

דפנה: אחד משני המאבקים הרציניים שלנו עם ההנהלה, היה על הזכות להפוך את מכנסי הג׳ינס לתלבושת אחידה. מאבק שנסתיים בנצחון התלמידים.

דנה: האמת היא, ששעת המחנך, ש־היתה יכולה להיות המרכז בשאלת הקניית ערכים שאינם קשורים באינפורמציה קונ־

אוקי מרושק: „מתנגדת לסמים"

קרטית — מבוזבזת לחלוטין. המורים מת־עצלים, ומחלקים את השעות בין התל־מידים לפי שמות הא״ב. התוצאה: שברוב השיעורים משמיעים תקליטים. זה מעט מדי.

בחינות הבגרות — מוכיחות על ידע, או על כושר שינון?

דורית: צריך בחינה כל שהיא — לא בצורה של היום. היום לומדים רק בשביל הבחינה. לפעמים גם מעתיקים בז־מן הבחינה, ולמחרת שוכחים את הכל.

רונית: צריכים להושיב אנשים צעי־רים במשרד החינוך. אלה שיושבים שם לא מרגישים, כנראה, שהשתנו דברים בעשרים השנים האחרונות. זה אמור לגבי חומר בספרות, בעיקר, שהייתי משמיטה. לא הייתי כוללת את הכוזרי למשל. בפתיחה, כותב יהודה הלוי דברים שאין בהם טעם.

דפנה: הייתי משמיטה לגמרי את יל״ג ואת מיכ״ל.

דורית: לומדים בשירה עד לאה גולד־ברג ואבידן. את יונה וולך לא מכירים. לגבי אלה שמרכיבים שם את החומר ל־בחינות, הספרות נגמרת עם ס. יזהר.

דנה: הייתי מורידה הצי משירי ביאליק.

אוקי: שירה מחורגמת למשל אנחנו לא לומדים בכלל. רק מחזות של שקספיר.

מה עם החינוך המיני בבית־הספר שלכן?

אוקי: כל שיעור מחנך, במשך ארבע שנים תיכון, הפכו לשיעורים של חינוך מיני. זה קצת יותר מדי.

דנה: דיברו איתנו על אהבה, ואילו מה שמטריד אלה הדברים המעשיים.

דורית: למדנו שאהבה זה לתת ולקחת.

רונית: אצלנו נשאו השיעורים בחי־נוך מיני אופי רציני ביותר. התלמידים הכינו למורים פתקים עם שאלות, והמורים נתנו תשובות רציניות ומפורטות. אפילו על אמצעי־מניעה.

תנועות־הנוער

תנועות הנוער עודן קיימות? מי הולך אליהן?

דנה: תנועות־הנוער איבדו את המש־מעות שלהן.

אוקי: אני בעד תנועת־נוער בעלת צביון אזרחי, לא פוליטי. שנוער ידריך נוער, אבל שלא ילבשו חולצה עם שרוך אדום.

פיירה: במחזור שלנו, נוצר מצב ש־הלכו לתנועת־הנוער רק אלו שלא התק־בלו למה שנקרא חברה סלונית. כנראה שבדרך כלל הולכים החברה אחרי הקבו־

דנה דרורי: „יחסי־מין — רק עם המיועד לבעל"

צה בעלת הכוח. זה מקרי. כנראה שאם מנהיג החברה היה הולך לתנועה, היו הול־כים אחריו לשם.

ואידיאל אישי, במקום האידיאל האירגוני, יש? או שחושבים רק על תכלית?

אוקי: הייתי רוצה להשיג את המק־סימום שאפשר. לספוג, לדעת מה שיותר. בספרות, באמנות בכל. לדעת מה נעשה סביבי, בכל עבודה שאבחר, הייתי רוצה להוסיף משהו, לעשות משהו בעל חשי־בות. להשאיר משהו אחרי.

פיירה: רציתי להיות בגרעין. חיי ה־קיבוץ מוצאים־חן בעיני. אך לא לכל ה־חיים.

דורית: מה שאני יודעת, זה שאני לא רוצה להיות מורה, ולא שחקנית, ולא רופאה מנתחת.

דנה: הייתי פונה לכוון אמנותי. אולי שחקנית. אבל בתיאטרון, לא בקולנוע.

רונית: אם אצליח להיות קצינה, אשאר בצבא־קבע.

יחסים עם נוער ערבי

האם אתן מרגישות הזדהות עם יהודים בחוץ־לארץ — בפרט כ־רופיה כיום?

דורית: אם אסע לחו״ל, אני לא חו־שבת שאתקשר עם נוער יהודי בקלות רבה יותר מאשר עם נוער נוצרי. מה שקורה היום ברוסיה — מרגיז באופן אנושי. כמו שהרגיז מה שקרה בביאפרה.

רונית: מרגיז יותר, בגלל שהם יהו־דים.

אוקי: אין לי שום קשר עם יהודי בחו״ל, כל זמן שהוא יושב בחו״ל ומרגיש חלק אינטגרלי מהסביבה שלו. אני מתחילה להזדהות איתו ברגע שהוא חושב לעלות לארץ.

רונית: ברגע שיהודי באמריקה, למ־של, מרגיש כמו אמריקאי, אין שום סיבה שארגיש רגש הזדהות איתו.

מה דעתכן על שביתת המורים?

אוקי: צודקת.

דנה: המורים אולי צודקים. אבל מת־קבל רושם רע מאוד כשפותחים עיתון ו־כל יום יש שביתה אחרת.

דורית: המורים אולי צודקים, אבל הם צריכים להתחשב בכך שאין כסף ב־מדינה.

רונית: הם צריכים לקחת בחשבון ש־לולא עיסקת החבילה, היה המצב גרוע יותר.

האם אתן מכירות נוער ערבי?

אוקי: לא פעם תיכננו לתלמידים ש־למדו ערבית לנסוע לכפר ערבי לביקור עם לינה, זה היה צריך להיות ביקור הדדי. ההורים התנגדו, ולא יצא מזה כלום.

דורית: צריך דווקא ליזום פגישות עם נוער ערבי.

דנה: אבל לא נוער מן השטחים.

רונית: לא הייתי יוצאת עם בחור ערבי. המנטליות שלו תישאר ערבית. ה־יחס שלו לאשה. המנהגים הבסיסיים לא יכולים להשתנות.

דפנה: מצדי — שיהיה ערבי.

„מה שקורה ליהודים ברוסיה מרגיז — בדיוק כמו שהרגיז מה שקרה בביאפרה"

שבע בנות מימין לשמאל: שמינסטיות אוקי מרושק, דפנה א׳ — שדבריה אינם מופיעים ב־ראיון, לאחר שהוריה לא נתנו לה רשות — דפנה נדיב, דורית נבון, פיירה ברגמן, דנה דרור, רונית נירי, בפתח בניין הג׳מנסיה בה הן לומדות, תיכון השרון ברמת־השרון. מכנסי הג׳ינס מותרים ללבישה על־ידי ההנהלה, לאחר שהתלמידים ניצחו במאבק על כך.

מי את, בעצם?

מה שאת חושבת. מה שאת עושה. מה שידידיך חושבים עלין. כל אלה תורמים להיותך מה שהנך.

היינו רוצים להציע לך משהו פעוט שיעזור לך עוד יותר להיות מה שאת. טמפוני טמפקס. נשמע טפשי? לגמרי לא. טמפוני טמפקס לשימוש פנימי מבטלים קשיי אותם ימים קשים מדי חודש. אותם ימים בהם קשה לך להיות מה שאת יכולה להיות.

כי טמפוני טמפקס יאפשרו לך ללבוש את הבגדים אותם את באמת רוצה ללבוש בכל יום. הם יאפשרו לך לשחות, לרכב, לרוץ, להשתעשע, בכל יום ויום. לא כמו הסיכות, התחבושות והחגורות המפרי־עות — טמפוני טמפקס אינם נראים, אינם גורמים לחיכוך, או לאי־נוחות. שפופרת־ההח־דרה חלקה כמשי, מבטיחה החדרה היגיינית ונשטפת בקלות עם מי האסלה.

אלה טמפוני טמפקס הנו־חים. עצה קטנה, שתעזור לך להיות חפשיה תמיד, עצמך תמיד, בכל יום ויום מימי החודש.

טאמפונים
TAMPAX

חגנה סניטרית לשימוש פנימי

להשיג בבתי מרקחת ובחמרוקיות מובחרות. הסעונות בקבלת דונמאות וחומר הסברתי ישלחו 54, אי' בבולי דואר אל היבואנים אינווסט אימפקס בע"מ, תל־אביב, רחוב ירסיהו 38

במדינה

אירגונים

הכימאי שיצא להצלת המדינה

„אנחנו לא אירגון פאשיסטי," מכריז אב־רהם אשקלון, (69) — מקימו ונשיאו של הגוף החדש שנולד לאחרונה, האירגון ל־מלחמה בתעמולה האנטישמית והערבית.

מהו כן הגוף החדש? „אנחנו סומכים יותר מדי על הכוח הצבאי שלנו," מסביר אשקלון. „בסוף, הערבים יתגברו עלינו. לכן, צריך להפגיז את העולם בתעמולה בדבר הזכויות ההסטוריות שלנו על ה־ארץ." ומי שטוען, אליבא דאשקלון, כי גם לערבים יש זכות על הארץ — הוא סתם שונא ישראל.

אחד כזה, שטען כי גם לערבים יש זכות על הארץ, היה אל"מ (מיל.) זאב שחם. „לכן לא הסתדרנו" אומר נשיא ה־אירגון. „יש לו דעות אחרות, הוא יותר לצד הערבים מאשר לנו. שחם, לא חושב כי רק ליהודים יש זכות על הארץ. לכן, לא יהיה מקומו בין שורות הפטריוטים ה־עבריים."

שיטות סודיות. עד לפני שנים אח־דות היה אשקלון כימאי שעסק ביצור דברי קוסמטיקה. כשיצא לפנסיה, התחיל לעסוק בהצלת המולדת.

מלחמה חריפה ניהל אשקלון נגד משרד החוץ ומחלקת ההסברה של הסוכנות. ב־קשותיו מגופים אלו לתרום כסף לאירגונו — עלו בתוהו. „אבל מכולם קיבלתי מכ־תבי הוקרה," מציין הוא. „גם שמואל שי־לה, שהיה עד לפני תקופה קצרה סגן ראש לישכת ראש־הממשלה, איתו ניהל הת־כתבות עניפה. „הוא כתב לי כי הוא מע־ביר את המכתבים האלה לגורמים המתאי־מים."

מה פעל האירגון החדש מיום הקמתו? „הרבה דברים חשובים — בטחוניים ממד־רגה ראשונה," עונה המייסד. למשל? „סוד בטחוני — אסור להגיד."

בדף הפעולה שמפיץ האירגון נאמר, ב־סעיף 8: „פעילות תעמולתית שהשתיקה יפה לה." מסביר אשקלון: „נכון שהמם־שלה עובדת בכל מיני דרכים? אז גם אנח־נו, ככה."

לדבריו, באירגונו 300 חברים, בין היתר — אברהם פוקסמן, ראש לשכת בני־ברית בניו־יורק, יעקב שטרן, מעורכיה של אנ־ציקלופדיה יודאיקה וח"כ לשעבר שלמה כהן־צידון.

כיצד הגיעו כל אלו לאירגונו? „פרסמ־תי הודעה בעיתונים על הקמת האירגון — והמכתבים זרמו בקצב."

משפט

שיטותיו של סטאלין — הגיעו לבאר־שבע

אם יצליח עורך־הדין יוסף א. אליעז, יועצה המשפטי של עיריית באר־שבע, ב־תוכניתו, אין ספק שהוא ייכנס להיסטוריה כאבי תקדים מעניין: אם אזרח ישראלי מעל בכספים — חייבת אשתו להחזיר את הכסף, גם אם לה עצמה לא היה חלק בפשע.

„לא מעלתי." המדובר בדוב פאר, המינהלן של תיכון מקיף א' בבאר־שבע, החשוד בכך כי מאז מלחמת ששת הימים מעל ב־85 אלף ל"י מכספי בית־הספר. כדי להבטיח את כספי המעילה, הוזרזה עיריית באר־שבע, באמצעות אליעז, והגי־שה נגד אשתו של דוב, אסתר, תביעה אזרחית להחזרת 50 אחוז מסכום המעילה. העילה: הרכוש של בני הזוג פאר רשום במשותף על שם שניהם.

פאר עצמו עוד לא הואשם כלל על־ידי המשטרה, וזאת שעוד לא נמצא אשם. הוא

(המשך בעמוד 36)

יצירה של פין: ישראל השנייה

"ישראל - חווייה"

פין ראסטין איננו יהודי, ואין לו טענות לאף אחד. הוא עוזב את ישראל וחוזר לדנמרק — בלי מרירות. הוא לא הפסיד הרבה. אך ישראל — הפסידה עולה.

אמו של פין נוצריה. אביו — יהודי, עיתונאי בעיתון הדני אקסטראבלאדט, כו־

עלמה בן־פורת והלית קתמור בצילומי אופנה ישר־אלית של פין ראסטין, אשר הופיעו בעיתוני דנמרק.

פין ראסטין, 23, צלם, חצי־יהודי, עולה חדש מדנמרק האוהב את הארץ — יורד מן המדינה אחרי שהייה של שנה, מיואש:

פין ראסטין ובתו בת הארבע, אנה

תב הרבה אודות יהודים. כך שמע פין רבות על ישראל, והיתוש לעלות לארץ נכנס בהדרגה לראשו.

למרות גילו הצעיר (23), מאחורי פין כבר חמש שנות ותק בצילום אופנה ב־מולדתו, ושם די מוכר. הוא ארז, איפיא, את אשתו, בתו, ואת הסטודיו שלו, ה־שווה כעשרת אלפים ל״י, ועלה לארץ.

ישר מן הצמרת

מ אחר שלא היה עולה חדש רגיל, לא ציפה פין ראסטין לכל תמיכה או טובות מהסוכנות, הממשלה, או מישהו אחר. הוא לא חלם אף לרגע שחייבים לו פרנסה. בתמימותו, האמין כי כשם שהצליח להתפרנס ולעשות שם בעזרת כי־שרונו בדנמארק, יצליח גם בישראל.

היה זה רק חלום.

ראסטין שכר לעצמו דירה בבית דובינו ברמת־גן, הציב את הסטודיו שלו, ויצא לחפש את לחמו. הקו שבו החליט ללכת בתחילה: צילומי־אופנה של דוגמניות יש־ראליות — עבור עיתוני אופנה בדנמרק.

בזאת, ראה דווקא ברכה. כצלם־צמרת, התחיל פין גם בישראל מהצמרת, החל עו־בד עם דוגמניות־עילית כעלמה בן־פורת והלית קתמור. העיתונים בדנמרק, שהכי־רוהו לא מהיום, חטפו את התוצרת ה־חדשה בלי בעיות.

מילה אחרונה מילה

ה בעיות החלו כאשר פין ניסה ל־השתלב, יותר ברצינות, בארצו החד־שה. כאן גילה לראשונה את ההבדל בין ישראל לדנמרק. ליתר דיוק — בין ה־ישראלים לדנים.

למען האמת, לא היה כאן עניין של נסיון התנכלות בו. גם ראסטין עצמו מכיר בכך, שאיש לא התכוון לדפוק אותו אישית. „פשוט לא הצלחתי להסתגל לאופי הישר־אלי,״ אומר הוא במשיכת כתף.

הוא מתכוון לקו המיוחד־תיכוני שבאופי הישראלי. לעובדה שמילה איננה מילה, ש־זמן איננו זמן, גם ששטר איננו שטר, ו־צ׳ק איננו צ׳ק — אך דווקא לא הבע״ה הכספית היא שחורה לצעיר הדני במיוחד. חורה לו מה שהוא מכנה, בתרגום חופשי מדנית — „חוסר רצינות.״

ביחוד נפגע פין מהזילזול כלפיו, בתהום המיקצועי — דווקא על רקע הידידות ש־טיפח עם ישראלים שפגש. דווקא על רקע העובדה, בה נוכח שוב ושוב, שהישראלי־בעצם לבביים וידידותיים. „אז מה כאן לא בסדר איתם — אני לא מבין,״ תוהה הוא אפילו עתה, כאשר הבעייה כבר אקדמית, אחרי שהחליט להתייאש מנסיונו בארץ.

התקלות ששברו את ראסטין — לא היו שוברות ישראלי. למען האמת — ישראלי אף לא היה מתרגש מהן.

שתי דוגמאות, מתוך הרבה:

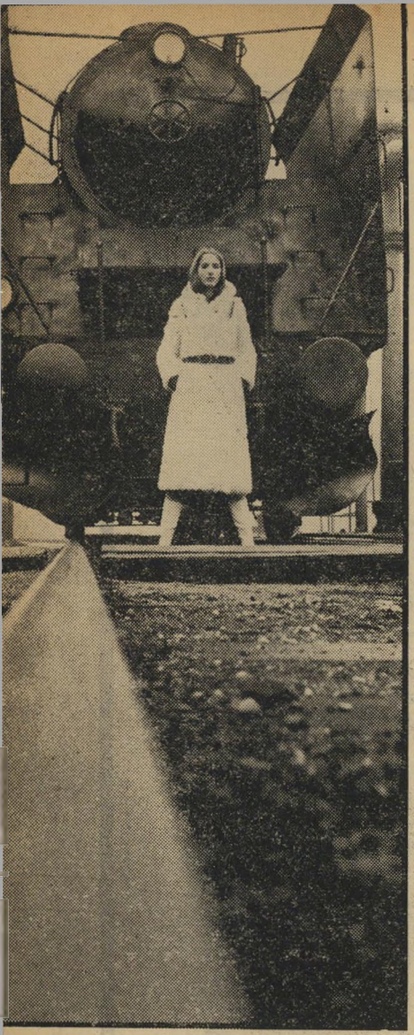
● משרד התיירות הזמין אצלו עבודה. כשהביא פין את התמונות, אמרו לו שהם מצטערים נורא, אבל הם כבר הזמינו תמונות אצל צלם אחר.

● בעיתון הארץ הזמינו אותו לצלם תצוגת אופנה. פין צילם, סיפק את ה־תמונות המוזמנות.

כשהתקשר כעבור חודש והתעניין ב־גורל שברו, אמרו לו שנורא מצטערים, אבל מאחר ובסוף לא השתמשו בתמונות, לא ישלמו לו.

בדנמרק, אין פין מכיר דברים כאלה. הוא עדיין מתלהב מישראל, טוען שזאת ארץ נהדרת — אבל לא בשביל לעבוד בה. מתוך שנה בארץ, הוא עבד ברציפות כ־חודש.

כעת החליט פין ראסטין שהגיעו מים עד נפש, מחפש קונים לסטודיו שלו, ו־בימים אלה הוא חוזר לדנמרק עם אשתו ו־בתו. „בתור הרפתקה — ישראל נהדרת,״ מסכם הוא. „אבל בתור ארץ לחיות בה — היא לא בשבילי. ישראל היא חווייה גדולה. הישראלים — אסון.״

יצירה: אשה מוך פלדה

הישראלים - אסון"

טלוויזיה

מאחורי הקלעים
עולמו של ברל
הלך לעולמו

ביום השישי הקרוב עמדה הטלוויזיה הישראלית לשדר תוכנית בידור מצולמת שצולמה בהצגת עולמו של זיאק ברל, המוצגת בתיאטרון בימות. התוכנית לא תשודר מהסיבה הפשוטה שהיא לא צולמה.

לא ניתן היה לצלם את ההצגה בשל בעייה שהתעוררה בקשר לתשלום עבור זכויות ההצגה. מנהל תיאטרון בימות, המפיק יעקב אגמון הסכים למכור לטלוויזיה את הזכות לצלם את ההצגה, ועל סמך הסכמה זו תוכנן השידור. אולם כאשר שלחו לאגמון את החוזה לחתימה, הוא הוחזר ללא חתימה בהדגשה שבידי המפיק לא נמצאות זכויות היוצרים של ההצגה. עבור זכויות אלה צריכה הטלוויזיה לשלם בנפרד למי שהזכויות בידיו.

החלה התרוצצות כדי לרכוש את הזכויות. הסתבר כי הזמר־מפיק בני אמדורסקי, שבידיו נמצאות הזכויות, מוכן להסתפק בתשלום רגיל וסביר המקובל לגבי פזמונים בודדים. אבל אקו"ם, המייצגת את בעלי הזכויות הזרים בחו"ל, תבעה מהטלוויזיה תשלום עבור זכויות ההצגה כולה. בכך לא יכלה הטלוויזיה לעמוד. למרות

מפיק עודד קפליוק

שכבר הושקעו אמצעים רבים בשלבים הקדם־הפקתיים של התוכנית נאלצה הטלוויזיה לבטל את צילומי ההצגה השבוע.

ייתכן שהלקח אותו צריכים מנהלי הטלוויזיה ללמוד מפרשה זו הוא שלא להפעיל כוח אדם ומשאבים בטרם עת.

כולם
בוחנים כליות

האדם שהיה ודאי מופתע ביותר כשראה את השבוע — יומן אירועים, שהוצג ביום השישי האחרון, היה המפיק־במאי המוכשר יוסי גודארד. יוסי עמד לעסוק בתוכנית הבאה של דגש בבעיית המחסור בכליות מלאכותיות בארץ. והנה הקטע שסודר ביומן האירועים על הכליות המלאכותיות, גמר לו את הגושא.

עוד לפני כן טען יוסי גודארד שמספר הנושאים העומדים לרשותו לתוכנית של סרטים תיעודתיים הוא מוגבל ביותר. ברגע שמישהו אחר בטלוויזיה נוגע בנושא מסויים ומציגו אפילו למשך שתיים־שלוש דקות — הנושא גמור. כמה פעמים אפשר לראות את אותו ניתוח בטלוויזיה?

הפתעה נוספת תיפול בחלקו של יוסי כאשר יראה את תוכניתו של עודד קפליוק מדע ודעת, שתשודר ב־21 בחודש. בתוכנית זו יוצג ניתוח של השתלת כליה בגופו של אדם, תוך הצצה הפוזה בבעיות הכליות המלאכותיות ושיחה עם אנשים בעלי כליות שתולות.

מעניין כי התוכנית מדע ודעת ודגש מופקות באותה מחלקה עצמה. השאלה אינה מדוע אין יד שמאל יודעת מה שעושה יד ימין, אלא: היכן הראש המפעיל את שתי הידיים?

נקדימון רוגל רק איים בהתפטרות, אבל כבר מחפשים

מבוקש: ממונה לטלוויזיה

ב רשות השידור כבר עסוקים ב־בעייה חדשה: מי יהיה הממונה על ה־טלויזיה במקומו של נקדימון רוגל. כמה מאנשי הרשות כבר ממששים את הדופק אצל מועמדים פוטנציאליים. הממונה הקו־דם, חגי פינסקר, התבקש לדחות את יצ־אתו המתוכננת לחו״ל. אל יצחק קול, מנ־הל אולפני ההסרטה הרצליה, נשלח אדם שלישי כדי לגשש אחר האפשרות שתוצע לו ההצעה להיות המנהל. מדברים גם על מועמדים אפשריים כמו יצחק לבני, מפקד גלי צה״ל, שהיה מועמד במיכרז אך נכשל או יצחק רגר, עורך היום לשעבר ועורכו המיועד של עיתון הערב שהבטיח הלל קוק להוציא לאור, העומד לקבל שליחות ממלכתית בלונדון.

כל משרכי השידוכין לא לקחו בחשבון עובדה אחת בלבד: הממונה הנוכחי, נקדי־מון רוגל, אינו מתכוון כלל לעזוב את משרתו. הוא נקט בשבוע שעבר בתרגיל של איום בהתפטרות מתוך ידיעה ברורה שזו הדרך היחידה להזיז דברים בטלוויזיה. ואומנם תרגיל ההתפטרות שלו השיג כבר שני הישגים: הוא יצר את התחושה ש־כשלונות הטלוויזיה אינם שלו והוא היפנה את מאבקם של עובדי הטלוויזיה על זכו־יותיהם כלפי מעלה.

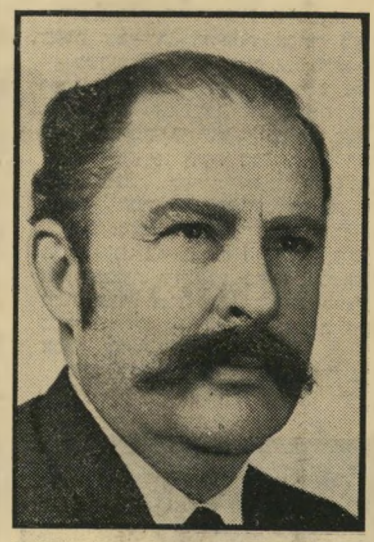
על מה אין סמכות?

ט עניתיו העיקריות של רוגל הס־תכמו בהעדר סמכויות מספיקות לגבי הפעלתה התקינה של הטלויזיה. מה בעצם לא נכלל בסמכויותיו של הממונה על ה־טלוויזיה?

יש לו כל הסמכויות ביחס לסרטים ש־הופקו ויוצרו בחו״ל, המהווים כ־50 אחוז ממשדרי הטלוויזיה. הוא הדין גם ביחס ל־תוכניות החדשות ועניני היום, התופסים כ־25 אחוז נוספים מהמשדרים. לגבי ההפ־קות העצמאיות מוטל עליו פיקוח תקצי־בי. אבל אי־אפשר אחרת במוסד ציבורי המגלגל מיליונים.

למרות כל הפיקוח בשטח זה הביזבוז בטלוויזיה הוא נורא. אפילו עוזרת הפקה של תוכנית רשאית להזמין מונית, להחזיק אותה במשך יום תמים ליד מקום הצילו־מים למרות שבאמצעות טלפון קרוב נ־תן להזמין מונית כשמתעורר צורך בכך.

נכון שאת הפקות החוץ המוזמנות אצל

ממונה רוגל

מפיקים פרטיים מאשרת ועדת ההתקשרו־יות, אבל יש להניח שאם נקדימון רוגל מטיל וטו, מקבלת החעדה את דעתו.

אם כן, מה נשאר מחוץ לסמכויותיו של הממונה על הטלוויזיה? מסתבר שאלה הם ענייני הכספים, כוח־האדם, המינהלה וההנדסה, שאינם בסמכותו הבלעדית. על רוב שירותים אלה אחראי סמנכ״ל רשות השידור ארנון צוקרמן.

יתכן שנקדימון רוגל הרגיש כפי ש־מרגישים עובדי טלוויזיה אחרים, שאי־אפשר עוד לעבוד בתנאים של פיקוח ז־בקרה מסורבלים של בית טפחות — מרכז רשות השידור.

הפקידים שם, האמונים על נוהלי עבודה של מינהל רדיו ועל הנוהגים המקובלים במשרד־הממשלה, מתקשים קצת בהבנה ו־בהתמצאות בטלוויזיה ובתקציבים שהיא מצריכה. אולם אין דבר טבעי יותר מ־מאבק בין גוף יוצר וחסר נוהלים (הטל־וויזיה) לבין מימסד קפוא וחסר כוח־גברא (רשות השידור). המאבק המרגיז ולעיתים המעליב, הנמשך מיום שקמה ה־טלוויזיה, גורם בסופו של דבר להתקד־מות מבוקרת ומונע ביזבוז כספים מופרז.

מכבה-אש בלי מים

ש ורש הרעה נעוץ במקום אחר. לנקדימון רוגל אין כל סמכויות כדי ללכת לקראת העובדים, או כדי לנקוט אמ־צעים כנגדם. קוצר הסמכויות הוא כלפי מטה. ועד העובדים הפריע לו לזרוק את אריה אורגד מהגשת חדשות. בנס נמנעה מהפכה, כאשר הוא סילק את אילון גויטין מביום תוכנית הערב עם אורי זוהר. ב־פגישה עם הבמאים, הוא התפרץ בצורה היסטרית, כדי לחסל את ציד־המכשפות של העובדים כנגד יהודית לוץ, מפקחת הבמאים. במאבק, הלגיטימי כשלעצמו, מונ־עים העובדים קבלת אנשים חדשים ל־פי חוזים (מפיקים, במאים וכד׳). עובדים שעברו מיכרזים ומפירים משמעת באולפן ומחוצה לו — אי־אפשר לעשות דבר.

אפילו המאבק על הסמכויות, בין אנשי המינהל לבין אנשי הטלוויזיה, מתנהל ל־מעשה בין העובדים לבין עצמם ובעיקר ב־דרגים הנמוכים. אנשים מתוסכלים נלחמים על פרינציפים ועל כל דבר קטן רצים ל־מנהל.

המפיקה של קלנים המזמינה מכונית קטנה כדי להסיע את הפסלת הישישה בתיה לישנסקי לצורך צילום, אין היא חייבת ולא נאה לה להסביר, מדוע יש לה צורך במכונית שנוח להכנס אליה. שלחו לה טנדר גבוה. איש הרכב רצה לחסוך והעמיס על המכונית כמה מטילי ברזל שהיו מיועדים לאחד המקומות שבדרך. מיד פרץ ויכוח על עקרונות והממונה על הטלוויזיה נאלץ להתערב.

לא אחת שומעים מפי אנשי המינהל ה־קטנים דיבורים כמו: „אני לא מקבל הו־ראות מנקדי״. איש בכיר בטלוויזיה, ראו־בן מורגן, ראש שרותי־ההפקה, ביקש מפ־תח של מכונת צילום מאחד השומרים. הלה דרש אישור מן המינהל. אי־אפשר היה להשיג את הפקידים בטלפון. הלכו והטריחו את הסמנכ״ל ארנון צוקרמן.

העובדים יודעים לספר על מאות מקרים, של ביזבוז כח אדם, זמן וכסף, בגלל פי־צול הסמכויות. כל מחליף אפשרי לנקדי־מון רוגל, לא יהיה בתנאים כאלו, אלא רק בגדר של מכבה־אש ללא מים.

עינבר לחנוכה, טל־נר, הכניסו אלמונים ל־משרדו ארגז ענק של מכשיר טלוויזיה. פקידתו של ארנון השתוממה קצת שמכ־ניסים לחדר מכשיר טלוויזיה מאחר שאין בתוך הבניין מעגל סגור. אבל כשנפתח הארגז הסתבר כי הוא הכיל את כל שיי־רי הנרות מצילומי אותה תוכנית. ● **חיים יבין** מכין עתה סרט תעודתי על חייהם ובעיותיהם של זוגות צעירים. ● תוכנית הטלוויזיה האחרונה של ג׳ו פלוס, בביומו של **איזין אדדד**, תוצע לרומניה במיס־גרת ההסכם על חילופי תוכניות טלוויזיה עם מדינה זו. בינתיים, בנפרד, מכינים אולפני ההסרטה בהרצליה קטעים מצולמים בצבע של להקת ג׳ו פלוס לייצוא לארצות־הברית ולקנדה. ● למרות אי־שביעות רצו־נו של מנהל התוכניות העבריות בטלוויי־זיה, **יצחק שמעוני**, תמשיך **דרורה חכלין** להנחות את תוכנית הבידור ברו־כים הבאים מספר שלוש. ● **אפרים אבא**, איש הטלוויזיה לשעבר, נתגלה כ־שחקן בחסד בתוכניתה של **בלה ברעם** על הסופר פראנץ קאפקה, המופקת בימים אלה באולפני הרצליה. משתתפים אחרים בתוכנית: **אילי גורליצקי, יצחק שי־לה, אברהם רונאי, זלמן לבוש, שמעון בר** ואחרים. ● תגלית חדשה־ישנה בשדה הקריינות בטלוויזיה הוא **חגי פינסקר** מי שהיה הממונה על הטלוויזיה. חגי יופיע בקריין בסרטו התעודתי של **מרדכי קורשנבוים**, רימון בעזה, שיוצג בקרוב על המסך הקטן.

תדר ה

● **דגש** (יום ד׳ 13/1, 19.30) **עוס־פיה הכפר החשוף** — סרטו הדוקו־מנטרי של יוסי גודארד, בו הושם דגש על העובדה, כי דרוזי החושף את עצמו לעולם המודרני, שוב אינו מסוגל להיות דרוזי שומר מסורת. העורב רצה ללמוד להלך כחוגלה — אומר בסרט אחד מנכב־די הכפר — הוא לא הצליח, אבל גם ל־הלך כעורב הוא שבח. רק צעירה אחת ויחידה מכל הבנות בכפר הסכימה לחשוף את פניה לעין המלצמה ולהתראיין ב־טלוויזיה. לא להחמיץ.

● **מלכת פיק** (יום ד׳ 13/1, 20.20) סרט השבוע: איש צבא מוכר את נשמתו על חשבון השיגעון להימורים, שהיה צו האופנה ברוסיה ב־1906. האמונה התפלה השכיחה באותם ימים, היא על השפעתה הרעה של מלכת פיק על המשחק בקלפים.

● **איש ושמו בוגארט** (יום ה׳ 14/1, 18.30) בסידרה האמריקאית הוליוד והכוכבים, המוגשת במסגרת השידורים ב־ערבית, תוצג הקאריירה של האמפרי בו־גארט בסרטי האלימות שלו. בקאזאבלנקה, באוצר הסיירה מדרה, במלכת אפריקה וב־המרד על הקיין.

● **מוקד** (יום ה׳ 14/1, 20.40) מרו־איין — הסנטור אדמונד מאסקי, מראיינים: דן פתיר, מייקל אלקינס (איש הב׳נ׳ב׳ס׳) ומרדכי קירשבנוים.

● **רשות הבידור** (יום ה׳ 14/1, 21.20) מיוזיקול עם אלה פיצ׳גרלד ונורמן ויסדום.

● **בומרנג** (יום א׳ 17/1, 20.20) אנו ויהודים בעולם. בהשתתפות: ח״כ מנחם בגין, פרופסור יעקב טלמון, אהרון אמיר, רפי נורמן ונחום לם. עורך ומנחה: אמנון רובינשטיין. מפיק ובמאי: אביטל מוסינזון.

● **המישדר החודשי המיוחד** (יום א׳ 17/1, 21.05) האופרטה הנודעת מאת ז׳אק אופנבך **בביצוע להקת** הסלדר וויילס.

● **במקצב ה־70** (יום ב׳ 18/1, 21.10) תכנית פופ מקורית. מפיק במאי: יוסי צמח.

ניצוצות

ארגז נרות לסמנכ״ל

אחרי ש**ארנון צוקרמן**, סמנכ״ל רשות־השידור, התלונן בעיתון הארץ על ביזבוז נרות חנוכה בתוכנית הבידור שהכין ראלף

סמנכ״ל צוקרמן

שערוריה בשידור חג

הבמאי היה שתוי

ש ערוריה ממדרגה ראשונה התחוללה בטלוויזיה בערב חג ה־מולד, כאשר לא שודרה כמתוכנן התהלו־כה הלטינית במסגרת החדשות בערבית.

הכל התחיל ברגל שמאל. ראיבן מורגן, ראש שרותי־ההפקה, נטל על עצמו את הכנת התכנית, חרף התמרמרותם של ה־במאים בטלוויזיה, שראו בצעדו זה חרי־גה מתפקידו. התסריט שקיבלו הצלמים היה רע. הצלמים האריכו לצלם קטעי נאום משעממים. תקלות טכניות וטעויות אנו־שיות צפו ועלו בזו אחר זו. בצהרי יום השידור הועלה החשש שלא יספיקו לע־רוך בעוד מועד את החומר הדל שהתקבל במאוחר.

ראובן מורגן נטל על עצמו גם את מלאכת העריכה, תוך הבטחה מפורשת ש־התוכנית תהיה מוכנה בזמן. אחרי־הצהרים הגיעה לחדר העריכה אסתר דר, האחראית על עורכי הפילם, כשהיא קודחת ב־39 מעלות חום. היא ביקשה לעזור, אבל ראובן מורגן שילח אותה כלעומת שבאה.

היה ברור שהוא שתה לכבוד החג. ב־שש בערב הוא ביקש סוף סוף עזרה. דקות ספורות לפני מועד הגשת החדשות, בשעה שבע, היו ההתחלה והסוף של ה־סרט מוכנים, אבל התברר כי לא עשו הדבקות טובות לסרט שנותר. בשבע ורבע הבטיח מורגן, שהיה שתוי כהלכה, כי ה־סרט יהיה מוכן תוך דקה. קריין המהדו־רה הערבית הודיע למאזיניו, כי בעוד דקות ספורות יוקרן הסרט על התהלוכה הלטינית. בינתיים הוקרנו שיקופיות. כל כמה דקות חזר הקריין ואמר שהנה, הנה, בעוד דקות ספורות יוקרן הסרט.

בשבע עשרים ושמונה, שתי דקות לפני פתיחת המישדרים בעברית, היה הסרט מוכן, אבל מורגן לא ידע על איזה מקרן הותקן הסרט. יותר מאוחר התקשר שמואל אלמוג, מנכ״ל רשות השידור, עם נקדימון רוגל, הממונה על הטלוויזיה, כדי להב־טיח לפחות שיקבל את שלוש הדקות ה־מיועדות להקרנה בארצות האיגוד האירו־פי לטלוויזיה ואת הסרט בן רבע השעה שהיה צריך לשגר לכמה מארצות אמריקה הלטינית.

משעה אחת אחר חצות עד לפנות בו־קר, סירב מורגן לקבל עזרה, אבל ה־תוצאות היו דלות מאד. נקדימון רוגל הגיע לבית הטלוויזיה בארבע לפנות בוקר ודאג אישית לסיום המלאכה ולמשלוח ה־חומר לחו״ל.

כדי למנוע התפוצצות, הוחלט לדחות את בירור השערוריה עד תום טקסי חג המולד של כל העדות הנוצריות, אולי ב־תקוה שחומרת הדברים תפוג עם הזמן. אילו היה השידור הזה מיועד לחדשות בעברית ולא לחדשות בערבית, אין ספק שהשערוריה היתה פורצת מיד החוצה, ו־אילי גם היו מסיקים פעם אחת ולתמיד, את המסקנות הנכונות לגבי אנשים, מע־שים ומחדלים בטלוויזיה.

(המשך מעמוד 32)

עצמו אינו מודה כלל במעילה, טוען ש־השקיע את כל הכספים שנעלמו כביכול בציוד במחלקות בית־הספר.

פרט מעניין נוסף בפרשה: האשה ש־נתבעה על־ידי העירייה — הינה עצמה עו־בדת העירייה. בשמונה וחצי השנים ה־אחרונות שימשה בתפקידים בכירים: מו־כירתו של מזכיר העירייה, ומזכירת לי־שכתו של ראש העירייה עצמו.

ראש העירייה מתנצל. מאז הוחשד בעלה במעילה, הורחקה אסתר מעבודתה — כשהיא ממשיכה לקבל את מלוא משכו־רתה. האחראים לפרשה בעירייה מצדיקים בלהט צעד זה, וכן את הגשת התביעה נגדה, בטענה כי לא ייתכן שהבעל מעל — והאשה לא ידעה מכך. ראש העירייה, אליהו נאחי, לעומת זאת, התנצל בפני פקידתו המוקפאת במכתב מנומס, הסביר בו שטענותיה לא הגיעו אליו בזמן, משום כך לא נשקלו כאשר הוחלט להגיש נגדה את התביעה. כן קבע ברורות כי התביעה הינה צעד שנועד רק לנסות להציל את כספי המעילה — ללא כל השלת חשד ב־אסתר עצמה.

„יש לנו הרבה במזנים." צד מ־נין נוסף בפרשה היא עמדתו של ועד עובדי העירייה. לדברי אליהו דאלי, ראש הוועד, הוא לא ידע כלל על הגשת ה־תביעה נגד אסתר. הוא הודה, מאידך, כי ידע שהורחקה מעבודתה — ללא כל האשמה נגדה.

אלא שבזאת לא ראה דאלי כל טעם ל־פגם: „ישנם לא מעטים כאלו אצלנו ב־עירייה," הסביר, „שתועלתם רבה יותר כאשר הם יושבים בבית. הרבה יותר יעיל לשלם להם את משכורתם מבלי שיופיעו במשרד. אלו אנשים לא קונסטרוקטיביים, שרק מקלקלים."

אלא שגם דאלי עצמו הודה שלא זה המצב במקרה של אסתר פאר — הנחשבת על־ידי הכל לעובדת מוכשרת במיוחד. מדוע אם כן לא יצא הוועד להגן על זכו־תה לעבודה? „מפני שהיא לא פנתה אל הוועד בבקשה," היתה התשובה.

חוסר מאמץ, חוסר לב. אלא ש־אזלת־היד של ועד־העובדים, במיקרה זה, הינה שולית. הבעייה המרכזית בפרשה היא עצם העלאת הרעיון השערורייתי, ל־פיו קיימת, ולוא גם במסגרת משפחתית, אחריות קולקטיבית: האשה אחראית עבור פשעי הבעל.

זהו רעיון שאין הדעת סובלתו במדינה דמוקרטית, בה אחד מכללי היסוד הוא שאין האשה חייבת להעיד נגד בעלה, או להיפך. אם יתקבל תקדים זה, אין כל סיבה מדוע שלא לאמץ גם את השלב ה־בא: חיוב ילדים ונשים להלשין על אבו־תיהם ובעליהן, לפי מיטב המסורת של הנאציזם והסטאליניזם.

קבע השבוע בזעם עורך־הדין ישעיהו זמיר, חבר מועצת עיריית באר־שבע, ולש־עבר מנהל הביטוח הלאומי בעיר: „לא היתה כל הצדקה להעלות את התביעה ה־משפטית נגד אשת החשוד — לא מבחינה משפטית, לא מבחינה עניינית, ולא מ־בחינה מוסרית. ביחוד לא — כאשר בעלה הוא חשוד בלבד — ולא אשם.

„זהו צעד שנעשה בחוסר־טאקט, בחוסר־לב — וגובל בסתם התעללות באשה וב־משפחתה."

דרכי חיים

האלמנה

שנותרה ללא בית

מתנה בן־חיים, (70) אלמנה כסופת־שיער ונעימת־סבר, נהמה לגלות, כאשר פתחה את דלת ביתה, כי שודדים פרצו את ה־דירה, הוריקו מתוכה את הכל — כולל הרהיטים. בבית, ברחוב יד־הבנים 1 בפתח־תקוה, לא נותרו אלא הקירות הערומים. מתנה חשה כי עולמה חרב עליה.

אך לא היה זה קץ צרותיה. חודש ימים לאחר מכן — נעלמו גם הקירות. כאשר הגיעה מתנה בשעת צהרים באחד הימים לבית — גילתה כי טרקטור הרס כמעט את כולו.

במקום שיקום — הרס. האחראי להרס ביתה של האלמנה היה, למרבית הפליאה, מוסד העוסק דווקא בשיקום — איל"ן, האיגוד הישראלי לילדים נפגעים.

משפחת בן־חיים גרה בבית שנהרס מ־או שנת 1956, עת שכרה מבעל־הבית, אליהו קופמן, שניים מארבעת החדרים שם. לתוך שני חדרים אלה נכנסו חמש הנפ־שות — מתנה, בעלה ושלושת ילדיהם. עם השנים נפטר בעלה של מתנה, שלושת ילדיה גדלו ועזבו את הבית, והיא נותרה לגור בו בודדה.

השודדים לא נתפסו. בסוף 1968 חלתה האשה הקשישה, אושפזה בתל־השומר. כאשר החלימה, עברה להתגורר בבית בנה אברהם, בהיותה זקוקה לטיפול מתמיד. מפעם לפעם היתה סרה לביתה ברחוב יד־הבנים, לבדוק את מצבו.

היה זה באחד הביקורים הללו שגילתה כי הבית נשדד. מתנה הגישה תלונה ל־משטרה, אך התיק נסגר ללא תוצאות. ה־שודדים אל נתפסו.

הורסי דדירה, חודש מאוחר יותר, או־תרו לעומת זאת בקלות. התברר כי בעל־הבית, קופמן, תרם את ביתו לאי"ל. „הרסנו את הבית כדי להקים שם מרכז ספורט ובידור לילדים נפגעים," סיפרה מ־נה בן־עזר, מנהלת סניף פתח־תקווה של איל"ן.

במקום תשובה — איום. מטרה נשגבת לכל הדיעות — אך מה בדבר העובדה שהיה זה ביתה של מתנה? האם ידע על כך איל"ן כאשר החל בהריסת ה־בית, ואם לא ידע — מי אחראי לכך, ש־למען עתידם של ילדים נהרס ביתה של אלמנה?

ממינה בן־עזר לא ניתן לקבל תשובה. גם לא מעורך־דין רפאל שרון, המייצג את איל"ן בפתח־תקוה.

התשובות תינתנה כנראה רק כאשר הת־חיל להתברר התביעה המשפטית שהגישה מתנה נגד איל"ן.

ישישה מתנה וחבית שנפרץ
קודם שוד — אחר־כך הרס

שלה 21 במרס - 20 באפריל

פרשה מסויימת שא־תה שומר בסוד תיוו־דע השבוע לאדם ה־לא נכון, ועלולה לגי־רום לך עוגמת נפש גדולה. אין טעם ש־תכחיש את העובדות כאשר האדט יטיח אותן בפניך. השתדל להיות אוהד אליו, כי אחרי הכל, הוא זה שסבל מכל תעניין, השתדל לכלכל את מעשיך ביתר זחירות.

* * *

שור 21 באפריל - 20 במאי

למרות האהדה וההב־נה שהאנשים הקרובים אליך מגלים כלפיך, תיאלץ לפתור את ה־בעיה המציקה לך ב־כוחות עצמך. נסיונו־תיהם לעזור לך ייכש־לו, ויוסיפו מתח מיו־תר למצב שהוא גרוע בלאו הכי. הפתעה נ־עימה צפויה לך לקראת סוף השבוע, וכן אפשרות לגמול טובה תחת טובה לידיד.

* * *

תאומים 21 במאי - 20 ביוני

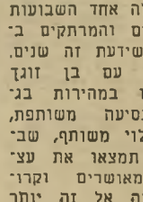
מצפה לך שבוע נפלא מבחינה רומנטית. סיף סוף תפוצה על עוג־מת־הנפש והכאב שגג־רמו לך בפרשת האה־בה הגדולה שנסתיי־מה לא מזמן. נסה לכבוש את נטייתך לנ־קום בבן־חזוג החדש על כל מה שהישן עולל לך, והתנהג אליו כמו שמגיע לו. נסיעה קצרה תגלה לך עובדה מפתיעה.

סרטן 21 ביוני - 20 ביולי

יהיה זה אחד השבועות הנעימים והמרתקים ב־יותר שידעת זה שנים. קשריך עם בן זוגך יתהדקו במהירות בג־לל נסיעה משותפת, או בילוי משותף, שב־סופם תמצאו את עצ־מכם מאושרים וקרו־בים זה אל זה יותר משהייתם אי־פעם. בקרב המשפחה, יהיו ימי אמצע השבוע נעימים ומאושרים מאד.

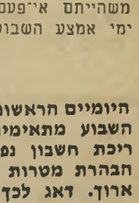
* * *

אריה 21 ביולי - 21 באוגוסט

היומיים הראשונים של השבוע מתאימים לע־ריכת חשבון נפש ול־חברהת מטרות לטווח ארוך. דאג לכך שתי־מצא בחברתם של ידי־דים מהימנים וריא־ליסטיים, שיוכלו להד־ריכך ולסייע לך בקב־לת החלטות חשובות, היה זהיר בכל הנוגע להוצאות כספיות שתקבענה את עתידך מבחינה חומרית.

* * *

בתולה 22 באוגוסט - 22 בספטמבר

אחת מתוכניותיך לש־בוע תתקלקל, אך לא נורא, מפני שבמקומה תבוא אחרת, מוצלחת לא פחות. ידיד ותיק, אותו לא פגשת זמן רב, יבוא עמו הפתעה נעימה. בת בתולה — השבוע תפגשי אותו, סוף סוף. אם תתנהגי כשורה, תכבשי את ליבו. חשבי היטב על כל מה שאת עושה או אומרת, זה ישתלם.

מאזנים 23 בספטמבר - 22 באוקטובר

לאחר הפסקה ממושכת, חזרת להיות עצמך. נצל את השלווה היחסית ממנה אתה נהנה כדי לקדם את מעמדך בעבודה לשפר את היחסים במשפחה. פקח עין על שותפיך ועל ה־כפופים לך, ואל תתרשם מדברי חנופה. בת מאז־ניים — אם תניחי לו לרכב עלייך תגרמי סבל לעצמך, ואת היחסים לא תשפרי במאום. אל תפ־חדי להיות תקיפה, ב־תנאי שתהיי צודקת, הוא לא יזדרז לברוח. השבוע יצוצו בפניך כמה אתגרים חשובים. רצוי להימנע מנסיעות ארוכות־טווח השבוע.

* * *

עקרב 22 באוקטובר - 22 בנובמבר

במחצית השנייה של השבוע צפויים ב־חייך כמה שינויים, ולאו דווקא לטובה. שמור בקפדנות על בריאותך, כי היא עלו־לה להיות הראשונה שתיפגע בימים רגישים אלה. דחף פנימי, ש־סיבותיו לא תהיינה ברורות לך די צרכן, ידרבן אותך לבזבז הר־בה מרץ, זמן וכוח על עניינים בעלי חשיבות מישנית. מוטב שתרסן את עצמך ותשמור את כוחותיך לשבוע הקרוב. צפויים לך הפסדים מסחריים.

* * *

השבוע יצוצו בפניך כמה אתגרים חשובים ורבי עניין. יש מקום לצפות כי אתגרים אלה יהיו קשורים ב־נסיעות ממושכות, ו־בעקיפין גם בהתפתחות רומנטית. תוכל להצ־ליח לעמוד בהם אם אדם קרוב אליך ובעל השפעה רבה לא יכ־שיל אותך. השתדל, אי־פוא, להיות חביב ו־ידידותי בצורה יוצאת דופן לכל האנשים ה־סובבים אותך. את מנסה להפיל אחרים — בפח — בו את עלולה ליפול בעצמך.

קשת 23 בנובמבר - 20 בדצמבר

* * *

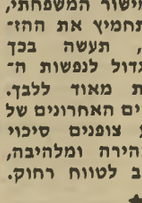
חיממים הקרובים יתנו לך אפשרות נדי־רה להתקדם מבחינה מיקצועית, חבר־תית וכספית גם יחד. ימי אמצע השבוע יזמ־נו לך סיכויים רבים ליזום מיפנה חיובי גם במישור המשפחתי, ואם תחמיץ את ההז־דמנות, תעשה בכך עוול גדול לנפשות ה־קרובות מאוד ללבך. היומיים האחרונים של השבוע צופנים סיכוי להתעוררות רומנטית מהירה ומלהיבה, שתוצאותיה יורגשו היטב לטווח רחוק.

נדי 21 בדצמבר - 19 בינואר

* * *

שבוע שקט יחסית, שיאפשר לך לנוח מבחינה רגשית ולאגור כוח לקראת את־גרים גדולים שיוצבו לפניך בעתיד הקרוב ביותר. אתה יכול, אם־נם, לפתוח במאמצים ולקצור הישגים נאים כבר עתה, אך מאחר שכושר שיפוטך רחוק משיאו, והאינטואיציה שלך בוגדת בך לעיתים קרובות, טוב תעשה אם תימנע מלנקוט יוז־מה בשלב הנוכחי. כדאי שתנצלי את נסי־תך הדרמתית. התגברי על ביישנותך.

דלי 20 בינואר - 18 בפברואר

* * *

דגים 19 בפברואר - 20 במרס

אם תפקח עין ותת־בונן היטב באנשים ו־באירועים הסובבים אותך, צפויים סיכויים לרומן נעים, או ל־קידום הקריירה וה־מעמד החברתי. משא־ומתן שהתחלת בו ל־פני זמן מה, ושנראה לך בשלביו הראשונים כהרפתקה פזיזה, עשוי להתגלות השבוע כצעד נבון מאד, מלהיב ומרתק. מה ש־חשוב עוד יותר — הוא יישא רווחים גדולים בעתיד. נסה לפתור כבר עכשיו את חבעייה המשפחתית המציקה לך.

אקרילן
מזמין אותך
לבוא ולראות את הדגמים החדישים:
מעילי גשם עם בטנת פרווה מאקרילן,
שמלות ג'רסי סרוגות מאקרילן,
אפודות, חצאיות מידי ומקסי
וחליפות מאקרילן.
ACRILAN
Monsanto

ספיר וההנרי מילר

יש רגעים של סיפוק — גם בכנסת.

השבוע היו לי שלושה רגעים כאלה.

בפעם האחת — כאשר הרמתי את ידי בעד הצעת־חוק פרטית של סיעת גח"ל, שנתקבלה בהסכמת שר־המשפטים. איש לא הצביע נגדה.

תוכנה של ההצעה: להבא יוכל כל אדם, שיצא זכאי בדין פלילי אחרי שהואשם בעוון לחקירה, לדרוש מהמדינה פיצוי עבור המעצר.

את ההצעה הזאת הצעתי לראשונה בכנסת לפני ארבע שנים. אז נדחתה פה אחד, כמו הצעות רבות שלנו. אולם הרעיון לא מת. פירסמנו אותו בעיתון, אמנון זכרוני הזכיר אותו בספר 1 מול 119, והוא המשיך לכרסם בליבם של רבים.

עם קום הכנסת השביעית, הציע ח"כ יורם ארידור את ההצעה מחדש, בשם גח"ל. הקואליציה רצתה להורידה שוב מסדר־היום, אך הפעם התערב שר־המשפטים עצמו, והציע לקבלה.

הרעיון נדחה, המערך התלבט — ולבסוף הוחלט להעביר את ההצעה לדיון רציני, עם כל הסיכויים שתתקבל.

■ ■ ■

רעיון שני שלנו היכה אף הוא גלים, ונתן לנו רגע של סיפוק.

זה היה בנאומו של שר־האוצר, פינחס ספיר, לכבוד התקציב לשנה הבאה. לבאורה נאום יבש, מלא מיספרים. אך היה בו פסוק אחד, שהקפיץ אותנו.

תמונה מ„חוגו של סרטן"

השר אמר שיינתנו הקלות במס לחיילים משתחררים.

את הרעיון הזה העלינו לפני כמה חודשים בהצעת־חוק שלנו. דרשנו אז שלחיילים המשתחררים מצה"ל יינתנו אותן הזכויות כמו לעולים חדשים. סגנו של שר־האוצר דחה אז את ההצעה בתוקף, והיא הורדה מסדר־היום.

בינתיים היה למערך זמן לחשוב. הקומיסאר שלו בוועדת־הכספים אימץ לעצמו את ההצעה, ושר־האוצר הציע אותה עכשיו כ־רעיון של מפלגתו או של משרדו.

עוד רעיון שלנו הנמצא בדרך המלך ל־התגשמות.

■ ■ ■

היה עוד רגע של סיפוק.

רשות־השידור החליטה להנהיג שיעורי־פירסומת בטלויזיה. הגשנו מייד הצעה דחופה לסדר־היום, כדי להבטיח דיון על כך בכנסת. לתמהוננו, הכירה הנשיאות בדחיפות ההצעה, והשבוע העלינו אותה (ראה בעמוד הבא).

העלאת הצעתנו הכריחה את הסיעות הגדולות לשקול את יחסן לעניין. במערך נערך ויכוח, ונתגלה שרוב חברי־הכנסת של סיעה זו מתנגד לשידורים המיסחריים. בין השוללים היו גם שרים חשובים, כמו שר־המשפטים.

כתוצאה מכך החליט המערך להסכים להצעתנו, שמליאת הכנסת תדון בעניין זה. וזהי הפעם הראשונה, במשך חמש שנים, שהכנסת הסכימה (פה אחד!) לקיים דיון במליאה ב־הצעה שהוגשה רק על־ידי סיעתנו — דיון כללי שאנחנו נפתח בו.

תהיה ההחלטה הסופית שתתקבל כפי שתהיה (בוודאי יופעל לחץ חזק למען השידורים המיסחריים, שיכניסו מיליוני ל"י לקופת הממשלה) — הפרשה הוכיחה שוב עד כמה חשובה נוכחותה של סיעה קטנה, לוחמת, שופעת רעיונות, כדי להכריח את הגדולות לחשוב.

■ ■ ■

כל זה נעשה על רקע המזימה המתחזקת לחסל את סיעתנו ולסתום את פיה בכנסת.

השבוע התחיל המאבק הגדול על הצעות־השינוי בתקנון הכנסת, שהוגשו על־ידי ועדת־הכנסת בהנהגת ישראל ישעיהו, האיש שניסה, בשעתו, לסתום את פי העיתונות החופשית.

הוזמנו לוועדה כדי לנמק את התנגדותנו, ונעשה זאת סעיף אחרי סעיף, פסוק אחרי פסוק. בינתיים השתתפנו במאמץ לאחד את כל הסיעות הקטנות במלחמה נגד הקוניה. כך קמה חזית משותפת של סיעתנו עם אגודת ישראל, הרשימה הממלכתית, רק"ח, פא"י, המרכז החופשי ומק"י — סיעות המייצגות 199,409 בוחרים, 18% של אזרחי ישראל.

אין ספק שהמאבק יהיה חריף, וייתכן שיהיה צורך לנקוט אמצעים קיצוניים.

בינתיים לא שקטו גם ישעיהו ושות'. בשבוע שעבר עשו מעשה נוסף — הם החליטו להתעלם מסעיף של התקנון, בעניין הצבעות אי־אמון.

הדבר עצמו לא היה חשוב, אך הצורה היתה חשובה. ועדת־הכנסת החליטה שיש בתקנון סעיף (מס' 122) המאפשר לה לבטל זמנית כל סעיף אחר בתקנון. כלומר: לבטל את כל זכויות האופוזיציה והסיעות הקטנות.

הדבר נעשה על פי דרישתה המפורשת של גולדה מאיר, שהיתה מעוניינת באותו עניין. העצה ניתנה על־ידי היועץ המשפטי לממשלה, מאיר שמגר. הרוב בוועדת־הכנסת מילא את רצון הממשלה, נגד הכנסת. הגשתי מייד הצעה רישמית: לבטל את אותו סעיף 122 כלייל. גם בעניין זה יש לצפות למאבק חריף.

וכאילו כל זה אינו מספיק, הרי יחד עם התקציב החדש הונחה על שולחן הכנסת החלטה של ועדת־הכנסת (אותה ועדה של ישעיהו), לשנות כלייל את הנוהל לגבי הדיון בתקציב, שהוא הדיון החשוב ביותר בכל פרלמנט. המגמה: לצמצם עוד יותר את יכולת הסיעות הקטנות להרים את קולן ולהתריע.

■ ■ ■

היו גם רגעים של שעשועים. כך, למשל, נלקחתי — יחד עם כל חברי ועדת־הפנים — מבניין הכנסת לבניין הסמוך של משרד־הפנים, כדי לראות סרט פורנוגראפי.

לא, אינני צוחק. הציגו לנו את חוגו של סרטן, על פי ספרו המפורסם של הנרי מילר, שהיה אסור במשך שני דורות בארצות־הברית ובבריטניה, מפני שהוא מלא תיאורי־מישגל משעשעים.

חוץ מזה עשינו באותו שבוע, בין השאר:

● שלום כהן נימק את הצעתנו לדון בפרשת **משפטו של זיקי זלמנסון**, והשמיע שוב את הדרישה כי תכובד זכות־היסוד של יהודי ברית־המועצות להגר.

● מסרתי מעל הדוכן הודעה אישית, בעניין הידיעה שמסרתי לעיתונות (ושמהימנותה אושרה בינתיים מעל לכל ספק) שנמסר לי ממקור בגוש הסובייטי שלא יוצאו לפועל גזרי־דין מוות **במישפטי לנינגראד**.

● הצעתי להחזיר לממשלה הצעת־חוק שבאה להסמיך את **לישכת עורכי־הדין** להתערב בניהול הפרקטיקה של עורך־דין שנפטר, או שפרש ממיקצועו.

● בעיקבות שינוי בחוק ועדות־החקירה, דרשתי שוב שתמונה ועדת־חקירה לבדיקת ההאשמה להזנחה **בנמלי־התעופה**, ובעיקר לבדיקת ההאשמה שלי ששרי־התחבורה כיסרו לכנסת במשך שנים מידע כוזב על עניין זה. בינתיים עסק אמנון זכרוני בהכנת הצעת־חוק פרטית בעניין זה.

● התפלמסתי עם משה דיין בקשר עם שידור **בגדי צה"ל**, שנגע לפרשת קסטנר. הצבעתי על שני פגמי־יסוד חמורים בכל מערכת השידור: (א) עריכת „ויכוחים" שבהם מיוצג למעשה רק צד אחד, המקורב לממשלה, מבלי לתת כל ביטוי אמיתי לדעות הנוגדות. פשוט אין מומינים את נציגי הדעה ההפוכה לצוות המתוכנן; (ב) אין כל אפשרות להגיב ברדיו ובטלויזיה על השמצות ועיוותים, בדומה למכתבים למערכות העיתונים. מה שנאמר הוא סופי, ואין עליו עירעור ותגובה.

שר־הביטחון ענה על כך באחד הנאומים המוזרים ביותר ששמעתי אי־פעם מפיו (וכבר שמעתי מפיו כמה וכמה נאומים מוזרים). הוא דרש שאכחיש דבר שפורסם בהעולם הזה, כאילו לא ברור עדיין מי ניצח במלחמת ששת־הימים.

● הצעתי ליו"ר הכנסת למנות פקיד מיוחד שיקשיב לנאומי הח"כים ויעיר להם על **שגיאות בשפה**. היו"ר קיבל את ההצעה חלקית, הטיל על עורך דברי הכנסת להעיר לח"כים על שגיאות תוך כדי עריכת דבריהם.

חגי שפיר

בהסתדרות:

תקציב מלפני דור

גם בהסתדרות היתה סיעתנו פעילה השבוע. עם התכנס הוועד הפועל לאישור תקציב המוסד, ענה ירוחם משל לשאילתה של נעים גלעדי על הפנסיה של עובדי „המשקם" הקשישים. לאחר מכן נאם שלום כהן על התקציב. בין השאר אמר:

שלום כהן: תקציב ההסתדרות לשנה הבאה צריך להיות תקציב מלחמה. והנה, תחת זאת מגישים לנו תקציב שיגרתי, אפור, חסר מעוף. במקום להכיל תשובות לאתגרים של השנה הבאה, הוא כבול ל־דפוסים הקבועים שמלפני דור.

אמרתי: דרוש תקציב מלחמה, כי היה לנו היסוד להאמין שבשנת 1971 תקדש ההסתדרות מלחמה באויביה הגדולים, ב־אויביו של האדם העובד בישראל. מלחמה בעוני; מלחמה בהתנכרות המנגנון עד כדי הינתקותו המוחלטת מבעיותיהם של המוני העובדים; מלחמה בבוסיזם של מעמד המנהלים המשתלט על משק ההסתדרות.

שנת 1971 היא השנה בה יהיו עתיד ה־הסתדרות וגורלה מונחים על כפות ה־מאזניים. אם יינתן מענה לאתגר, כי אז תמשיך ההסתדרות ותתחזק. נשתמט מן המערכה — יוכרע גורל ההסתדרות ל־שנים. כי שנת 1971 תהיה גם, לפחות, שנת ראשית ההכרעות המדיניות הגדולות של מלחמה לשלום, והכרעות אלה יעמידו בראש האתגרים הפנימיים של המדינה בעיות הקיום, השכר, העבודה — כלומר בעיות שההסתדרות קמה כדי לטפל בהן, בעיות הקובעות את זכות־קיומה.

מאז הועידה ה־11, מהלכת בבית הועד הפועל וסביבו גבואת הרפורמה. דובר רבות על רוח הפרצים העזה שתסלק את העובש והשיגרה, את האפסות והכניעה, כדי להפוך את ההסתדרות שוב למנהיגתם ול־נציגתם של העובדים.

והנה, אנו עוברים על הצעת התקציב, בודקים את סעיפיו, מנתחים את מיליוניו — ונאלצים לשאול: איה רוח הפרצים? היכן הרפורמות הגדולות, השינויים הנועזים? מגישי התקציב אומנם לא העתיקו את הספרות של השנה שעברה, אבל הם הקפידו להעתיק את רוח התקציב הקודם, שהוא עצמו לא היה אלא שמירה על רוח תקציבים רבים לפניו?

אפשר לגשת לבעיית העוני גישה סוציאליסטית־מעמדית, וזאת הדרך שהיתה אבות ההסתדרות. אפשר גם לגשת אליה

„עלינו לשוב ולקבוע, כי העמדת יהודי לנינגראד לדין באשמת נסיון לחטוף מטוס ולברוח — היא קודם כל הודאת־כישלון של המישטר בברית־המועצות.

... בידיעה של לי'אוניטה, העיתון הקומוניסטי האיטלקי, מובעת ההערכה כי מנהיגי ברית־המועצות נמצאים עתה בתהליך של „בחינה מחודשת ומכאיבה" של ה־בעייה היהודית בכללותה. אנו יכולים ליי־חל גם לעצמנו, גם ליהודי ברית־המועצות — ולא פחות מכך לברית־המועצות עצ־מה — כי המתקת גזרי־הדין היתה בי־טוי ראשון בכיוון של שינוי היחס אל הבעייה היהודית, ושבעקבות צעד ראשון זה יורגשו גם מסקנות אחרות.

ברור כי בעייה זו אינה קיימת בתוך חלל ריק. ברור שהיא קשורה גם במה שמתרחש בזירה המרחבית הקרובה לגו, ובהתחייבויותיה של ברית־המועצות כלפי המדינות הערביות. ברור, כי השכנת ה־שלום באזורנו תקל על שליטי בריה"מ את ההחלטה להעניק חופש־יציאה ליהודיהם.

שערים לעזאזל בלנינגראד

בבוא הידיעה על קביעת מועד למישפטו של סגן וולף זלמנסון בלנינגראד, מיהר אמנון זכרוני להגיש הצעה דחופה לסדר־היום. נשיאות הכנסת הכירה בדחיפות, יחד עם ארבע הצעות דומות של חברי סיעות אחרות. אותה שעה לא היה עדיין בטוח שזלמנסון לא יידון למוות.

בנמקו את ההצעה, אמר ח"כ שלום כהן בין השאר:

שלום כהן: בפעם האחרונה שהועלה בכנסת נושא המשפטים בלנינגראד, היה זה בצילו הקודר של גזר־דין מוות נגד שניים מן היהודים שהועמדו למשפט. הכנסת ותנה אז ביטוי מלוכד לרגשי־הזעזוע והקטת־המחאה, שלא הצטמצמו לאזרחי ישראל בלבד, ואף לא רק ליהודים, כי אם הקיפו מיליונים ברחבי העולם כולו.

בינתיים בא העירעור במוסקבה, ובאה המתקת גזר־הדין הקטלני. זאת עלינו ל־ציין בקורת־רוח, ואל לנו לשכוח את ה־מיפגנה הזה כאשר נמשיך לטפל בבעייתם של יהודי ברית־המועצות.

„זהו סיר שנזרק לתוכו מכל הבא ליד...״

„שממה צחיחה של קיטש, באנאליות ושטיפת־מוח...״

להלן נאומו של ח״כ אורי אבנרי, להנמקת הצעתו למניעת הפירסומת המיסחרית בטלוויזיה, שנשיאות הכנסת הכירה בדחיפותה.

אורי אבנרי: הועד המנהל של רשות־השידור הח־ליט לשדר שידורי־פירסומת בטלוויזיה. אתמול אישרה מליאת רשות־השידור הצעה זו.

אני מציע לכנסת להתערב בדיון זה, לעכב את כל ההחלטות ברשות־השידור ולקיים בעוד מועד בירור מע־מיק של הצעה זו, ודווקא במליאת הכנסת.

כי החלטה זו — עלולה להיות לה השפעה רבת־עוצמה על עיצוב התרבות הישראלית, על עיצוב נפש הדור.

לשם מה קיימת טלוויזיה?

כבוד היושב־ראש, הייתי אחד הראשונים, ואולי הראשון, בבית הזה, שדרש בפה מלא את הקמתה של הטלוויזיה הישראלית.

איני מתחרט על כך. הטלוויזיה היא מכשיר של המאה ה־20, ואיננו יכולים להפנות את גבנו לעידן בו אנו חיים. אולם מותר להצטער על כך שנכנסנו לעידן הטלוויזיה

חדש: שידורי פירסומת. אני בא להזהיר את הכנסת מפני רעיון זה.

הפירסומת מוכרחה להיות רעה!

מזה שנים רבות משודרים שידורי־פירסומת במקומות רבים בעולם, מהם ארצות גדולות ועשירות, בהם משקיעים המפרסמים הון־עתק ביצירותיהם.

אולם יש חוק, והוא אחד בכל הארצות: שידורי־הפירסומת מוכרחים להיות גרועים, מוכרחים לפנות לאינסטינקטים הפחות תר־בותיים, מוכרחים להיות שטחיים וכנאליים.

הדבר טבוע בעצם מהותו של שידור־פירסו־מת, בתכליתו המעשית, במטרתו של המפר־סם.

באים ואומרים: הנה יש שידורי־פירסומת ברדיו. הם לא נוראים. התרגלנו אליהם. מה הרע בהעתקתם לטלוויזיה?

כבוד היושב־ראש, אין דמיון בין שני כלי־תקשורת אלה. הרדיו והטלוויזיה. גם ברדיו יש לשידורים אלה השפעה

או חלק ממנו, ברווחים — יהיה זה מסכר ב־ארון־המתים של העיתונות המלתי־תלוויה, לטובת מכשיר שטיפת־המוח של הממשלה.

וכאן אנו מגיעים, כבוד היושב־ראש, אל המוקד העקרו־ני של הבעייה.

יש כמה שיטות של בעלות על הטלוויזיה. בכל שיטה, טוב ורע, אור וצל.

יש טלוויזיה בבעלות פרטית, כמו בארצות־הברית. שם חיה הטלוויזיה מן הפירסומת המיסחרית. זו משחיתה את הציבור, מורידה את רמתו, מציפה אותו בגלי אלימות. תמורת זאת היא מעניקה לה אי־תלות.

שטיפת־המוח המיסחרית מגינה על הציבור מפני שטיפת־מוח פוליטית.

יש טלוויזיה בבעלות הממשלה. היא יכולה לשמש מכ־שיר לשטיפת־מוח פוליטית, כמו בצרפת של דה־גול. אבל לעומת זאת הטלוויזיה הממשלתית יכולה להרשות לעצמה לוותר על פירסומת מיסחרית. היא יכולה להעלות את הרמה התרבותית, להסתכן בתוכניות שהן, כביכול, „מעל לראש הציבור״.

השליטה הפוליטית של הממשלה מגינה כאן

נגד הפירסומת בטלוויזיה!

כמעט בהיסח־הדעת, ללא הכרעה ברורה לגבי מהותה.

איש אינו יודע, ואיש לא ידע מעולם, לשם מה, בעצם, קיימת הטלוויזיה שלנו, מהו יעד־דה המרכזי, מהו ציר המאמץ העיקרי.

האם תפקידה לחנך? לבדר? ללמד? להעלות את הרמה התרבותית, או לרדת אל המכנה המשותף הנמוך ביותר? לנהל תעמולה ממשלתית או מפלגתית? לשטוף את מוח הציבור או לטפח מחשבה עצמאית?

בהעדר מחשבה מעמיקה, ובחוסר קו מנחה, קמה והתפתחה הטלוויזיה הישראלית כאילו מעצמה, כשהיא נסחפת אנה ואנה, מין סיר שנזרק לתוכו מכל הבא ליד, כלי מיקרי של חומרים ותכלינים.

האם יש בארץ אדם אחד המרוצה מן התבשיל? האם מישהו ישים את ידו על לבו ויאמר: זהו הדבר אשר חפצתי בו?

הסיקור העיתונאי הוא ירוד, חסר דמיון והשראה, ול־עיתים נראה כאילו כתבים־מתחילים משחקים באחד המכ־שירים המתוחכמים ביותר של עולם־התקשורת.

ויכוח מדיני? חבורה של אומרי־כן־כן מעמידים פני מראיינים — היום את השר אלון, מחר השר דיין, מחר־תיים את השר אבן — ותזור חלילה, חס וחלילה.

לדעות שאינן מקובלות על המימסד, אין כמעט זכר בטלוויזיה. יש רשימה שחורה. יו־תר מן הרדיו, יותר מן העיתונות הממוסדת, עלולה הטלוויזיה להפוך למכשיר של שטיפת־מוח, היוצר דעת־קהל מפוברקת, מגולגלת, ארוזה בקופסאות.

בידור? מבין רבבות הסרטים הישנים המונחים במחסני העולם, מהם אלפים בעלי רמה קולנועית אמנותית, מוקר־נים בטלוויזיה בימי ד׳ מין מוצרי־פסולת, הנראים כאילו נסחבו באקראי משדה־גרוטאות עתיק.

בידור מתוצרת מקומית? אם ראית תוכנית אחת, ראית את כולן. ואין הבדל בין תוכנית חדשה לבין הקרנה חוזרת של תוכנית קודמת.

לא אומר שאין בשממה צחיחה זו של קיטש ובאנאליות, חובבנות וחוסר־יכולת, גם נאות־מידבר. פה ושם מבצבץ כישרון אמיתי, תופסת המצלמה רגע של אמת, מזדמנת גם מחו״ל יצירה של ממש. אך הכך־הכל הוא מדכא ומשפיל.

והנה, לתוך הנוף הזה, רוצים להכניס דבר

על הציבור מפני שטיפת־המוח המיסחרית.

ויש, כמובן, הטלוויזיה בבעלות רשות ציבורית, כמו הבי־בי־סי. היא נועדה למנוע שטיפת־מוח מיסחרית ומדי־נית כאחת, להבטיח לה גם רמה תרבותית וגם אי־תלות מדינית. מה יש לנו?

נדמה כאילו המצאנו שיטה רביעית, המא־חדת בקירבה את כל המיגרעות של כל השי־טות האחרות גם יחד, ללא אף מעלה אחת.

אין לה החופש המוחלט של הטלוויזיה הפרטית, אין לה אי־התלות של הטלוויזיה הציבורית, ועכשיו גם לא יהיה לה החופש מן הפירסומת המיסחרית שיש לטלוויזיה הממשלתית.

היא תהיה מכשיר של תעמולה ממשלתית, וכו בזמן גם מכשיר לטימטום הציבור בקיטש של פירסומת מיסחרית.

ואני שואל בכל התוקף: אם כבר נדונים אנחנו לסבול פירסומת מיסחרית, מדוע לא נזכה גם בטלוויזיה פרטית? מדוע לא ייתן לכל אדם להקים תחנות רדיו וטלוויזיה?

מה ההבדל בין טלוויזיה, רדיו ועיתונות? לפי איזה הגיון מובטח חופש־העיתונות, אך נדרם ברגל אכזרית חופש־הביטוי בכלי־תק־שורת אלה?

לדון בעוד מועד!

כבוד היושב־ראש, אני מציע לכנסת לדון בבעייה זו, לפני שתתקבל סופית ההצעה להנהיג שידורי־פירסומת. אפילו מי שאינו מסכים לדעותי על הטלוויזיה, ועל רמתה, אפילו מי שאינו רואה את הסכנה הכרוכה בשידורים מי־סחריים, צריך להסכים לדיון מעמיק — בעוד מועד.

בתום נאום זה קם סגן ראש־הממשלה יגאל אלון, והציע לקבל את הצעת אבנרי ולערוך במליאת הכנסת דיון כללי בנושא.

תוך כדי כך התפלמס אלון עם אבנרי, שלל את הביקורת הקיצונית שלו על רמת הטל־וויזיה, ואף הזכיר ש„העולם הזה״ עצמו תבע, במיכתב לרשות השידור, שאם ינוהגו שידורים מיסחריים — ישותף „העולם הזה״ בזכיינון זה כמו שאר העיתונים.

הכנסת קיבלה פה אחד את הצעת אבנרי, וקרוב לוודאי שתוויכוח ייערך תוך חודשיים.

הולמת על פתחי הראייה והשמיעה, היא כופה את עצמה על הרוח, היא תחרוט דפוסים בל־ייחו של באנאליות מילולית וחזותית על חיי־הנפש, היא תיצור אידיאלים ותשעבד להם את האדם.

רדין פרטי! טלוויזיה פרטית!

כל זה, לשם מה? כדי לממן את שידורי הטלוויזיה — כאילו יכול הכסף לשמש תחליף לכישרון, כאילו שפע של אמצעים יכול להשקות את המידבר הצחיח הזה. במי־קרה הטוב ביותר, קוראים לשטן כדי לגרש את השדים.

ורק בקיצור נזכיר: הכסף יילקח מן העיתי־נות. המוסד הזה, שאין לו תחליף במישטר ה־דמוקרטי, יתדלדל עוד יותר. אפילו ישתפרו־

בלתי־מודעת חזקה על הטעם הציבורי. אינך יכול להימנע מלהאזין, נאלץ אתה לקלוט מילים ומנגינות, ובהכרח מושפע הציבור, ובעיקר הדור הצעיר, מן הסיגנון החדור לעולמו הלא־מודע מבוקר עד ערב.

אולם הטלוויזיה היא אדירה שבעתיים, היא

בצורה פראגמטית, מעשית, כפי שעושים זאת אותם אנשי המקצוע הצעירים של המוסד לביטוח לאומי, או בבתי־הספר ל־סוציולוגיה. למרבה הצער חדלה הגישה הראשונה להיות לוחמת, כנה, תובענית. גרוע מזה: בשובע המגנון היא גם מחפה על האמת המחפירה, כדי לשכנע את עצ־מה ששוב אין בישראל צורך במלחמה ל־הצלת מעמד שלם מחרפת העוני והרעב.

אנו אוהבים להתגאות בקביעה כי החב־רה הישראלית צועדת בראש מחנה ה־שחיוניות. זוהי רמאות ושקר. בישראל קיים היום פער מזעזע בין קצוות החב־רה. אינני מדבר על שוליים מבוטלים של נחשלים. אני מסתמך על מימצאיו של מח־קר מטעם המוסד לביטוח לאומי, העומד להתפרסם בעוד כשבועיים. מחקר זה מגיע למסקנה כי 21% מתושבי ישראל חיים בעוני מוחלט או על סף העוני.

ועוד זירה במלחמה הקוראת לנו תגר — משק הפועלים.

אנו שומעים בלי הרף על התוכניות ה־יפות של שיתוף פועלים בהנהלות וב־רווחים. ואם שיתוף פועלים, היכן המקום המתאים יותר מאשר משק־העובדים עצ־מו? יש בועד הפועל מדור לשיתוף פוע־לים בהנהלות. מדור זה ריק מתוכן. מנה־לו, יהודה יודין, כבר איים שלוש פעמים בהתפטרות. אין לו השפעה על הבוסים, המנהלים את משק העובדים בשם ההסתד־רות. הם מסרבים לשתף עימו פעולה ו־מציעים בגלוי לפרק את המדור. מה מב־טיח לנו התקציב החדש בנושא זה, יותר כה, יותר דגש? או ניוונו המוחלט של הרעיון, שהוא, דרך אגב, גם מדיניותה המוצהרת של ההסתדרות?

בסקירתו של גזבר ההסתדרות שמענו מספרים שבאים להוכיח כי רב חלקם של הצעירים המצטרפים להסתדרות. עם כל הכבוד לחבר יהושע לור, זו הטעייה סט־טיסטית. איזה צעירים מצטרפים להסתד־רות, בנים של חברים ותיקים המתברגים אוטומטית לתוך שורות ההסתדרות, חיי־לים המשתחררים מהצבא ומנצלים את זכות ביטוח הבריאות ההתחלתית של קופת־חולים; עולים חדשים הזוכים לשנת חב־רות בקופת־חולים. אבל הצטרפות מתוך הכרה, מתוך שכנוע מעמדי — איפה זה? ישנם מחקרים פנימיים של ההסתדרות, ו־הם מדברים בשפה חד־משמעית: העזיבה העיקרית היא של צעירים ושל האינטלי־גנציה. זהו תהליך מסוכן, הרה אסון.

מספר 1741 שנה 35 ט"ו טבת תשל"א 13.1.1971 המחיר 1.50 ל"י

העולם הזה

נהג אירגן –
נכבדי העיר שילמו כדי לראות

אורגיות של קטינות בבאר-שבע

12
הנועזות
של
שמעון
עדן